

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

Talousarvio vuodelle 2025

Taloussuunnitelma vuosille 2026-2027

== PUDASJÄRVI ==

SISÄLLYSLUETTELO

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2025 TOIMINTAAN.....	4
1.2 KUNTASTRATEGIA	6
1.2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2022-2030	6
1.2.2 TOIMIELINORGANISAATIO	9
1.2.3 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	10
1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	11
1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS	25
1.3.1 YLEINEN KEHITYS	25
1.3.2 KAUPUNGIN ALUE, SIJAINTI JA HALLINNOLLINEN ASEMA.....	26
1.3.3 VÄESTÖKEHITYS	28
1.3.4 TYÖLLISYYSTILANNE	28
1.3.5 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN.....	36
1.3.6 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET.....	36
1.3.7 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	37
1.3.8 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT.....	38
1.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT	42
1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	44
1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET	47
1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET	56
2 KÄYTTÖTALOUSOSA	59
2.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	59
2.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN	60
2.3 HALLINTOTOIMINTA.....	61
Hallintotoimi	62
Kokonaistalous ja toiminta	68
Henkilöstö- ja tukipalvelut	75
Työllisyyspalvelut.....	78
2.4 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	85
Kuntayhteistyö	86
Maaseututoimi (Oulun kaupunki).....	86
Oulunkaaren ympäristöpalvelut.....	87
2.5 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA	94
Varhaiskasvatuspalvelut	95
Koulutuspalvelut	100
Vapaa-aikapalvelut	106
2.6 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	112
Hallinto- ja tukipalvelut.....	113

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut	115
Liikenneväylät ja yleiset alueet.....	116
Kuntatekniikka (liikelaitokset)	119
Tilapalvelut	121
Rakennusvalvonta	125
3 TULOSLASKELMAOSA	129
4 INVESTOINTIOSA.....	138
5 RAHOITUSOSA	143
6 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ.....	146
6.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS.....	146
7 TYTÄRYHTEISÖT	148
7.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY.....	149
7.2 KIIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	155
7.3 KESKINÄINEN KIIINTEISTÖ OY HARJUS.....	156
7.4 KIIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO	157
7.5 KAIRAN KUITU OY	158
7.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY	160
7.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY	161
7.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	162
8 LIITTEET	166

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia

Suomen talous on vuoden 2024 aikanakin supistumassa. Vaikka taantuman pohja näyttäisi olevan ohitettu, suhdannetilanne on edelleen heikko. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Kasvu on kuitenkin hidasta ja monilla toimialoilla vielä vuoden 2025 näkymätkin ovat epävarmoja. Rakentamisen ennakoitaan kääntyvän poikkeuksellisesta pysähdystilasta hitaaseen kasvuun vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla. Taantuman aikana taloutta ovat kannatelleet erityisesti metsäteollisuus ja korkeana säilynyt puun kysyntä sekä matkailu, joiden merkitys on korostunut myös täällä pohjoisessa Suomessa ja Pudasjärvellä.

Kuntatalouden tilanne on heikentynyt kuluneena vuonna jyrkästi. Kuntaliiton syksyn talousbarometrisssä kuntien talousjohtajista 40 % arvioi kuntansa talouden tilan tällä hetkellä huonoksi tai erittäin huonoksi. Kuntataloudessa on hyvinvointialueuudistuksen ja kuntien rahoituspohjan uudelleen muotoutumisen vaikutuksesta nähtävissä voimakasta eriytymistä. Pudasjärven kaupungin tilanne on ollut vuosia heikko, kun menot ovat kasvaneet tuloja nopeammin. Inflaation, korkojen nousun, kunta-alan palkkaratkaisun ja monien muiden kuluja lisäävien tekijöiden vuoksi menojen kasvu on ollut merkittävästi tulopohjan kehitystä nopeampaa. Jatkossa verotulojen merkitys Pudasjärven kaupungin tulopohjassa korostuu. Yritystoiminnan kehittyminen, työllisyystilanteen paraneminen ja alueelle kohdistuvat investoinnit esimerkiksi vihreään siirtymän mahdollistavat verotulojen myönteisen kehittymisen.

Päähuomio on talouden tasapainottamisessa

Kaupungin talouden sopeuttamistarve on menoleikkauksien osalta talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille noin 2 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen nimeämä talouden sopeuttamisen ohjausryhmä pääsi valmistelussa syksyn aikana yhdessä viranhaltijajohdon kanssa noin 1,3 miljoonan euron tasolle. Tämä tarkoittanee, että sopeutustyötä on tarpeen jatkaa ja rakenteellisia muutoksia kaupungin toimintaan on tehtävä lisää jo linjattujen toimenpiteiden lisäksi. Liikkumavara taloudessa etenkin yllättävien tulo- tai menopohjaan kohdistuvien vaikutuksien osalta on vieläkin liian pieni. Vuodelle 2025 päätettiin marraskuun kaupunginvaltuustossa tulo- ja kiinteistöveroprosenttien nostosta, jolla talouden epätasapainoa osaltaan vähennetään.

Kaupunginvaltuusto tekee talouden sopeuttamisohjelmasta linjauspäätöksen osana tämän talousarvion hyväksymistä joulukuun valtuustossa. Osa toimenpiteistä on sellaisia, että ne voidaan esimerkiksi määrärahapäätöksinä laittaa toimeenpanoon sellaisinaan osana talousarvion toteuttamista ensi vuoden aikana. Menoleikkaukset pitävät sisällään myös sellaisia toimenpiteitä, joilla on vaikutuksia henkilöstöön ja joiden valmistelu edellyttää työnantajalta lainmukaista yhteistoimintavelvoitteen täyttämistä ja yhteistoimintaneuvotteluja vuoden 2025 aikana ennen lopullisia linjattujen toimenpiteiden täytäntöönpanoa. Näiden osalta tarkempi säästöpotentiaali ja kohdentuminen selviävät vasta käytyjen neuvottelujen jälkeen.

Meidän kaikkien yhteinen tahtotila on edelleen toiminnan kehittäminen ja tehostaminen niin, että Pudasjärven kaupunki pysyy elinvoimaisena ja tarjoaa asukkaalleen laadukkaat ja hyvät palvelut. Kaiken toiminnan perusta on tasapainoinen kuntatalous.

Kun Oulun seudun työllisyysalue aloittaa toimintansa vuoden vaihteessa, tulee kuntiin hoidettavaksi

uusi laaja lakisääteinen palvelukokonaisuus. Pudasjärvellä on erityisenä haasteena maakunnan korkein työttömyysaste. Kustannukset pitkittyneestä työttömyydestä nousevat uudessa mallissa nykytasosta. Työllisyydenhoitoa, koulutusta ja elinkeinojen kehittämistä koskevat palvelut täytyy meidän yhdessä virittää sellaiseen muotoon, että lopputuloksena saadaan uusia työpaikkoja, uusia koulutusmahdollisuuksia ja myös uusia ratkaisuja jo pidempään työttömänä olleiden tilanteeseen.

Väkiluvun laskiessa palveluja tulee kehittää ja tarvittaessa sopeuttaa muuttuvaan tarpeeseen. Pudasjärvellä on rakennettu uudet modernit hirsirakenteiset palvelurakennukset käytöstä poistuneiden sisäilmaongelmaisten tilojen korvaajiksi. Rakentamisessa neliöitä on vähennetty ja mietitty tilojen muuntojoustavuutta ja soveltuvuutta muuhun palvelutuotantoon, mikäli alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaista laajuutta ei enää tarvitsekaan. Yrityskenttä on otettu laajasti mukaan palvelutuotantoon ja useimmat tukipalvelut on ulkoistettu, jotta kaupunki voi keskittyä ydintehtäviinsä. Lapsimäärät esi- ja perusopetuksessa sekä varhaiskasvatuksessa ovat olleet pitkään yllättävänkin vakaalla tasolla laskeneesta syntyvyydestä huolimatta. Näihin päiviin asti Pudasjärvelle on muuttanut lapsiperheitä työn perässä. Rakentamisen heikko suhdannetilanne ja valtakunnallinen syntyvyyden lasku, erityisesti Oulussa ja ympäristökunnissa, näkyy nyt muuttoliikkeessä ja tulijoita on vähemmän. Käytännössä tänä vuonna on Pudasjärveltä ollut huomattavasti enemmän lähtijöitä kuin tulijoita.

Matkailussa Syötteen alueella on tehty ja tehdään merkittäviä investointeja alueen yritysten toimesta ja toimialalla on kasvupotentiaalia. Kaupunki toteuttaa alueella aktiivisesti omaa rooliaan maankäytön kehittämisessä, kaavoituksessa, asunto- ja tonttitarjonnan lisäämisessä sekä vesi- ja viemärihuollon järjestämisessä. Syötteen jätevedenpuhdistamon rakentaminen on investointiohjelman suurin yksittäinen kokonaisuus, jonka toteuttaminen siirtyi aiemmin suunnitellusta vuodelta eteenpäin, kesäkaudelle 2025.

Vihreän siirtymän investointikohteeksi haluaa tänä päivänä moni kunta. Valtakunnallisesti sähkönsiirtoverkkojen olemassaolo ja niiden rakentamissuunnitelmat ohjaavat hankkeita sinne, missä kantaverkkoinfraa jo on tai sitä kehitetään. Pudasjärvellä tai muissa Koillismaan kunnissa ei ole vahvaa siirtoverkkoa, joten jatkossa panostaminen verkkoihin on monien energiahankkeiden toteutumisen näkökulmasta välttämätöntä.

Haastetta kaupungin kehittymiselle tuovat ikääntyvä väestö, laskeva syntyvyys, tulo- ja koulutustason mataluus sekä viime vuosina kiihtynyt valtion kehittämispanosten suuntaaminen kasvukeskukseen tai päätieverkoston varrelle. Tekijät ovat omiaan haastamaan meitä, mutta Pudasjärvellä ei anneta periksi.

Talousarvio ja suunnitelmakaudella Pudasjärven kaupunki kehittää ja samalla myös sopeuttaa laadukkaita ja saavutettavissa olevia palvelujaan väestörakenteen kehityksen mukaisesti. Pudasjärvi on elinvoimainen laaja maaseutukaupunki kansallista ja kansainvälistä merkitystään kasvattaneessa pohjoisessa. Meillä on jopa nykyistä monipuolisempi elinkeinorakenne ja yhdessä alueen yritysten ja kouluttajien kanssa huolehdimme alueen työvoimasta ja siitä, että Pudasjärvellä on enemmän työnteon ja asumisen mahdollisuuksia.

Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa!

Kiitokset henkilöstölle

Lämpimät kiitokset kaikille Pudasjärven myönteiseen kehitykseen vaikuttaneille. Erityiset kiitokset henkilöstölle jaksamisestanne talouspaineiden ja muutosten alla!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2027

1.2 KUNTASTRATEGIA

Kuntastrategiasta ja sen suhteesta talousarvioon säädetään kuntalain (410/2015) 37 §:ssä seuraavasti:

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

1.2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2022-2030

Valtuuston 17.6.2021 § 38 hyväksymän päivitetyn kuntastrategian 2022-2030 tulevaisuuden tahtotila määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Vision avulla pyritään luomaan kaikille toimijoille tulevaisuudesta yhtenäinen kuva, joka on riittävän innostava, selkeä sekä ajattelua ja päätöksentekoa ohjaava.

Tahtotila 2030: Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa.

Pudasjärven strategiset menestystekijät:

1. ASUKASLÄHTÖISET & MONIPAIKKAISUUTTA TUKEVAT PALVELUT

Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"

- Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.
- Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.
- Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.
- Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.
- Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi.

2. ELINVOIMAISET KYLÄT

Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"

- Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.
- Olemme houkutteleva elinvoimaisten kylien ja monipaikkaisen asumisen kaupunki, jossa yhteydet ja palvelut toimivat.
- Elinvoimaiset kylät ja uudet liiketoimintamallit pohjautuvat paikallisiin vahvuuksiin ja perinteisiin.
- Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.
- Maankäytön suunnittelulla ja kaavoituksella edistämme asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia kylillä.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

1/2

Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"

- Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.
- Perustamme konsernijohtamisen suunnitelmallisuuteen, jossa konsernin jäsenille muodostuu yhteinen näkemys ja tavoite kuntakonsernin monipuolisesta palvelutuotannosta.
- Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko.
- Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.
- Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.
- Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

2/2

Ketterä kuntakonserni - Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emmekä pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaslauteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.

- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

4. MODERNI PUUTEOLLISUUS JA UUSIUTUVA ENERGIA

Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - "Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi"

- Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty osataan käyttää kuntalaisten parhaaksi.
- Hyödynnämme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen.
- Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.
- Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteteollisuuden kehystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.
- Kaavoituksella edistämme ja ohjaamme hirs- ja puurakennusalueiden kehittämistä.
- Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi.

5. ELÄMYKSELLINEN LUONTOMATKAILU & MONIPUOLINEN ELINKEINORAKENNE

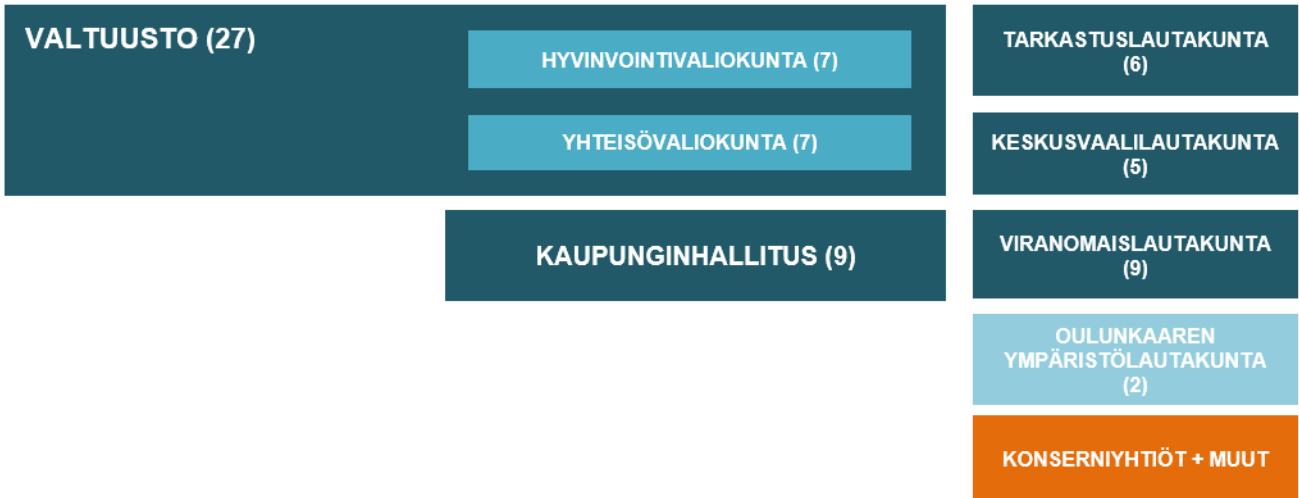

Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne - "Elämme luonnosta"

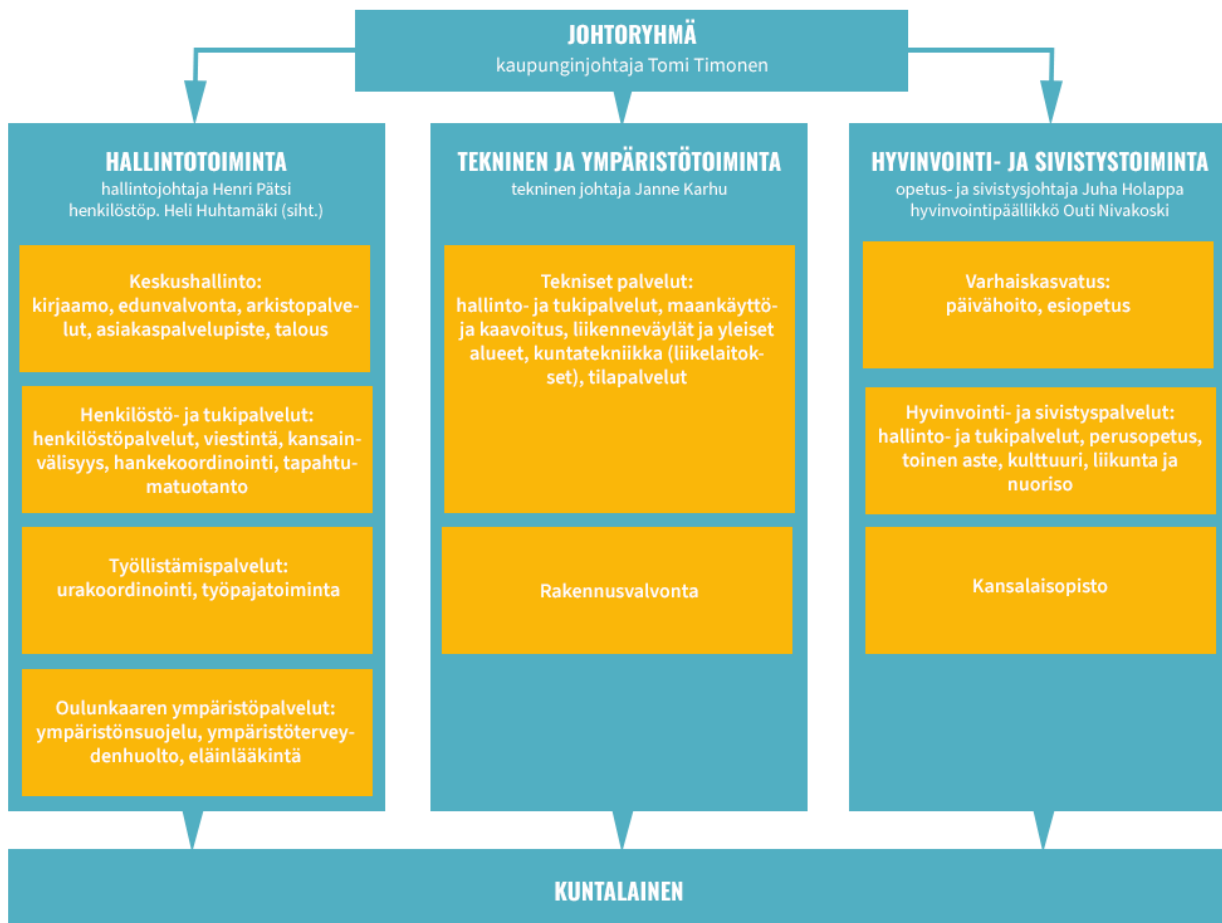
- Lisäämme mahdollisuuksia kehittää elämyksellistä luontomatkailua omatoimisesti ja yritysten tarjoamin palveluin.
- Tavoittemme on vaikuttaa siihen, että matkailussa toteutetaan kestävä kehityksen periaatteita.
- Mahdollistamme verkostoitumisen, hankkeiden ja yhteistyön avulla liiketoimintaa.
- Edistämme nuorten yrittäjyyttä.
- Huomioimme paikallisuuden hankinnoissa ja yrityslähtöisyyden päätöksenteossa.
- Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.
- Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.
- Liikenneverkoston ylläpito ja kehittäminen on alueemme elinvoiman edellytys.

1.2.2 TOIMIELINORGANISAATIO

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilö-/toimielinorganisaatio.

Kuva: Pudasjärven kaupungin viranhaltijaorganisaatio sekä johtoryhmän jäsenet. Oulunkaaren ympäristöpalvelut on organisaatorakenteessa itsenäisenä yksikkönä Hallintotoiminnan alla, mutta talousluvuissa se kuuluu toiminta-alueista erilliseen Kunnan yhteistoiminta -kokonaisuuteen.

1.2.3 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken, ja yhteistyö muiden organisaatioiden, kuten hyvinvointialueen sekä kolmannen sektorin kanssa on välttämätöntä. Vastuu omasta elämänlaadustaan on myös kuntalaisilla. Kunnan tulee tunnistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeita ja luoda edellytyksiä niiden täyttymiselle sekä toiminnallaan ehkäistä ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet edistävät myös paikkakunnan veto- ja pitovoimaa.

Pudasjärven kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa ja -katsauksessa valtuustokaudelle 2021 - 2025 on asetettu seuraavat tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä:

- Kaupungin talouden tasapainottaminen
- Lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen
- Ikäihmisten elämänlaadun turvaaminen
- Kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoon

Talousarviokirjassa kukin toimialue esittää omissa osioissaan kuntalaisten hyvinvointia edistäviä, valtuustotason toiminnallisia tavoitteita, joille on määritelty myös konkreettiset mittarit.

Vuoden 2025 aikana valmistellaan hyvinvointikertomus valtuustokaudelta 2021 - 2025 sekä hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2025 - 2029. Asiakirjojen valmistelu on aloitettu vuonna 2024 toteutetuilla asukaskyselyillä, jotka on toteutettu hyvinvointialue Pohteen ja kuntien yhteistyöllä.

TEA-viisarikyselyistä vuonna 2025 vuorossa ovat keväällä kuntajohdon ja kulttuurin tilannetta kartoittavat kyselyt sekä syksyllä peruskoulun tilannetta kartoittava kysely. TEA-viisari on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tuottama tiedolla johtamisen apuväline, jolla voidaan mitata kuntien terveydenedistämisenaktiivisuutta (TEA). THL kerää kahden vuoden välein tietoja kunnan eri toimintojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä seitsemästä eri näkökulmasta. Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä kuntien eri toimialoilta.

Edellisissä tiedonkeruissa todettuja puutteiden perusteella on kehitetty toimintaa. Esimerkiksi kuntajohdon tulosten perusteella on kiinnitetty huomiota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtamiseen, ja tavoitteena onkin, että vuoden 2025 kyselyn kokonaistulos nousee luokasta "parannettava" luokkaan "hyvä".

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on valtion kannustin kunnille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiiviseen kehittämiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kunnan HYTE-kerroin lasketaan vuosittain 15 prosessi-indikaattorin sekä kuuden tulosindikaattorin perusteella. Indikaattoreiden lähteenä on useita valtakunnallisia tiedonkeruita, mm. TEA-viisareiden tiedonkeruut.

Valtiovarainministeriön syyskuussa 2024 julkaisemien vuoden 2025 ennakkollisten valtionosuuslaskelmien mukaan Pudasjärven kaupungin HYTE-kertoimen tulos olisi 50 (asteikolla 0 - 100), ja sen perusteella maksettaisiin valtionosuutta 111 291 euroa. Myös HYTE-kertoimen kohottamiseksi on kiinnitetty huomiota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtamiseen ja raportointiin, ja tulosten pitäisi olla havaittavissa vuoden 2026 HYTE-kertoimen laskennassa.

1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstöjohtaminen on yksi keskeisimmistä johtamisen osa-alueista kaikissa organisaatioissa. Henkilöstöjohtaminen on tasavertainen johtamisen osa-alue muiden johtamisalueiden kanssa, kun kaupungissa tehdään strategista suunnittelua ja sen mukaisia päätöksiä. Kaupungin johtamisessa tarvitaan eri vastuualueiden johtajien näkemyksiä, sillä johtamisen haasteet eivät liity pelkästään yhteen johtamisen osa-alueeseen.

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on koko organisaation tavoitteiden saavuttaminen, ei pelkästään henkilöstöasioiden sujuva hoitaminen. Henkilöstöjohtaminen kytkeytyy kaupungin perustehtävään, päämääriin ja tavoitteisiin. Henkilöstöjohtamisen itsenäisenä tavoitteena on, että kaupungilla on oikea määrä henkilöstöä tekemässä oikeita asioita, jotta organisaation tavoitteet voidaan saavuttaa.

Henkilöstökäytäntöjen avulla tuetaan ja vahvistetaan esimerkiksi osaamista, motivaatiota, hyvää työilmapiiriä ja työhyvinvointia, jotta työntekijät pystyvät suoriutumaan työstään mahdollisimman hyvin ja sitoutuvat siihen. Henkilöstöjohtamisen tehtäviä on myös varmistaa, että henkilöstöön liittyvissä asioissa noudatetaan lakia ja sopimuksia sekä toimitaan vastuullisesti.

Lain ja työehtosopimusten noudattaminen on lähtökohta vastuullisuudelle. Laki säätelee julkisen sektorin tehtävistä sekä velvollisuuksista ja siten vastuullisuus onkin usein sisäänrakennettua julkisen sektorin toimintaan.

Vastuullinen johtaminen edellyttää taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvien vastuullisuusnäkökulmien arviointia sekä sidosryhmien odotusten huomioimista päätöksenteossa ja toiminnassa.

Sosiaalisella vastuullisuudella tarkoitetaan, mitä vaikutuksia kaupungin toiminnalla on sen henkilöstöön, paikkakunnalle ja sen asukkaille, alihankkijoille, eri sidosryhmille sekä yhteistyökumppaneille. Sosiaalisesti vastuullinen organisaatio noudattaa toiminnassa eettisiä ja kestäviä toimintaperiaatteita sekä kunnioittaa ihmisoikeuksia. Työntekijöiden tasa-arvoinen kohtelu ja monimuotoisuus ovat myös modernin ja sosiaalisesti vastuullisen organisaation tunnusmerkkejä.

Kuntaliiton mukaan tulevaisuuden kunnan tärkeimpiä tehtäviä asukkaiden näkemyksen pohjalta ovat yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen. Vuoden 2025 alusta kunnat vastaavat tulevaisuudessa työllisyyden hoidosta ja edistämisestä. Kunnan tehtävänä on edelleen vastata osaamisen ja sivistyksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, liikunta-, kulttuuri- ja muista vapaa-ajan palveluista, nuorisotoimesta, paikallisesta elinkeinopolitiikasta, maankäytöstä, rakentamisesta ja kaupunkisuunnittelusta.

Tulevaisuuden kunta on kuitenkin monin tavoin avoin kysymys, sillä yhteiskunnan rakenteiden muutoksista (esimerkiksi hyvinvointialueet, TE-uudistus, valtionosuusuudistus v. 2027) johtuvat tehtävien ja vastuiden uusjako haastavat kuntien taloutta, toimintaa, toimintatapoja ja organisaatorakennetta sekä henkilöstöresurssin kohdentamista. Vuonna 2025 tulee arvioida Pudasjärven kaupungin organisaatorakenteen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta kaupungin muuttuvassa tehtäväkentässä.

Talousarvion 2025 valmistelussa ratkaistavissa on ollut kysymys siitä, millainen organisaatorakenne ja palveluverkko on kestävä paitsi kuntalaisten ja muiden kaupungin sidosryhmien, myös talouden näkökulmista. Toimintavarmuuden säilyttämiseksi kaupungilla tulee olla resurssitehokas ja tuloksia aikaansaava henkilöstö. On myös tärkeää, että kaupungilla on hyvinvoiva henkilöstö ja kaupunki on muutoskyvykäs työpaikka. Työyhteisössä yhdessä kyetään kohtaamaan muutostilanteita, katsomaan tulevaisuuteen ja näkemään uusia mahdollisuuksia - perustuen omiin vahvuuksiin.

Vuoden 2025 talousarvion valmistelussa on korostunut taloudellinen vastuu ja linjattujen toimenpiteiden täytäntöönpanossa tulee korostua sosiaalinen vastuu. Valmistelun keskeisiä toimenpiteitä henkilöstöjohtamisessa vuodelle 2025 ovat;

- Organisaatorakenteen suunnittelu- resurssitehokas ja tuloksellinen organisaatio
- Tehtäväkuvien tarkastelu (roolit, tehtävät, vastuut)
- Muutostilanteiden johtaminen ja hallinta

Keskeisinä tavoitteina valmisteltavalle kaupungin organisaatorakenteen muutokselle vuonna 2025 ovat;

- Resurssitehokkuus. Oikein kohdennettu, riittävä, osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö on tehokkuuden paras tae.
- Osaamisen kehittäminen. Osaava, sitoutunut ja motivoitunut henkilöstö tuottaa laadukasta toimintaa ja palveluita.
- Innovatiivisuus. Luova ja osaava henkilöstö tuottaa uusia resurssitehokkaita, ja taloudellisesti tehokkaita, toimintamalleja ja ratkaisuja, joiden avulla taataan kaupungin olemassaolo tulevaisuudessakin.
- Joustavuus. Henkilöstön määrän joustava säätely ja tehtävien muuttaminen ovat nopeita tapoja sopeuttaa toiminnan menoja tuloihin.

Yllämainitut talousarvion 2025 (sekä talousarvion suunnitelmavuodet 2026-2027) koko organisaatiota koskevat talouden sopeuttamisohjelmaan linjatut toimenpiteet ja tavoitteet sisältävät todennäköisesti vaikutuksia henkilöstöön sekä henkilöstön asemaan ja joiden valmistelu edellyttää työnantajalta lainmukaista yhteistoimintavelvoitteen täyttämistä ja yhteistoimintaneuvotteluja vuoden 2025 aikana, ennen linjauksiin pohjautuvia varsinaisia päätöksiä ja täytäntöönpanoa.

Vastuullinen sopeuttaminen kattaa lakisääteisten toimenpiteiden lisäksi joukon erilaisia muutoksissa huomioitavia elementtejä. Muutostilanteessa tulee huomioida henkilöstön ja esihenkilöiden tukeminen – ulkoisia sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita unohtamatta. Onnistunut muutos ja hyvä työnantajakuva ovat vastuullisen sopeuttamisen mittareita.

Vastuullinen sopeuttaminen käsittää seuraavat toimenpiteet;

- Muutostilanteeseen on laadittu suunnitelma ja tavoitteet.
- Muutokselle on olemassa selkeät perusteet.
- Organisaation arvot, työntekijäkokemus ja työnantajakuva ovat tärkeä osa muutossuunnitelmaa.
- Muutoksen toteutuksessa on selkeät vastuut.
- Yhteistoimintaprosessi toteutetaan lainsäädäntöä noudattaen.
- Muutosviestintä - Sisäinen ja ulkoinen viestintä on koko muutosprosessin ajan oikea-aikaista ja selkeää.
- Esihenkilöitä tuetaan koko muutosprosessin ajan ja yhteistoimintaprosessin jälkeenkin.
- Henkilöstön työmotivaatiossa prosessin aikana tai sen jälkeen ei tapahdu merkittävää notkahdusta. Huomioidaan, että muutosten onnistuminen kytkeytyy vahvasti inhimillisiin tekijöihin kuten luottamukseen, motivaatioon ja tunteisiin.
- Muutoksesta ei seuraa normaalista poikkeavaa vaihtuvuutta.
- Muutokset eivät vaikuta negatiivisesti asukkaisiin, sidosryhmiin, yhteistyökumppaneihin tai osaamisen houkutteluun (rekrytointiin).

Muutosjohtaminen ja sopeuttaminen vaativat monenlaista osaamista organisaation ammatilliselta johdolta ja poliittiselta johdolta. Johtamisessa on aina kyse ihmisten, ryhmien ja organisaation toiminnan ohjaamisesta. Kaupungin ylin virkahaltijajohto tarvitsee poliittisen johdon tukea muutoksessa sekä linjauksia, miten organisaatiota kehitetään, mikä on tulevaisuudessa tärkeää ja mihin resurssia kohdistetaan. Organisaation muutosprosessi on vaativa johtamisen ja organisaation kehittämisen mahdollisuus.

Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien kannalta on keskeistä, että yhteistoiminta toteutetaan ennen varsinaista päätöksentekoa, jolloin asioihin on mahdollista vaikuttaa. Työnantajalla on velvollisuus henkilöstön ja sen edustajan kuulemiseen. Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien toteutumisen kannalta on välttämätöntä, että lopullista päätöstä asiassa ei ole tehty ennen kuin on henkilöstön edustajien kanssa neuvoteltu. Työnantajalla on kuitenkin oikeus tehdä suunnitelmia ainakin niin pitkälle, että toimenpiteiden vaikutuksia henkilöstöön voidaan arvioida ja niistä voidaan neuvotella yhteistoimintalain edellyttämällä tavalla ja vaatimuksien mukaisesti.

PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu kolmeen toiminta-alueeseen: Hallintotoiminta, hyvinvointi- ja sivistystoiminta sekä tekninen ja ympäristötoiminta.

Hallintotoiminnan tavoitteena on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinointi ja kokonaisuuden hallinta.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tavoitteina ovat kuntalaisten kaikenpuolisen hyvinvoinnin lisääminen ja varmistaminen yhteistyössä muiden hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden muodostavien, kunnan vastuulla olevien tehtäväkokonaisuuksien kanssa.

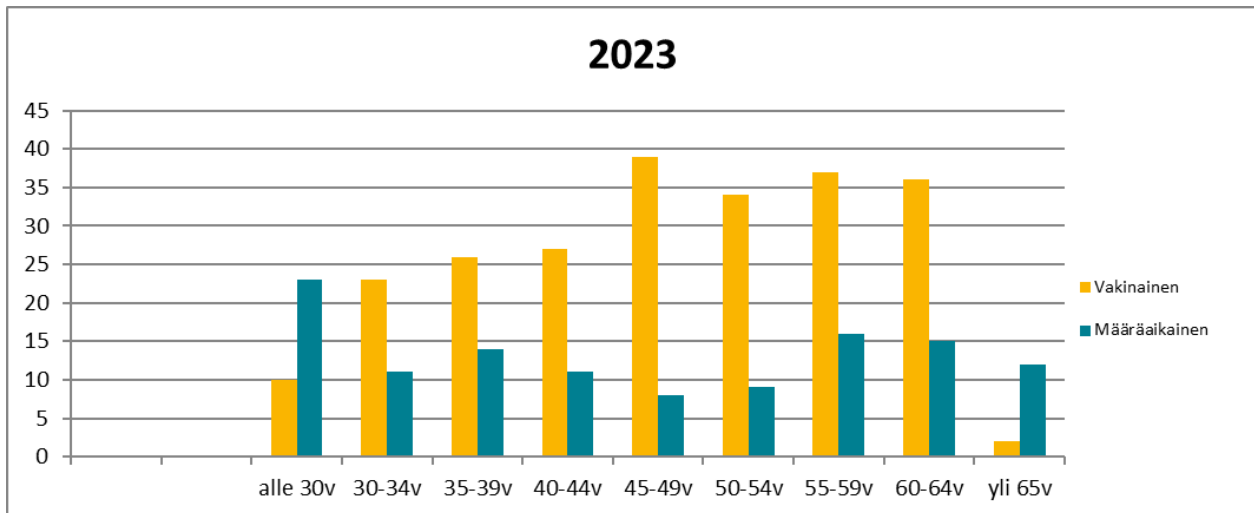
Teknisten ja ympäristötoiminnan tavoitteena on pitää kaupungin vastuulla oleva toimintaympäristö turvallisena ja hyvin toimivana kokonaisuutena.

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 307 henkilöä 31.12.2023 lopussa (ilman sivutoimisia, joista vakinaisia oli 76,2 % ja määräaikaisia oli 23,8 %. Jos otetaan mukaan sivutoimiset kansalaisopiston tuntiopettajat ja nuorisotoimen sekä hankkeen kerhonohjaajat, määräaikaisten osuus oli 33,7 % (2022/35,3 %) koko henkilöstöstä, 353 työntekijää.

Ilman sivutoimisia	Mies	Nainen	Yhteensä	
	Lkm	Lkm	Lkm	%
Hallintotoiminta	13	37	50	
1. Vakinaisen	10	31	41	82,0
2. Määräaikainen	3	6	9	18,0
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	42	195	237	
1. Vakinaisen	30	147	177	74,7
2. Määräaikainen	12	48	60	25,3
Tekninen- ja ympäristötoiminta	15	5	20	
1. Vakinaisen	12	4	16	80,0
2. Määräaikainen	3	1	4	20,0
YHTEENSÄ	70	237	307	

Taulukko: Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2023

Pudasjärven kaupungin koko henkilökunnan keski-ikä vuonna 2023 oli 46,8 vuotta. Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 47,7 vuotta, miehillä 49,4 vuotta ja naisilla 47,2 vuotta. Verrattuna vuoteen 2022, keski-ikä on pysynyt samana. Vuonna 2023 vakinaisesta henkilöstöstä 30,3 % oli alle 40-vuotiaita. Suurinta yksittäistä ikäryhmää edusti 45-49 –vuotiaat, johon kuului 16,7 % vakinaisista työntekijöistä. Vakinaisesta henkilöstöstä yli 60-vuotiaita oli 16,2 %.

Kuva: Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2023

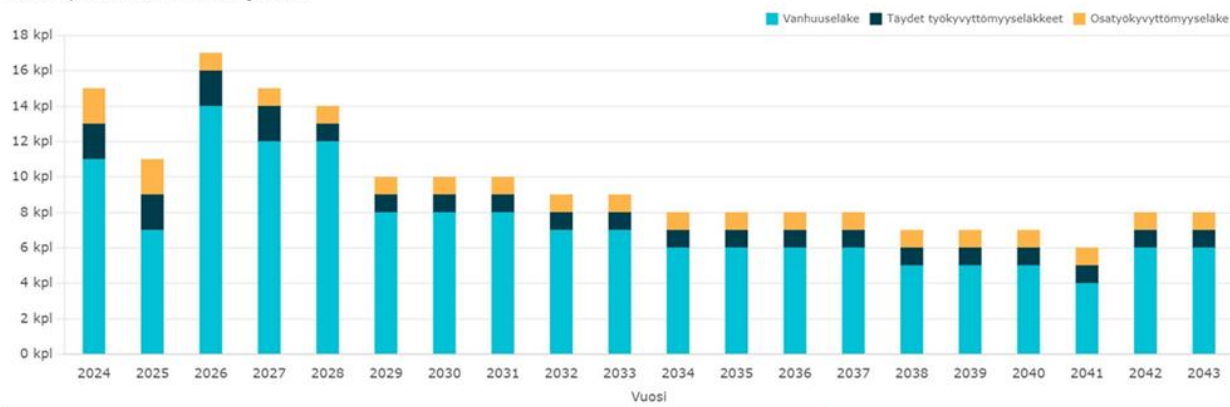
Henkilöstösuunnittelun kannalta olisi tärkeää pystyä ennakoimaan työvoiman poistumaa. Pudasjärven kaupungin vakinaisesta palveluksesta on siirtynyt vanhuuseläkkeelle vuonna 2023 yhteensä 9 henkilöä. Keski-ikä kaikilla eläkkeelle siirtyneillä on ollut 63,3 vuotta.

Kaupungin palveluksesta on arvon mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2023–2033 aikana yhteensä 78 henkilöä (vakinainen). Hallintotoimesta 8, sivistys- ja hyvinvointitoimesta 62 ja tekninen- ja ympäristötoimesta 8 henkilöä. Vakinaisesta henkilökunnasta eläköityä ennustetaan mukaan 10 vuoden aikana 33,3 % henkilöstöstä.

Suurimpia ammattiryhmiä eläköitymisessä on opettajat, erityisopettajat ja muu opetusalan henkilöstö sekä varhaiskasvatuksessa lastenhoitajat ja lastentarhanopettajat. Kaikilla näillä aloilla on osaajapulaa ja pätevän työvoiman saatavuudessa on ollut Pudasjärven kaupungillakin haasteita.

Seuraavassa taulukossa esitetään Pudasjärven kaupungin henkilöstön arvioitu eläkkeelle jäänti vuoteen 2043 mennessä. Arvio perustuu henkilöiden henkilökohtaiseen eläkeikään ja arvioon yleisestä eläkeiästä.

Eläköitymisennuste eläkelajeittain

Taulukko: Kevan tilasto eläköitymisennuste (henkilöä) Pudasjärven kaupungin osalta v. 2024-2043. Eläköitymisennuste eläkelajeittain, viisi ensimmäistä vuotta, on 72 henkilöä, joista vanhuuseläkkeelle 59 henkilöä.

Kevan eläköitymistilastot ovat jo jonkin aikaa osoittaneet sen, että työvoiman saatavuudesta on tulossa isoja haasteita kuntien rekrytointeihin. Maantieteellisesti eri alueiden välillä erot työvoiman saatavuudessa ovat suuret.

HYVÄT HENKILÖSTÖJOHTAMISEN KÄYTÄNNÖT

Kuntastrategiassa vuosille 2022-2030 on määritelty kaupungin henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset, sitoutuneisuus vastuullisen työnantajan periaatteisiin ja linjauksiin sekä Pudasjärven kaupungin arvot. (Kuntastrategia 2022-2030, kaupunginvaltuusto 17.6.2021 § 38)

Kaupungin arvot nähdään pohjana toiminnalle sekä päätöksenteolle eli arvot ovat yhtenä niin tulevaisuutta kuin työelämässä käyttäytymistä ohjaavista voimista. Arvoilla on myös vaikutusta työnantajaan sitoutumiseen ja kun työntekijät kokevat kaupungin työnantajana elävän arvojen mukaisesti, lisää se sitoutumisen tunnetta työntekijän ja työnantajan välille.

Kuva: Pudasjärven kaupungin arvoperusta

Kuntastrategiassa Pudasjärven kaupunki on sitoutunut noudattamaan vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia. Kuntastrategian henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organi-

saation päivittäistä työtä ja kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia. Henkilöstöpoliittisia strategisia linjauksia toteutetaan erilaisten toimenpideohjelmien (mm. palkkausjärjestelmää koskeva kehittäminen, työhyvinvointiohjelmat (esim. työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma, Aktiivisen välittämisen toimintamalli), rekrytointin tavoite- ja toimintaohjelma (mm. henkilös- tösuunnitelma, koulutussuunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma) vuosisuunnittelun ja pysyväis- ja määräaikaisohjeiden avulla. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee päivittää vuoden 2025 alussa.

Samalla halutaan vahvistaa kaupungin henkilöstön yhteisöllisyyttä, yhteistyötä poikkihallinnollisesti ja tiimityötä, sekä huomioida henkilöstön jaksaminen. Henkilöstön jaksamisessa halutaan tukea henkilöstön työssäjaksamista, työkuuntoisuutta, kehittymistä, sitoutumista ja tuloksellisuutta sekä organisaation uudistumista, kehittymistä ja kykyä vastata tuleviin haasteisiin.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset
2/2

<ul style="list-style-type: none"> • Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emme pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen. • Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme. • Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja. • Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoimisen ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton. 	<ul style="list-style-type: none"> • Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa. • Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta. • Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovituihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.
--	---

Kuva: Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

TYÖKYVYN JA TYÖHYVINVOINNIN JOHTAMINEN

Johtamisessa korostetaan sitä, että asioihin tartutaan ajoissa ennakoiden ja ennaltaehkäistään mahdollisia työyhteisöön ja toimintaan negatiivisesti vaikuttavia riskejä. Työtä ja työoloja kehitetään riskienarvioinnin ja työterveyshuollon toteuttamien työpaikkaselvitysten avulla. Työterveyshuolto tukee erikseen yksilöitä, mutta myös työyhteisöjä, yhteistyössä eri osapuolten kanssa. Pudasjärven kaupungilla työhyvinvointi ja työkyky ovat koko henkilöstön asia, siitä vastaavat työntekijä, esihenkilö ja koko työyhteisö. Johto, henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto ja työsuojelu ovat työhyvinvoinnin tukena.

Koko työyhteisössä työhyvinvointiin ja työkykyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota: pidetään huolta, välitetään varhain, kuunnellaan ja keskustellaan. Työn arjessa työhyvinvoinnin ja työkyvyn ennakoivat ja edistävät toimet ovat rekrytointi, päivittäisjohtaminen ja toiminnan suunnittelu.

Aktiivisen välittämisen toimintamallissa työkyvyn ja työhyvinvoinnin johtamisessa roolit ja vastuut on selkeästi kuvattu. Pudasjärven kaupungin aktiivisen välittämisen toimintamalli ohjeistaa esimerkiksi varhaiseen välittämisen keskusteluun, työn määräaikaiseen muokkaamiseen, työntekijän uudelleen sijoittamiseen sekä työuran jatkamisen vaihtoehtoihin työntekijän työkyvyn heikentyessä tai osatyökykyisen tueksi. Aktiivisen välittämisen toimintamallilla tavoitellaan tasalaatuista työkykyjohtamista, jonka tarkoituksena on ennalta-ehkäisevästi tukea henkilöstöä jaksamaan ja jatkamaan nykyisissä taikka uusissa tehtävissään. Aktiivisen välittämisen toimintamalli nimenomaan kiinnittää huomiota esimiestoiminnassa ennakoivaan työhyvinvointiin sekä ennaltaehkäisemään sairauslomien syntymistä.

Sairauspoissaoloihin on puututtava varhaisessa vaiheessa heti esimiehen huolen herätessä työntekijän työhyvinvoinnista. Puheeksi ottamisella ja varhaisella tukemisella on tavoitteena kiinnittää huomio työhyvinvointiin ja sairastavuuteen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja sitä kautta vähentää poissaoloja ja parantaa yksilön sekä työyhteisön hyvinvointia. Työpaikalla havaitun ongelman laatua selvitetään esimiehen ja työntekijän varhaisen välittämisen keskustelussa niin pitkälle kuin se on mahdollista. Sairauslomat eivät ole aina paras ratkaisu työntekijän hyvinvoinnin ja työyhteisön toiminnan kannalta, vaan tilanne voi tarvita laajempaa toimintamallin tarkastelua työyhteisössä.

Työtehon laskuun kannattaa kuitenkin puuttua jo ennen ensimmäistä sairauslomapäivää. Jos työteho laskee, siihen on aina syy. Syy voi olla myös henkilökohtaisessa elämässä, joka näyttäytyy työssä. Työnantajan reagointi riittävän varhaisessa vaiheessa on tärkeää ja esimiehet luovat arjen työhyvinvoinnin.

Työpaikalla voidaan vaikuttaa sairauspoissaoloihin työskentelyolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantamisen lisäksi kiinnittämällä huomioita kuntoutus- ja hoitoprosessien tehostamiseen. Työkykyyn ja työhyvinvointiin tähtäävä ennakoiva toiminta (esim. aktiivisen välittämisen toimintamalli) ja työskentelyolosuhteiden sekä työhyvinvoinnin aktiivinen kehittäminen vähentävät sairauspoissaoloja. Pudasjärven kaupungilla on vuosien 2021-2024 aikana tehostetut kuntoutus- ja hoitoprosessit ostettu myös työterveyshuollon ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Vuonna 2025 käytetään monipuolisesti erilaisia tukimuotoja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi ja työssä jaksamiseen. Esimerkiksi Auntie-palvelun tarjoamista henkilöstölle jatketaan vuonna 2025 osana mielenhyvinvoinnin ohjelmaa.

Kaupungin työterveyspalvelut tuottaa Oulunkaaren Työterveys Oy. Työterveyshuollon tavoitteena on tukea henkilöstön inhimillisten voimavarojen ylläpitoa työhyvinvoinnin osalta. Vuonna 2023 työterveyshuollon kustannukset jakautuivat prosentuaalisesti ehkäisevä työterveyshuolto 44,1 % ja sairaudenhoito 55,9 %. Sairauspoissaoloissa heijastuu työssäkäyvien terveys, mutta ne ilmentävät myös yritystä pysyä työkykyisenä. Työssä pysymiseen tai poisjäämiseen vaikuttavat tekijät ovat erilaisia eri henkilöillä. On syytä kuitenkin muistaa, että jokaisen poissaolijan ja jokaisen poissaolon taustalla on aina oma tarinansa. Sairauspoissaoloihin liittyy useita eri tekijöitä ja poissaolojen taustalla on laaja kirjo.

Sairauspoissaoloihin puuttumiseen Pudasjärven kaupungilla on käytössä selkeä järjestelmä ja toimintamalli, Aktiivisen välittämisen toimintamalli, jolla pyritään vaikuttamaan kaikkiin niihin tekijöihin, joihin työpaikkatasolla ylipäättään on mahdollista vaikuttaa. Mitä enemmän on ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa, sen parempi on myös Työterveyshuollosta Kela-korvaus työnantajalle. Vuonna 2024 työterveyshuollon kustannuksista täytyy suurempi osa olla ehkäisevässä työterveyshuollossa kuin sairauksien hoidossa. Tavoitteena edelleenkin on, että vuonna 2025 ehkäisevän työterveyshuollon osuus olisi 60% työterveyshuollon kustannuksista.

Aktiivisen välittämisen toimintamalli sisältää myös ohjeistuksen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisemiseksi ja käsittelemiseksi työpaikalla. Pudasjärven kaupungilla on epäasiallisen käyttäytymisen (vastuuton työkäyttäytyminen, epäasiallinen kohtelu, syrjintä, häirintä) suhteen nollatoleranssi. Työpaikalla jokaisen velvollisuus on käyttäytyä asiallisesti ja ammattimaisesti jokaista työyhteisön jäsentä kohtaan. Jokaisella työyhteisön jäsenellä on myös oikeus tulla kohdelluksi työpaikalla asiallisesti ja ammattimaisesti. Ammattimainen käytös työyhteisössä määritellään käyttäytymisenä ja asenteena, joka heijastaa korkeaa työetiikkaa, luotettavuutta, osaamista ja kunnioitusta sekä työtehtäviä että muita työntekijöitä kohtaan. Se varmistaa, että työt tehdään laadukkaasti, aikataulussa ja että kaikki työyhteisön jäsenet tuntevat olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi. Ammattimainen käytös työyhteisössä auttaa luomaan luottamusta, edistää tehokasta työskentelyä ja vahvistaa positiivista työilmapiiriä. Se on olennaista sekä yksilön että koko organisaation menestykselle. Tavoitteena on ylläpitää työniloa ja työssä viihtymistä. Aktiivisen välittämisen toimintamalli tullaan päivittämään vuoden 2025 aikana.

Kaikilla toiminta-alueilla on tehty työturvallisuus- ja työterveysriskien arviointi Turva Arvi –palvelun

Riski Arvi –sovelluksella, palvelun Turvallisuusilmoitus –sovelluksella kirjataan ja käsitellään työpaikan turvallisuushavaintoja. Työturvallisuus- ja työterveysriskien arvioinnit tehdään kahden vuoden välein työpaikkakohtaisesti. Uusi työturvallisuus- ja terveysriskien arviointikierron aloitettiin vuonna 2024.

Kaupunki tukee työssäjaksamista kulttuuri-, liikunta - ja hyvinvointietuuksin sekä huomioimalla asianmukainen työpiste-ergonomia jokaisen työntekijän työpisteessä. Kaupunki muistaa työntekijöitään palveluvuosimerkein ja työntekijän merkkipäivänä. Vuonna 2022 uudistettiin henkilöstön palkitsemis- ja muistamiskäytännöt, jossa on nykyään palkitseminen kaupungin palveluvuosivapaana, sekä esim. isovanhempainvapaa ja koulunaloitusvapaa. Työyhteisössä on myös henkilöstön yhteisiä tilaisuuksia (esim. jouluruokailu ja henkilöstöjuhla). Henkilöstön virkistyspäivä on joka toinen vuosi koko työyhteisön yhteinen ja joka toinen vuosi toiminta-alueittain.

1.1.2025 käyttöön otetaan henkilöstön työsuhdepolkupyöräetu (KH 01.10.2024 § 292). Työsuhdepolkupyörä lisää tutkitusti työntekijöiden liikkumista ja pyöräilyn määrää. Pyöräilyllä on monenlaisia terveyshyötyjä: se pienentää riskiä sairastua sydän- ja verisuonisairauksiin ja tyypin 2 diabetekseen, auttaa painonhallinnassa ja vähentää niska-hartiaseudun kipuja. Työsuhdepolkupyöräetu on hyvä tapa työnantajalle edistää arjen liikkumista.

Vuonna 2024 Pudasjärven kaupungilla on luovuttu Cuckoo hyvinvointisovelluksesta (irtisanottu päätymään 29.2.2024) ja henkilöstön käytössä olleesta sähköisestä työhyvinvointitarjottimesta (irtisanottu päätymään 31.12.2024) niiden vähäisen käytön vuoksi.

Vuonna 2025 pidättäydytään henkilöstön joululahjoista. Talousarvion määrärahoissa on ollut varattuna henkilöstön joululahjoihin 20 euroa per työntekijä. Henkilöstön joululahjoista pidättäydytään vuosien 2024-2026 aikana (VALT 18.12.2023 § 79).

Työsuojeluasioista vastaa henkilöstöpäällikkö, joka toimii myös organisaation työsuojelupäällikkönä. Työsuojeluorganisaatioon kuuluu myös kaksi työsuojeluvaltuutettua.

VIESTINTÄ JA HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN

Henkilöstölle suunnattu laaja työhyvinvointikysely on joka toinen vuosi. Kysely toteutettiin sähköisenä kyselynä 23.10.- 11.11.2024 välisenä aikana. Kysely lähetettiin 259 työntekijälle. Kokonaisuudessaan kyselyyn vastasi yhteensä 104 työntekijää. Kyselyn vastausprosentti oli noin 40,2% (v.2022/44,4%). Kysely toteutettiin kolmatta kertaa Kevan sähköisen kyselyjärjestelmän kautta, jossa vastaajan anonymiteetti on täysin suojattu. Kevan verkkotyökalun avulla työnantaja saa myös tietoa, miten työnantaja sijoittuu työhyvinvoinnin edistämiseksi ja kehittämiseksi suhteessa verrokkiorganisaatioihin. Vuonna 2024 vertailuaineisto koostui 85 julkisen sektorin saman kokoisesta organisaatiosta. Kyselyn tuloksia ja kehittämistoimenpiteitä käsitellään tarkemmin henkilöstön kanssa koko organisaation, toiminta-alueiden ja työyksiköiden tasolla alkuvuodesta 2025.

Sähköisen työhyvinvointitarjottimen, Jaxa, kautta Pulssikysely on ollut vuonna 2024 käytössä kerran ja tuloksia on seurattu henkilöstötoimikunnassa. Pulssikysely on otettu käyttöön Pudasjärven kaupungilla muutostilanteeseen, talouden sopeuttaminen ja rakenteelliset muutokset palvelutuotannossa. Pulssikyselyn tarkoitus muutostilanteessa on tarjota nopeaa ja säännöllistä palautetta työntekijöiden kokemuksista ja näkemyksistä muutoksen aikana. Muutostilanteet voivat aiheuttaa epävarmuutta, stressiä ja monenlaisia tuntemuksia, ja pulssikyselyt auttavat organisaatiota ymmärtämään, miten työntekijät kokevat muutokset ja miten ne vaikuttavat heidän työhyvinvointiinsa sekä sitoutumiseensa. Vuonna 2025 vaihdetaan käyttöön Kevan kyselyjärjestelmän tarjoama Pulssikysely. Pulssi täydentää ja tulee osaksi Kevan Kyselyt-palvelua marraskuussa 2024. Pulssi on maksuton Kevan asiakkaille.

Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä myös tavoitekeskustelujen kautta. Useimilla toiminta-alueilla käydään säännölliset tavoitekeskustelut. Esimiehet käyvät tavoitekeskustelut oman tiiminsä kanssa oman aikataulunsa mukaisesti. Tavoitekeskusteluissa pohjana on yhteinen tavoitekeskustelulomake. Vuoden 2024 aikana on otettu käyttöön uusi HR-järjestelmä (Personec F OSS), joka mahdollistaa sähköiset tavoitekeskustelut. Tavoitekeskustelut tallentuvat järjestelmään, jonka kautta tavoitekeskustelujen toteutumista voidaan keskitetysti seurata henkilöstöpalveluista.

Sisäinen viestintä hoidetaan pääsääntöisesti kaupungin Intranetin, Pelkan, kautta. Pelkka toimii kaupungin suljetussa ympäristössä, Microsoft Office 365 Sharepointissa, johon on pääsy jokaisella kaupungin työntekijällä, milloin vaan, missä vaan ja miltä laitteelta vaan kaupungin henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella. Kaupungin intranet on järjestelmä, joka kokoaa ajankohtaisen tiedon sekä ohjeistukset yhteen ja tarjoaa paikan perustiedoille organisaatiosta ja tukipalveluista. Hyvälle työyhteisöviestinnälle on ominaista monisuuntaisuus, avoimuus ja pyrkimys yhteisöllisyyteen. Intranet tullaan uudistamaan vuoden 2025 aikana käyttäjälähtöisemmäksi perustuen käyttäjiltä kerättyyn palautteeseen. Käyttäjäkysely tehdään alkuvuodesta v. 2025 henkilöstölle.

Säännölliset sisäiset palaverit ovat myös osa sisäistä viestintää. Toiminta-alueiden sisäisiä palaveriteita, kuten osastopalaverit ja tiimipalaverit, pidetään säännöllisesti. Tärkeistä asioista keskusteltaessa esihenkilöt kuuntelevat ja ovat paikalla sekä ovat valmiina vastaamaan henkilöstön kysymyksiin.

Kaupungin johtoryhmällä on palaverit esihenkilöiden kanssa. Osana ihmislähtöinen valmentava johtaminen- hanketta on alkanut myös säännölliset virallisemmat ja epävirallisemmat tapaamiset esihenkilöiden omalla vertaistukiverkostolla, jonka nimi on Pudes. Hankkeen tuloksena on syntynyt myös esihenkilöiden tiimi, Pudes, joka toimii vertaistukena johtamisen kehittämisessä ja esihenkilötyön arjen haasteiden ratkaisemisessa. Esihenkilöiden tiimi vahvistaa entisestään esihenkilöiden johtamisvalmiuksia ja jaksamista, avoimuutta asioiden jakamisessa, ja tukee valmentavan johtajuuden kehittämistä ja juurtumista Pudasjärvellä. Esihenkilö on keskeinen vaikuttaja koko työyhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta, ja hyvällä esihenkilötyöllä on monenlaisia myönteisiä vaikutuksia niin yksittäisen työntekijän kuin työyhteisön tuloksellisen toiminnan kannalta. Vertaistukiverkoston toiminta jatkuu myös vuonna 2025.

Henkilöstötoimikunta

Säännöllisissä henkilöstötoimikunnan kokouksissa käsitellään henkilöstöstä nousevia asioita ja ideoita työhyvinvointiin liittyen.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa tuli voimaan 1.9.2007, jolloin yhteistoiminta säädettiin kunnissakin lain tasolle. Lain tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen sekä kunnallisen palvelutoiminnan tuloksellisuuden ja henkilöstön työelämän laadun edistäminen. Lain perustelut korostavat avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäistä yhteistyötä.

Henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä Pudasjärven kaupungissa toimii henkilöstötoimikunta. Henkilöstötoimikuntaan kuuluvat työnantajan edustajina kaupunginjohtaja, työsuojelupäällikkö, kaupunginhallituksen edustaja sekä toiminta-aluejohtajista hallintojohtaja ja opetus- ja sivistysjohtaja. Työntekijäjärjestöjä edustavat Jytyn, KTN:n, Jukon, JHL:n ja Superin edustajat sekä varsinaiset työsuojeluvaltuutetut. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyshuollon edustaja(t) ja toimikunnan sihteeri. Puheenjohtajana toimii vuoron perään työnantajan ja työntekijöiden edustaja kahden vuoden jaksoissa.

Henkilöstötoimikunnan työryhmä on asioita valmisteleva elin. Työryhmään kuuluu henkilöstötoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, henkilöstö-/työsuojelupäällikkö, työterveyshuollon edustaja, henkilöstötoimikunnan sihteeri sekä kaksi muuta henkilöstötoimikunnan jäsentä.

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN - KOULUTUSSUUNNITELMA

Osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan koulutuksen lisäksi kaikkea työssä, työyhteisössä ja työyhteisöverkostoissa tapahtuvaa oppimista ja toimintatapojen uudistamista. Ammattitaitoa ylläpitämällä varmistetaan henkilöstön osaaminen ja kyky kehittää toimintaa ja palveluita muuttuvassa toimintaympäristössä. Lähtökohtana ovat kaupungin tehtävien edellyttämä osaaminen nyt ja tulevaisuudessa. Osaamisen ja oman työn kehittäminen kuuluu jokaisen työntekijän, työyksikön ja toiminta-alueen jokapäiväisiin tehtäviin.

Valtuuston 20.4.2023 § 18 mukaisesti koulutusmäärärahoja leikattiin vuoden 2023 talousarviosta 30 000 euroa. Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2023 yhteensä 59 509 euroa, joka oli 149,33 % muutetun talousarvion 39 850 euron määrärahasta (2022 / 44 947 e, 67,3 %). Ylityksen syynä ovat yhteistoimintamenettelyn vuoksi tilatun henkilöstön muutosvalmennuksen kustannukset, joita ei ollut varattu talousarvioon sekä koko henkilöstön käyttöön hankitun Eduhouse-verkkokoulutuspalvelun kustannukset (määrärahat Henkilöstötoimikunnan kustannuspaikalla, keskitetty hankinta), yhteensä n. 24 000 euroa. Luku ei sisällä kaikkea koulutukseen käytettyjä kustannuksia, koska muita oheiskuluja (matkat, ateriat ym.) ei aina ole kirjattu koulutuskustannuksiin. Luvussa ei näy myöskään sisäisen koulutuksen kustannukset.

Koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain. Koko organisaation tasolla koulutuspäiviä vuodelle 2025 on suunniteltu olevan yhteensä 1196 päivää. Vuodelle 2024 on suunniteltu olevan yhteensä 924 päivää, jolloin vuodelle 2025 on varattuna 272 koulutuspäivää enemmän. Hallintotoimessa on 49 koulutuspäivää enemmän kuin vuonna 2024 johtuen työllispalvelujen koulutustarpeista TE-uudistuksessa. Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan koulutuspäiviä on 175 enemmän kuin vuonna 2024, johtuen esim. Veso-päivät on nyt kaikki suunniteltu koulutussuunnitelmaan. Tekninen ja ympäristötoiminnan koulutuspäiviä on 8 enemmän kuin vuonna 2024. Yhteistoiminnan ja yhteistyön koulutuspäiviä on pääluottamusmiehille lisätty 24 koulutuspäivää vuodelle 2025 ja henkilöstötoimikunnan jäsenille koulutusmahdollisuuksia on lisätty 14 päivää, yhteensä 38 päivää. Johtoryhmän koulutuksiin on lisätty 2 koulutuspäivää.

Osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen on edelleen työnantajan edun mukaista, jotta toiminnan kehittämisen kannalta palkattuna on osaavaa työmarkkinakelpoista henkilökuntaa. Lakiuudistuksia on myös tulossa usealla ammattialalla, joten näihin koulutuksiin tarvitsee varautua myös koulutussuunnitelmassa ja ammatillisen osaamisen kehittämisessä. Ammatillisen osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita, kuten lakiuudistukset, järjestelmä-uudistukset ja vastaavat muutokset. Koulutussuunnitelmaan on myös viety palkansaajajärjestöjen koulutukset pääluottamusmiehille sekä yhteistoimielimen, Henkilöstötoimikunnan, jäsenten koulutukset. Käytössä on myös verkkokoulutusjärjestelmä, jonka kautta esim. Office 365 ohjelmakoulutuksiin on helpompi osallistua.

Ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen tukee työntekijän työhyvinvointia ja tehtävän suorittamista menestyksekkäästi. Kaupungilla on käytössä Eduhouse verkkokoulutusjärjestelmä. Jokaisella työntekijällä on rajaton käyttöoikeus järjestelmässä oleviin koulutuksiin ja Pudasjärven kaupungilla ensisijainen koulutus tulisi ottaa verkkokoulutusjärjestelmän kautta. Tällä pidetään yllä työntekijöiden osaamisen kehittämistä tulevaisuudessakin.

Verkkokoulutusjärjestelmä tukee strategialähtöistä osaamisen kehittämistä sekä palvelee hyvin HR:ää, esihenkilöitä ja johtoa, että loppukäyttäjiä. Tavoitteena on, että kaupungissa on sähköinen verkkokoulutusjärjestelmä laajasti ja aktiivisesti esihenkilöiden, HR:n ja työntekijöiden käytössä.

Henkilöstön koulutuksiin varatut määrärahat ovat lähes vuoden 2024 tasolla vuoden 2025 talousarviossa (suunnitelmavuodet 2026-2027).

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA2025 JA TS 2026-2027

Henkilöstösuunnitelma on esitetty talousarviossa, jossa esitetty henkilöstön määrä on sitova. Toiminta-aluejohtajat ovat vastuussa rekrytoinnista ja tehtävien uudelleen järjestelyistä. Palvelutuotannon taloudellisuus ja tehokkuus sekä poikkiorganisatorinen, henkilöstöressurssien yhteiskäyttö, on otettava huomioon. Toiminta-aluejohtajat vastaavat henkilöstösuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Pudasjärven kaupunki	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Henkilötyövuodet	htv	htv	htv	htv	htv
Hallintotoiminta *	26,50	26,00	24,04	22,04	22,04
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut	20,45	20,92	20,15	20,15	20,15
- Työllistetyt **	11,05	20,00			
Hallintotoiminta yhteensä	58,00	66,92	44,19	42,19	42,19
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	226,60	221,40	192,12	181,83	181,83
Tekninen- ja ympäristötoiminta	18,20	18,10	17,00	16,00	16,00
Yhteensä	302,80	306,42	253,31	240,02	240,02
* 1.5.2025 Hallintotoiminnan työllisyyspalveluihin siirtyy 5 htv TE-uudistuksen vuoksi					
** Palkkatuella työllistettyjä ei enää arvioida henkilöstösuunnitelmaan, lakimuutos					

Taulukko: Henkilöstötyövuodet toiminta-alueittain, vakinaiset ja määräaikaiset

Henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu henkilöstövähennykset

Henkilöstövähennykset hoidetaan pääsääntöisesti eläköitymisen ja määräaikaisuuksien kautta. Tehtäviä yhdistetään, jaetaan muiden työntekijöiden kesken tai tehtäviä ei täytetä tehtävien vapautumisen myötä. Organisaatorakenteen muutoksia ei ole huomioitu henkilöstösuunnitelmassa, koska valmistelua tai varsinaisia päätöksiä rakenteen muutoksista ei ole tehty eikä ole neuvoteltu muutoksesta yhteistoimintalain velvoitteen mukaisesti. Henkilöstösuunnitelman muutokset ovat tarkemmin kuvattu toiminta-alueen talousarviota käsittelevässä kohdassa.

Avoimmiksi tulevat virat ja toimet edellyttävät henkilöstöselvityksen

Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan avoimmiksi tulevat virat ja toimet edellyttävät aina esihenkilöltä henkilöstöselvitystä. Esihenkilön tulee selvittää, onko vapautunut työpaikka jatkossa tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen vai tulisiko virka tai toimi muuttaa palvelutarpeita paremmin vastaavaksi sekä on myös otettava huomioon luonnollisen poistuman, eläköitymisen, hyödyntäminen.

Esihenkilötoiminnassa on myös huolehdittava siitä, että rekrytoinnissa ja tehtävien uudelleen järjestyksessä tarkistetaan tehtäväkuvaus ja henkilöstön osaamisen laaja-alaisempi käyttö. Rekrytointia ei suositella tehtäväksi yks 'yhteen vaan esihenkilön tulee tarkastella kunta-alan, toiminta-alan ja tehtävien muutoksia. Rekrytoinnissa on lisäksi selvítettävä sisäisen siirron mahdollisuus. Henkilöstöressurssien suunnittelulla parannetaan toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta. Systemaattisella työtehtävien arvioimisella, tehtävien muutoksilla ja henkilöstön osaamisen lisäämisellä henkilöstömäärä pystytään pitämään vakaana.

Täyttölupamenettely jatkuu vuonna 2025

Täyttölupamenettelyn tarkoituksena on rekrytointien keskitetympi hallinta. Täyttölupamenettelyn mukaisesti avoimeksi, määräaikaisesti tai toistaiseksi, tuleva virka tai tehtävä täytetään vain välttämättömissä tilanteissa ja tehtävät organisoidaan ensisijaisesti muilla tavoin. Samalla arvioidaan, mitä toimintoja tai tehtäviä voi jättää tekemättä ja mitä toimintoja lopetetaan kokonaan. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 20.4.2023 § 18 talouden sopeutusohjelman 2021-2023 muuttamisesta ja päätökseen sisältyy täyttölupamenettelyn käyttöönotto. Täyttöluvista päättää kaupunginjohtaja toimialajohtajan esityksestä.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohje

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohje astui voimaan 1.4.2023 (kaupunginhallitus 28.3.2023 § 132). Sijaisohje koskee lyhytaikaisia ja äkillisiä sijaisuustilanteita. Koulun rehtorin vastuulla on huolehtia sijaisjärjestelyistä niin, että koulutuslainsäädännössä säädetyt oppilaiden ja opiskelijoiden oikeudet sekä muiden opettajien työssä jaksaminen voidaan turvata. Oppilaan ja opiskelijan tulee saada opetussuunnitelman mukaista opetusta opetussuunnitelman perusteiden ja kyseistä oppilaitosta koskevan lainsäädännön perusteella. Samoin oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Äkillisissä sijaisuustilanteissa sovelletaan kaupungin ohjetta siten, että otetaan huomioon perusopetus- ja lukiolaissa määritelty oppilaan oikeus turvalliseen oppimisympäristöön opetussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät käytännön asiat. Harkintavalta ja vastuu sijaisten palkkaamisessa on koulun toiminnasta vastaavalla rehtorilla. Pääsääntöisesti sijaisuudet pyritään aina ensisijaisesti järjestämään koulujen sisäisin järjestelyin. Yhtenäisellä sijaisohjeella pyritään myös vaikuttamaan sijaiskustannusten hallinnan kautta maltillisiin henkilöstökuluihin.

HENKILÖSTÖKULUIHIN VAIKUTTAVAT MUUT TOIMENPITEET VUONNA 2025

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi kestää 30.4.2025 asti. Työvoimakustannuksiin vuodelle 2025 on arvioitu, että kustannukset nousevat keskimäärin 2,3 prosentilla.

Työvoimakustannukset kuvaavat kaikkia niitä kustannuksia, joita työnantajille aiheutuu työvoiman käytöstä. Palkkakuluihin sivukuluineen on talousarviossa huomioitu 2,5 % kustannusten nousu vuodelle 2025, joka vaikuttaa talousarviossa kokonaisuutena työvoimakustannuksiin.

Perusteetonta lomarahavelkaa ei saa syntyä

Esimestoiminnassa on huolehdittava, ettei sellaista perusteetonta lomarahavelkaa pääse syntyämään mikä voi aiheutua Pudasjärven kaupungille taloudellisista alijäämästä. KVTES vuosilomaluvun 11 §:n mukaan viranhaltijalla / työntekijällä on oikeus siirtää vuosilomaa / säästövapaata sairauden, synnytyksen tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden vuoksi. (Pysyväismääräys – Ohje säästövapaan antamisesta 1.8.2019 alkaen, henkilöstötoimikunta 7.6.2019 § 6 ja kaupunginhallitus 18.6.2019 § 202).

Lomarahavelka vaikuttaa kaupungin taseeseen ja tätä kautta negatiivisesti kaupungin tulokseen. Jos vuosiloma on siirretty/jäänyt pitämättä KVTES vuosilomaluvun 11 § syyllä, on vuosiloma pidettävä mahdollisimman pian yhdessä tai useammassa osassa ennen seuraavaa lomakautta, huomioiden työyksikön toiminta.

Vapaaehtoiset säästötoimenpiteet

Kaupunginhallitus on päättänyt 22.10.2019 § 299, että toiminta-alueiden tulee myös käynnistää välittömästi yhteistyössä henkilöstön kanssa valmistelut vapaaehtoisten säästötoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Henkilöstölle suunnattuja vapaaehtoisia ja työntekijän halukkuuteen perustuvia henkilöstökuluihin vaikuttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi mahdollisuus vaihtaa lomaraha vapaaseen, mahdollisuus palkattomiin vapaaehtoisiin vapaisiin, mahdollisuus lyhennettyyn työaikaan ja erilaisten virka- ja työvapaiden myöntäminen mm. perhesyiden perusteella.

Uuden sopimuskohdan (KVTES 19 §) lomarahavapaa perusteella työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia keskenään siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Lomaraha voidaan vaihtaa vapaaksi, vasta sen ansaintaa koskevan lomanmääräytymisvuoden päätyttyä. Vaihtaminen ei siten enää edellytä paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemistä lomanmääräytymisvuodesta.

Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus vaihtaa lomaraha kokonaan tai osaksi vapaaseen työtilanteen niin salliessa. Lomarahavaihtaminen vapaaksi sovitaan tämän jälkeen työntekijän/viranhaltijan ja työnantajan välillä. Vaihtaminen tapahtuu asianomaisen työntekijän aloitteesta. Vapaa-ajaksi vaihtaminen on vapaaehtoisista ja voidaan toteuttaa niissä tapauksissa, joissa se työjärjestelyjen kannalta on mahdollista. Lomarahavaihtaminen vapaaksi on työnantajan harkittavissa ja sitä myönnettäessä on otettava huomioon käytännön työn järjestelyt ja henkilöstön riittävyys. Tämä sopimuskohta ei koske KVTES:ssä olevaa henkilöstöä, jotka ovat opetusvelvollisuustyöajassa tai vuosityöajassa, koska he eivät kuulu vuosilomamääräysten tai vuosilomalain piiriin.

Kaupunginhallitus on päättänyt 4.6.2013 § 225 ns. kannustavaa mallista, jossa vapaaehtoisista palkatonta vapaata pitävän palkasta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys viikkoa kohti on viisi päivää. Hyväksytty ja käytössä oleva malli kannustaa palkattomien vapaiden käyttöön seuraavin ehdoin:

- vapaaehtoisista palkatonta virka- ja työlomaa voisi ottaa siten, että viikosta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys on viikkoa kohti viisi päivää
- palkatonta virka- tai työlomaa tulee hakea kerrallaan viideksi työpäiväksi
- palkattoman vapaan ajaksi ei palkata sijaisia, vaan tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin

Muun palkattoman vapaan ajalta, jonka ajaksi palkataan sijainen, vähennetään sopimuksen mukaisesti myös viikonlopun ajan palkka.

Täysin työkykyiset työntekijät ja viranhaltijat voivat periaatteessa tehdä myös lyhennettyä työaika. Mahdollisuudesta työajan lyhennykseen päättää kuitenkin aina viime kädessä työnantaja, mikäli työajan lyhennys on mahdollista järjestää siten, että siitä ei ole haittaa palvelutuotannon järjestämiselle tai organisaation toiminnalle. Kaupunki suhtautuu myönteisesti erilaisten virka- ja työvapaiden myöntämiseen mm. perhesyiden perusteella.

HENKILÖSTÖ VOIMAVAROJEN ARVIOINTI JA SEURANTA

Henkilöstövoimavarojen arviointi on välttämätöntä toiminnan ja palvelujen suunnittelussa. Henkilöstöä koskevia yleisiä tunnuslukuja henkilöstövoimavaroista (henkilöstömäärä, ikärakenne, eläköityminen, sairauspoissaolot, henkilöstökulut, jne.) sekä johtamista, työhyvinvointia, osaamista, työn tuoksellisuutta ja näiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen/henkilöstöraportin yhteydessä. Toimialajohtajat ovat vastuussa toiminnan ja palvelujen suunnittelusta sekä vaikutuksista henkilöstövoimavarojen yleisten tunnuslukujen kehitykseen. Kaupunginhallitus seuraa henkilöstövoimavarojen yleisiä tunnuslukuja ja henkilöstökulujen toteumaa osavuosikatsauksen yhteydessä.

Henkilöstötoimikunta on 26.11.2024 yhteistoimintamenettelyssä käynyt läpi talousarviossa esitetyn henkilöstöä koskevan osuuden ja henkilöstökuluihin vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2025, vaikka osa edellä mainituista toimenpiteistä eivät edellyttäisi sopimista työntekijöiden/viranhaltijoiden ja pal-kansaajajärjestöjen kanssa.

1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS

1.3.1 YLEINEN KEHITYS

Suomen talouden taantumien pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT kuitenkin supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus hidastavat kotimaisen kysynnän kasvua ja nostavat hintoja ennustejakson alussa, kun taas työllisyystoimet kasvattavat työn tarjontaa läpi ennustejakson. Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien tuotannon kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,1 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7,2 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 3,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,2 prosenttia ja vuonna 2028 2,1 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 80 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 86 prosenttiin vuonna 2028. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan 2 % suhteessa BKT:hen.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellisen katsaus: Syksy 2024 (tiivistelmä) 23.9.2024

Kuntatalous yhteensä

Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni viime vuonna 1,3 mrd. euroa alijäämäiseksi. Synkät luvut aiheutuivat etenkin sote-uudistuksen jälkeen kuntahallintoon jääneiden kulutusmenojen nopeasta kasvusta. Kuntahallinnon tilanne näyttää tulevina vuosina menojen ja tulojen kasvavan epätasapainon vuoksi entistä haastavammalta. Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 viime vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien saamien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. **Kuntien saamat tulonsiirrot valtiolta laskevat sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtionosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.**

Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6-0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2028. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. **Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.** Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Hintojen nousun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025 TE-palvelu-uudistuksen takia. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistointialueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. **Työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen ja siten kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille.** Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin uudistuksen jälkeenkin lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden **palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi.** Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Palvelutarpeen laskua onkin totuttuun tapaan hieman loivennettu painelaskelmassa.

Kulutusten kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Investointipaineita ylläpitävät muun muassa rakennuskannan ikä, muuttoliike ja vihreän siirtymän edellyttämät muutokset. **Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne korostaa kuitenkin investointien tarveharkinnan tärkeyttä.** Välttämättömiä investointeja on silti paljon, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta laskennallista menolisäystä vastaavasti. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia vuosina 2025–2027 mm. sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, vaikka niiden taso puolittuikin sote-uudistuksen yhteydessä. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. **Kuntahallinnon mittavat alijäämät vuosina 2025–2028 edellyttävät merkittäviä sopeutustoimia kunnissa tulevina vuosina.** Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

Lähde: Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellisen katsaus: Syksy 2024 23.9.2024 (korostukset on tehty kaupungin talousarviovalmistelussa; lisäksi kappaleen otsikko on vaihdettu katsauksen otsikon ollessa Kuntahallinto)

1.3.2 KAUPUNGIN ALUE, SIJAINNIT JA HALLINNOLLINEN ASEMA

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa lijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,36 km², maapinta-ala 5 638,35 km² ja vesipinta-ala 229,01 km².

Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii.

Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, Iinattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekylä.

- Valtion paikallishallinnossa poliisihallinnon asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- Yleisen edunvalvojan tehtäviä hoitaa Pudasjärven kaupungin yleinen edunvalvoja (Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri/Oulun edunvalvontatoimisto). Kaupunki tuottaa palvelun em. viranomaisen kanssa solmitun sopimuksen nojalla Pudasjärvelle ja Taivalkoskelle.
- Oikeusaputoimistojen lakiasioita hoitaa Pudasjärven sivuvastaanotto/Oulun oikeusaputoimisto.
- Talous- ja velkaneuvontapalvelut ostetaan Oulun kaupungilta.
- Ulosoton tehtäviä hoitaa Pudasjärven toimipaikka/Oulun seudun ulosottovirasto.
- Operatiivisesta syyttäjätöinnistä huolehtii Pohjois-Suomen syyttäjäalue.
- Käräjäoikeutena on Oulun käräjäoikeus, joka toimii Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa. Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- Digi- ja väestöviraston lähin toimipiste on Oulussa.
- Lomituspalvelusta (maalaisyrittäjien lomituspalvelut) vastaa Muhoksen paikallisyksikkö.
- Maaseutuhallinnon (maaseutuelinkeinoviranomainen) palvelut hankintaa Oulun kaupungilta.

Kaupungin keskeisiä sopimuskumppaneita:

- ICT-palvelut tuottaa Lapit Oy
- ateriapalvelut tuottaa PPP-Köökki Oy
- talous- ja henkilöstöpalvelut tuottaa Monetra Oulu Oy, jolta kaupunki voi hankkia myös lakipalveluita
- hankintayhteistyösopimus Monetra Oy:n kanssa
- laki- ja asianajopalveluita koskeva sopimus Hankintajuristit Oy:n kanssa
- hankintojen neuvontaa koskeva sopimus HankintaPartners Oy:n kanssa
- ICT advisor -palvelua koskeva sopimus Sofigate Oy:n kanssa
- AV-tukea koskeva sopimus Koillistele Ky:n kanssa

Pirtin Kohtaamo palvelee monipuolisesti

Hyvän Olon Keskus Pirtissä toimii Kohtaamo -monipalvelupiste, josta saa apua työnhakuun, opintoasioihin, työnantaja-asioihin sekä päivittäin myös KELA-asiointiin (Kelan avustava neuvontapiste; tämän lisäksi Kela-palvelee Pirtissä ajanvarauksella). Myös kaupungin asiakaspalvelu toimii Kohtaamossa.

1.3.3 VÄESTÖKEHITYS

Pudasjärven asukasluku vuoden 2023 lopussa oli Tilastokeskuksen mukaan 7479, missä on laskua edellisen vuoden lopusta 124 henkilöä eli - 1,6%. Väestökehitys on ollut monen muun kunnan tavoin negatiivinen jo pitkään ja sen ennustetaan myös sellaisena jatkuvan. Vuonna 2013 asukasluku oli 8537. Vuonna 2045 asukasluvun ennustetaan olevan 6185.

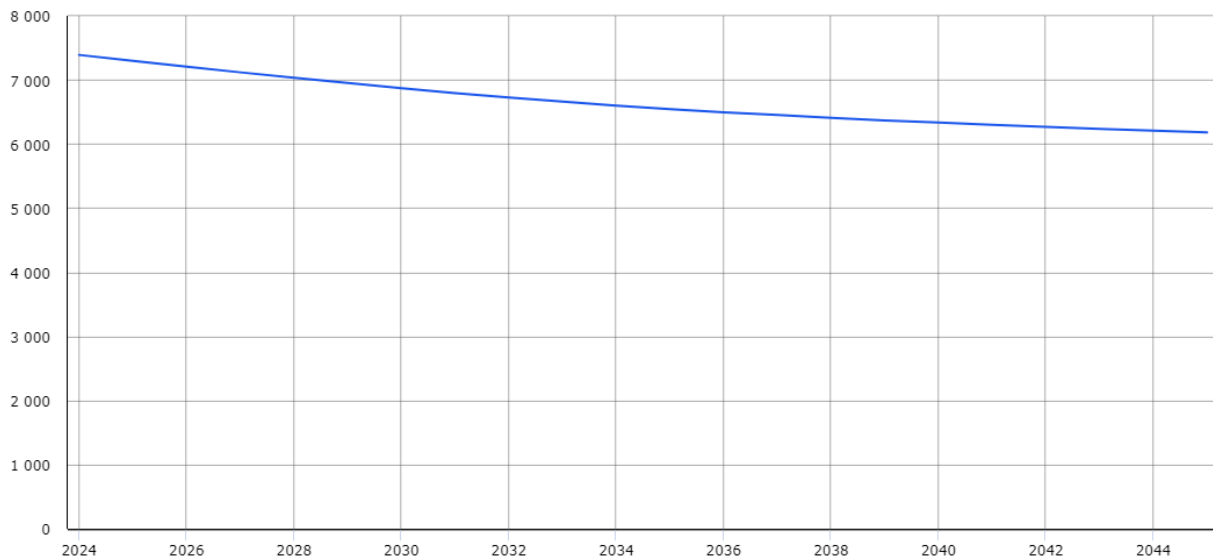
Väestöennusteen (Tilastokeskus 24.10.2024) mukaan Pudasjärven väkiluvuksi vuoden lopussa ennustetaan:

31.12.2024	7391
31.12.2025	7300
31.12.2026	7208

Talouden tunnuslukujen laskennassa käytetään talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina em. lukuja.

Väestöennuste kunnittain 2024-2045

Pudasjärvi

Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste 2024

Taulukko: Pudasjärven väestöennuste 2024-2045 (Lähde: Tilastokeskus)

1.3.4 TYÖLLISYYSTILANNE

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Pohjois-Pohjanmaa

Yleiskuva alueen tilanteesta ja näkymistä

Pohjois-Pohjanmaan aluetalouden ja työllisyyden näkymät eivät ole oleellisesti muuttuneet viime keväästä. Maakunta on muun maan tavoin edelleen matalasuhdanteessa ja tilanne on talouden nousun osalta odottava. Jo pidempään heikko kysyntä, korkeat korot, kasvaneet tuotantokustannukset, aiempaa alhaisempi investointiaktiivisuus sekä kuluttajien kasvanut harkinta ovat pitäneet talouden

vireyden matalana. Heikentynyt kysyntä on vähentänyt työvoimatarvetta useilla toimialoilla ja erityisesti määräaikaisesti lomautettujen määrä on ollut korkea. Työttömyyden tasossa ei ole tapahtunut kuitenkaan merkittävää heikentymistä tämän vuoden alkupuoliskolla ja kesäkuukausien aikana. Vaikein jakso tulee olemaan loppuvuonna 2024 ja vuoden 2025 alkupuoliskolla.

Talouden alavire on kestänyt parisen vuotta. Valtaosin työnantajat ovat pystyneet sopeutumaan muuttuneeseen tilanteeseen hyvin. Työttömyys on Pohjois-Pohjanmaalla kasvanut Ukrainan sotaa edeltäneestä tasosta, mutta pahimmat skenaariot eivät ole toteutuneet. Useilla aloilla ja ammateissa osaavista työntekijöistä halutaan pitää kiinni, kun tiedostetaan kovan tason tekijöiden rajallisuus ja talouskasvun koittaessa rekryointivaikeudet jälleen kasvavat. Työnantajat ovat hyödyntäneet pehmeitä sopeutuskeinoja aktiivisesti viime vuosina.

Eniten heikko taloustilanne on näkynyt Pohjois-Pohjanmaalla teollisuuden ja rakentamisen aloilla. Palvelualoilla tilanne on vakaampi, eikä henkilöstövähennyksiin ole ollut suurta tarvetta. Vaikein tilanne on ollut asuntorakentamisessa ja puuta hyödyntävässä teollisuudessa. Syksyllä 2024 pahin näyttää olevan takana, vaikka näkymissä on edelleen epävarmuutta. Positiivista on, että teollisuuden ja rakentamisen aloilla toimivien työttömyys ei ole syksyllä isosti kasvanut, muutamat avainryitykset ovat uutisoineet merkittävistä uusista tilauksista, rakennuslupamäärissä ja aloitetuissa hankkeissa on nähtävissä pienen kasvua ja rakentamisen vireytyminen tukee talo- ja rakennustuoteteollisuuden kasvunäkymiä.

Talouden näkymät vuodelle 2025 ovat odottavat. Orastavaa piristymistä ennakoidaan useissa kansallisissa talousennusteissa. Suhdannenoususta tai sen ajankohdasta ei ole selkeää näkymää, Korkojen lasku tukee investointien ja kulutuksen kasvua ja edistää talouden elpymistä. Talouden odotetaan kasvavan ensi vuoden puolella. Kansallisissa ennusteissa kasvusta ei odoteta voimakasta. On todennäköistä, että lomautuksia ja työsuhteiden päättymiä toteutuu vielä lähitulevaisuudessa, mutta niiden huomattava kasvu on epätodennäköistä.

Pohjois-Pohjanmaan aluetalous virkoaa vähitellen matalasuhdanteesta ja kasvu käynnistyy pienin askelin. Työvoimabarometriin valmisteluun liittyvässä kyselyssä ja keskusteluissa moni näkee vielä paljon haasteita maakunnan yrityskentässä seuraavan puolen vuoden aikana. Ensi syksynä valtaosa ennakoi suhdannetilanteen olevan selvästi nykyistä valoisampi.

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Tämän syksyn pk-yritysbarometrin mukaan Pohjois-Pohjanmaan yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat edelleen negatiiviset. Suhdanneodotuksia kuvaavassa saldoluussa on tapahtunut vain hienoista petrausta vuodesta 2022 lähtien. Maakunnan yritysten suhdannenäkymä on hieman heikompi kuin koko maassa keskimäärin. Odotukset työllisyydessä, liikevaihdossa ja kannattavuudessa ylittävät koko maan keskitason.

Pohjois-Pohjanmaan yritysmäärä on ollut viime vuodet tasaisessa kasvussa matalasuhdanteesta huolimatta. Maakunnassa on noin 28 000 yritystä, joskaan kaikki eivät ole aktiivitoiminnassa. Valtaosa yritysmäärän lisäyksestä toteutuu Oulun seudulla, mutta muuallakin maakunnassa suunta on positiivinen. Rakennusaloilla uusia yrityksiä on perustettu hieman aiempia vuosia vähemmän ja toisaalta lopettaneiden yritysten määrä on kasvussa. Yritysten nettomäärä ei ole rakentamisessa kuitenkaan vielä laskenut merkittävästi. Edelleen useilla palvelualoilla yritysmäärä lisääntyy suotuisasti. Maakuntaan tarvitaan lisää teollisuusalojen työllistäviä investointeja.

Korkeat lainakorot ja tiukentuneet lainaehdot ovat hillinneet yritysten investointeja viime vuosina. Lisärahoituksen kysyntä yrityksissä näyttää vähitellen kasvavan ja korkojen lasku vauhdittaa investointeja pidemmässä juoksussa. Yrityssaneerauksissa ja vireille pannuissa konkurseissa ei ole nähtävissä merkittävää kasvua Tilastokeskuksen luvuissa, vaikka muutamien yritysten kaatumiset ovat saaneet runsasta mediahuomiota. Luvuissa on hienoista nousua, mutta merkittävästä lisäyksestä ei

voida edelleenkaan puhua, eikä rakennusala erotu toimialajoukosta. Valtaosa konkurseista toteutuu Oulun seudulla – muissa seutukunnissa kyse on yksittäistapauksista.

Pohjois-Pohjanmaa on merkittävä maatalousmaakunta. Maidon tuotannossa Pohjois-Pohjanmaa on selvästi maan suurin (17 %) ja myös naudanlihatuotannossa osuus on korkea (15 %). 70 prosenttia koko maan sertifioidusta siemenperunasta tulee Pohjois-Pohjanmaalta ja luomuviljelyala on maan korkein (n. 38 000 ha).

Maataloudessa tilakoon kasvu ja tilojen määrän väheneminen jatkuvat pitkän ajan trendin mukaisesti. Maatalouden näkymät jatkuvat haasteellisina, vaikka tuotantokustannusten nousu on taittunut ja osin kääntynyt laskuun. Kuluvan vuoden aikana maatalouden investoinnit ovat lisääntyneet ja hankkeita on melko runsaasti vireillä. Erityisesti energiainvestoinneissa, lypsykarjatalouden investoinneissa sekä nuorten viljelijöiden aloitustukien haussa on positiivinen vire. Peltoviljelyssä korjattiin määrällisesti ja laadullisesti hyvä sato mikä vaikuttaa positiivisesti sektorin näkymiin. Hyvän sadon seurauksena maataloustuotteiden hintojen odotetaan kääntyvän laskuun, mikä asettaa painetta kannattavuudelle.

Pohjois-Pohjanmaalla ei ole toimivia kaivoksia tällä hetkellä. Kuusamoon kaivostoimintaa suunnitteleva yhtiö jatkaa malminetsintää ja tutkimustyötä Kuusamossa ja useissa Lapin kunnissa. Raahen kultakaivoksen tuotantoa ei ole saatu pitkäkestoiseksi viime vuosina. Tuotanto kaivoksella on ollut väliin pysäytettynä ja julkisuudessa on esitetty toistuvasti velkojien vaatimuksia nykyiselle operاتورille. Yhtiö on ilmoittanut etsivänsä uutta rahoitusta, jotta toiminta voi alkaa ensi vuoden alkupuolella.

Teollisuusyritysten kokonaisliikevaihto (ml. teollisuuden vienti) on laskenut Pohjois-Pohjanmaalla viimeisen parin vuoden aikana. Teollisuuden liikevaihto on pudonnut parin vuoden takaisesta tilanteesta arviolta noin 30 prosenttia (viimeisin toteumatieto Q1/2024). Teollisuuden henkilöstömäärä taittui laskuun keväällä 2023 ja pudotusta syksyyn 2024 mennessä on tullut noin 10 prosenttia. Teknologiayrityksissä vienti on ollut aiempaa vähäisempää ja vielä ei ole selkeää näkymää milloin kv. tilausten kasvu piristyi. Viennin näkymiä vaikeuttaa laaja-alainen heikko kysyntä ja merkittävästi kohonneet kustannukset, joita ei saada samassa suhteessa vietyä myyntihintoihin. Vaikka työvoimaa on jouduttu vähentämään, on useissa teknologiayrityksissä kuitenkin pystytty pitämään kiinni työntekijöistä ja määräaikaisia lomautuksia on käytetty aktiivisesti sopeutuskeinona.

Pohjois-Pohjanmaan metalli- ja konepajayritysten kokonaisliikevaihto oli selkeässä pudotuksessa viime vuoden, mutta keväällä 2024 pudotus taittui loivaan nousuun. Henkilöstömäärä on yrityksissä pudonnut, mutta huomattavasti pienemmässä suhteessa kuin liikevaihto on vähentynyt. Monissa tuotteissa kysyntä on ollut jo pidempään vähäistä ja tilauserät aiempaa pienempiä. Rakentamisen vähyyks heijastuu metallituotteiden kysyntään. Teollisuusliiton mukaan (9/2024) metalliteollisuudella menee koko maassa heikosti, suhdannetilanne jatkuu vaikeana ja tilanteen pitkittyminen johtanee väen vähennyksiin.

Puuta hyödyntävää teollisuutta kehitetään merkittävästi Pohjois-Pohjanmaalla. Maakunnassa toteutetaan merkittäviä jalostuskapasiteettia lisääviä investointeja ja alan yrityksiin on suunnattu eniten POPELY:n yritysten kehittämisrahoitusta viime aikoina. Viime vuodet ovat olleet vaikeita monille puualan yrityksille, kun sahatavara-, kartonki- ja sellumarkkinat ovat olleet alavireiset. Pohjois-Pohjanmaan puuklusterin yritysten kokonaisliikevaihto on lähes puolet alempi kuin alkuvuonna 2022 ja yrityksissä on henkilöstöä 30 % vähemmän. Osa vähennyksistä on määräaikaisia lomautuksia. Rakennusalan heikko tilanne heijastuu puujalosteiden kysyntään. Lähitulevaisuuden näkymä on edelleen hieman epäselvä. PTT (4/2024) ja Luke (6/2024) ennustavat teollisuus- ja energiapuun hakkuiden lisääntyvän Suomessa jo tänä vuonna ja puuta hyödyntävä teollisuus kasvaa ensi vuodesta alkaen yleisen talouskasvun myötä.

Merkittävä turvallisuusympäristön muutos ja Nato-jäsenyys lisäävät maanpuolustuksen ja varautumisen hankintoja. Pohjois-Pohjanmaalla on vähintään kolmisen kymmentä yritystä, jotka pystyvät

tarjoamaan tuotteita ja palveluita puolustustarpeisiin. Osa yrityksistä on ns. kaksikäyttöyrityksiä eli niiden ratkaisuja voidaan käyttää siiviili- ja puolustustarkoituksissa. Maakunnassa on järjestetty ja järjestetään tilaisuuksia yritysten aktivoimiseksi. Suomeen perustetaan Naton DIANA-ohjelmaan kuuluva yrityskiihdyttämö ja kaksi teknologioiden testikeskusta. Toinen testikeskus perustetaan Oulun yliopiston yhteyteen, jossa on vahva 6G-verkkoteknologioiden tutkimustoiminta ja osaaminen. Keskuksissa voidaan testata yritysten kehittämien teknologioiden sotilaallisia mahdollisuuksia ja luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Oulun kaupunki on esittänyt, että Suomi hakisi NATO:n osaamiskeskusta ja se perustettaisiin Ouluun.

Vihreän siirtymän (erit. energiatuotannon ja kiertotalouden) suunnitelmia on virinnyt maakunnassa runsaasti viimeisen parin vuoden aikana. Monissa hankkeissa valmisteluprosessi on hyvin pitkä (6-8 vuotta) ja toteutus edellyttää huomattavia pääomia. Fennovoima Oy on hankkinut kokonaan omistukseensa Pyhäjoen Hanhikiven alueen omaisuuden ja on purkanut rakennuksia, jotka pystytettiin tulevan ydinvoimalan rakentamiseksi. Iso osa rakennuksista on suuria varastohalleja. Alueelle on selvitetty uutta toimintaa ja etsitään uusia toimijoita. Vetylaitoksia on suunnitteilla erityisesti Perämeren rannikolle ja viime aikoina myös sisämaan kuntiin, kuten Vaalaan. Suunnitelluissa biotuotelaitoksissa olisi tavoitteena valmistaa erityisesti liikennepolttoaineita ja sivutuotteita voitaisiin suunnata mm. kotitalouksille (esim. lämpö), maatalouteen (esim. lannoitteet) ja teollisuuden käyttöön.

Tuulivoimatuotannossa Pohjos-Pohjanmaa on kärkimaakunta ja suunnitteilla olevan tuulivoiman määrässä maakunta on myös maan kärkeä. Usea tuulivoimahanke sisältää myös aurinkovoima-alueen. Maakunnassa on vireillä vajaa 80 tuulivoimatuotannon osayleiskaavaa ja aurinkovoimahankeita on noin 70. Huomattava sähkön tuotantolisäys edellyttää riittäviä siirtoyhteyksiä ja niitä rakennetaan lähivuosina. Energiatoimijoiden välillä tarvitaan yhteistyötä, jottei maa-alueita pirstota kohtuuttomasti erillisiin johtokäytäviin. Energian varastointisuunnitelmat tukevat osaltaan myös uutta infrastruktuuria. Monissa vihreän siirtymän teemoissa maakunnallista yrityskantaa, tuotantoa, palvelutarjontaa ja erityisosaamista on vielä vähän. Huomattava osa taloudellisesta hyödystä valuu muualle ja pieni siivu, kuten osaprojekti tai aliurakointi, hyödyttää alue- tai paikallistaloutta. Maakuntaan tarvitaan lisää vihreän siirtymän yritysinvestointeja ja erityisosaamisen kehittämistä.

ICT-ala on ollut viime vuosikymmenet Pohjois-Pohjanmaan vahvimpia kasvualoja tuotannon, yritysten liikevaihdon kuin työllisten määrällä mitattuna. Pitkä kasvujakso osoitti hyytymisen merkkejä keväällä 2022. Isompi muutos tapahtui alkuvuodesta 2023, kun ICT-yritysten kokonaisliikevaihto kääntyi selkeään laskuun ja ko. vuoden loppuun mennessä yritysten liikevaihto oli pudonnut 30 % alkuvuodesta. Tämän vuoden puolella myynti on kasvanut ja uusia projekteja on saatu solmittua. Liikevaihto on kasvanut viime vuodesta, mutta nousu on ollut hidasta. Useissa yrityksissä on jouduttu vähentämään henkilöstöä ja avoimia työpaikkoja on ollut aiempaa vähemmän tarjolla. Pitkällä perspektiivillä ICT on edelleen kasvuala, kun digitalisaatio vyöryy vääjäämättä kaikille aloille ja tekoälyn sovelluksissa on valtava potentiaali. Maakunnan ICT-sektorilla on viime vuosikymmentä enemmän eri teknologisia fokusalueita. Tämä lisää alan muutosjoustoja. Moni yritys on kooltaan vielä pieni. Alueelle tarvitaan lisää selkeän kasvuhakuisia yrityksiä. Valmistuva Oulun Nokian kampus luo uusia mahdollisuuksia korkean teknologian aloille laajasti.

Pohjois-Pohjanmaan rakennusalan yritysten liikevaihto taittui laskuun loppuvuonna 2022, eikä viimeisimmät luvut näytä suunnan kääntyneen. Rakennusalan työntekijämäärä on ollut laskeva kevästä 2023 lähtien ja pudotusta on tullut noin 15 prosenttia tähän syksyyn mennessä. Osalle rakennusalan yrityksiä on tehty maksujärjestelyjä, jotta yritykset selviävät yli vaikeimman notkon. Isoimmat haasteet koetaan asuntojen uudistuotannossa. Vapaita asuntoja on edelleen runsaasti myynnissä, rakennuslupia haetaan huomattavasti vähemmän kuin pari vuotta sitten ja uudiskohteita aloitetaan vähän. Vähentynyt asuntorakentaminen on heijastunut negatiivisesti Pohjois-Pohjanmaan rakennustuotevalmistajiin. Useat ekonomistit ennakoivat korkoja laskettavan edelleen lähiaikoina ja se vireyttää asuntomarkkinoita. Rakennusteollisuus ennakoi suhdannekatsauksessaan (9/2024) koko maan osalta, että vapaiden asuntojen varanto ei sula nopeasti, ensi vuosi on rakentamisessa vielä vaisu ja alan toipuminenkin jää lähivuosina hitaaksi. Pohjois-Pohjanmaan Työvoimabarometrin toimialaraadissa rakentamisen ennakoitaan vireytyvän maakunnassa ensi vuonna.

Ikävien uutisten ohella rakennusosalta on kuulunut myös hyviä uutisia. Merkittävä maakunnan hirsitalovalmistaja uutisoi yrityshistoriansa merkittävimmästä tilauksesta ja toisessa talonrakennusyhtiössä toteutetaan huomattava tilainvestointi tukemaan tulevaisuudessa kasvavia tuotantomääriä. Useissa kunnissa toteutetaan isoja kunnallistekniikan hankkeita, on rakennettu tai peruskorjattu julkisia toimitiloja sekä luotu uusia kevyen liikenteen väyliä. Yritystilahankkeissa on pudotusta aiemmista vuosista. Oulussa järjestetään asuntomessut vuonna 2025. Hailuodon saaren kiinteän tieyhteyden rakentaminen etenee suunnitellussa aikataulussa (pengertie + sillat). Energiatuotanto ja erilliset infraverkkohankkeet luovat työtä laajemminkin maanrakentajille. Tuleva talvikausi ja alkuvuosi 2025 on kuitenkin haasteellinen monille yrityksille.

Pohjois-Pohjanmaan matkailuyritysten kokonaisliikevaihto on ollut kasvussa alkuvuodesta 2022 lähtien. Suunta on tällä hetkellä loivan nousujohteinen - kokonaisliikevaihdossa alkuvuosi 2024 oli viime vuotta maltillisempi. Kasvanut myynti vaati henkilöstön lisäystä erityisesti talven 2022 ja kesän 2023 välillä. Tämän jälkeen matkailualan henkilöstömäärä on pysynyt maakunnassa suhteellisen stabiilina. Kaikkiaan alalla on hyvä vire. Selkeä tavoite on lisätä kansainvälisten vierailijoiden määrää - nykyisellään matkailijat tulevat valtaosin kotimaasta. Maakunnassa on suunnittelussa ja toteutuksessa investointeja majoituskapasiteetin lisäämiseksi ja ympärivuotisen vetovoiman kasvattamiseksi. Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2026. Tapahtumia ja toimintaa on runsaasti ympäri vuoden ja maantieteellisesti laajalla alueella. Merkkivuosi vireyttää huomattavasti matkailuinfrastruktuurin, tapahtumatuotannon ja kulttuurialojen kehittämistä.

Kaupan aloilla ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia kokonaisliikevaihdossa tai henkilöstömäärässä viime vuosina. Uusia kaupan yksiköitä on avattu tai avataan lähiaikoina Oulussa ja muutamissa seutukeskuksissa. Tuotteiden hinnoissa on ollut laajaa nousua viime vuodet, mutta nyt nousu näyttää hiipuneen. Lisääntyvä työllisyys ja alenevat lainakorot edistävät kalliimpien erikoistavaroiden hankintaa.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen taloustilanne on haastava ja palveluhankinta yksityiseltä sektorilta on vähentynyt. On riski, että taloushaasteet karsivat palveluita ja heikentävät niiden laatua. Isot odotukset ladataan teknologian ja tekoälyn hyödyntämiseen hoiva- ja hallintotyössä. Hyvinvoinnin ja hoiva-alan sekä terveysteknologian yrityksissä kasvun odotetaan jatkuvan.

Työmarkkinoiden tilanne ja näkymät

Työttömyys kääntyi Pohjois-Pohjanmaalla kasvuun syksyllä 2022 ja tänä syksynä maakunnassa on työttömiä (ml. lomautetut) noin 3000 enemmän kuin kaksi vuotta sitten. Työttömien määrä on lisääntynyt laajasti eri aloilla ja ammattiryhmissä. Vuoden 2024 aikana työttömyyden kasvu on hidastunut ja erityisesti lomautettujen määrä on laskenut alkuvuodesta. Avointen työpaikkojen tarjonta on laskenut aiemmasta, kun lisätyövoimalle ei ole tarve. Moni rekrytointi on poistuman korvausrekrytointi.

Pohjois-Pohjanmaalla on ollut viime kuukausina keskimääräin noin 22 000 työtöntä työnhakijaa (ml. lomautetut) ja työllistymistä edistävissä palveluissa on noin 7 000 henkeä. Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste on ollut pitkään yli kansallisen keskitason, mutta viime kuukausina luvut ovat lähentyneet. Maakunnan sisällä työttömyysasteen vaihtelu jatkuu suurena: muutamissa kunnissa työttömyysaste on 5-6 %:n tuntumassa ja korkean työttömyyden kunnissa se kohoaa 13-14 %:n tienoille.

Lisääntynyt työttömyys näkyy kaikissa keskeisissä seurantarhmissä. Vähentynyt työvoimatarve ja käydyt muutosneuvottelut ovat kohdistuneet erityisesti miesvaltaisille aloille. Lomautetuista kolme neljäsosaa on miehiä. Maakunnassa on huomattava rakennetyöttömien määrä ja moni työtön on vailla ammattia tai osaaminen ei vastaa nykyvaatimuksia. Pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut pitkään nousussa – viime kuukausien kasvuluvuissa on pientä hiipumista.

Työttömyyslukuista on mahdollista ennakoita toimialojen suuntia ammattiaikasarjoja tulkitsemalla.

Vaihtelua on runsaasti toimialojen sisällä eri ammattiryhmissä. Yleishavainto on, että monissa teollisuuden ammattiryhmissä (valmistajat, kokoonpanijat, asentajat, korjaajat ym.) työttömien määrä oli elokuun 2024 lopussa selvästi vuoden takaista matalampi. Rakennusalalla sitä vastoin työttömien määrä oli useissa ammattiryhmissä vuoden takaista korkeampi ja lisäys oli nähtävissä niin peruskuin asiantuntija-ammateissa.

Vaikka työttömien määrän kasvu lisää vapaata työvoimaa, kokee moni työntaja edelleen rekrytointivaikeuksia. Tilastokeskuksen kyselytietojen mukaan rekrytointivaikeuksia kokevia yrityksiä oli Pohjois-Pohjanmaalla viime vuoden lopulla ja tämän vuoden 1. kvartaalilla hieman aiempaa vähemmän, mutta helpotus näyttää olleen tilapäinen. Tämän vuoden 2. kvartaalilla rekrytointivaikeuksia kokevien yritysten osuus oli jälleen noussut. Viime vuosien perusteella voi yleistää, että vajaa puolet maakunnan yrityksistä kokee rekrytointihaasteita ja joka viides yritys ei löydä työntekijää tarpeisiinsa.

Empiiriset havainnot (mm. syksyn Työvoimabarometrin tilaisuudet) ja Työmarkkinatorin aineistot osoittavat, että työvoimapulan ammattiryhmiä on Pohjois-Pohjanmaalla hieman aiempaa vähemmän. Useissa ammateissa esiintyy kuitenkin kohtaanto-ongelmia (paljon paikkoja auki, kun samalla paljon työttömiä työnhakijoita). Useilla teollisuuden ja rakentamisen aloilla tekijäpula on ainakin hetkellisesti hellittänyt, mutta aloilla on myös tehtäviä, joihin tekijöiden saaminen on edelleen vaikeaa (esim. hitsaajat, koneistajat, tuotteiden kokoonpanijat, sovelluskehittäjät). Mara- ja matkailualoilla oppaita, tarjoilijoita ja keittiöhenkilöstöä tarvitaan lisää talvikauteen. Liikenne- ja logistiikkaloilla työvoiman kysynnän ja tarjonnan tilanne on tasapainottunut. Monissa ammateissa ylitarjonta on kasvanut, kun avoimia paikkoja on aiempaa vähemmän ja työnhakijoita enemmän.

Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyssektori on maakunnan huomattavin työllistäjä – määrällisesti joka 5. työpaikka on sote-palveluissa. Useissa ammateissa on ollut tekijäpula pitkään. Viime aikoina työvoiman saatavuus on hieman parantunut ja esimerkiksi sairaanhoitajan ja lähihoitajan tehtäviin on ollut aiempaa enemmän hakijoita. Maakunnalliset asiantuntijat näkevät sosiaalityöntekijöistä ja psykologeista olevan edelleen pula. Ikääntyneiden palvelutarpeen kasvun ja hoiva-alojen työntekijöiden eläköitymisten nähdään lisäävän tekijäpulaa. Kiinnostus kansainväliseen rekrytointiin on kasvussa.

Hyvin moni työllisyyden ja koulutuksen asiantuntija näkee, että Pohjois-Pohjanmaa tarvitsee ulkomaista työvoimaa ja opiskelijoita. Nykyisen väestökehityksen jatkuminen ei lupaa hyvää. Pohjois-Pohjanmaalla on suhteellisesti vähän ulkomaalaisia tai vieraskielisiä verrattuna moniin maakuntiin. Työnantajat tarvitsevat tukea ulkomaisen työvoiman rekrytointiin, jos oma kokemus on vähäinen ja aloituskyvnys on korkea. Hyviä kokemuksia onnistuneista kv. rekrytoinneista kannattaa välittää kiinnostuneille.

Alkutuotannon aloilla Pohjois-Pohjanmaalla on työskennellyt mm. thaimaalaisia luonnonmarjapaiminnassa, ja ukrainalaisia on ollut runsaasti maatalojen kausityövoimana. Monilla metalli- ja konepajatuotteiden valmistajilla ja rakennusyriyksillä on myönteinen ja osin jo pitkä kokemus ulkomalaisista hitsaajista ja metallin työstäjistä – viime aikoina heidän ohellaan myös tarve putkiasentajille on kasvanut. Monissa rakennus- ja asennusprojekteissa ulkomaista työvoimaa käytetään paljon (esim. tuuli- ja aurinkovoimahankkeet). Palvelualoilla kansainvälisessä haussa on ollut erityisesti lähihoitajia, siivoojia sekä ravintola- ja keittiötyöntekijöitä. Hyvinvointialue Pohde ilmoitti alkuvuonna etsivänsä hoitohenkilöstöä ulkomailta. Rekrytointimäärä oli arvion mukaan aluksi noin 50 henkilöä vuosittain. Kattavia tietoja ulkomaisten erityisosaajien rekrytoinneista ei ole tarjolla alueellisesti. Ainakin monet ICT-alan yritykset ovat aktiivisia kv. rekrytoinneissa ja sektorin työmarkkina on globaali.

Hyvät työelämätaidot edistävät uralla etenemistä ja työssä viihtymistä. Monissa työtehtävissä tarvitaan vahvan ammatillisen osaamisen ohella myös kykyä itsenäiseen työskentelyyn ja ongelmaratkaisuun samalla kun toimitaan osana laajempaa työyhteisöä. Työntekijöiden odotetaan kehittävänsä osaamistaan ja jo monissa perustehtävissä moniosaamista arvostetaan. Monotoniset suorittavat perustehtävät korvataan tulevaisuudessa automatiikalla, roboteilla ja tekoälyllä. Turvallisuus, digitalisaatio, tekoäly ja vihreä siirtymä ovat teemoja, joihin investointi- ja kehittämisrahoitusta suunnataan

valtavasti lähivuosina. Näissä teemoissa syntyy uusia ammatteja ja nykyisten ammattien uudistuvia tehtäväsisältöjä. Tämä kannattaa ennakoida kaikessa koulutussuunnittelussa.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö: Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2024 (29.10.2024)

Pudasjärven tilanne - maaseutumaisia alueita haastaa rahoituksen saatavuus

Pudasjärveä haastava yleinen elinvoimaindeksi (sija 257 Suomessa) muuttaa julkisen sektorin ja rahoituslaitosten suhtautumista alueen investointeihin.

Elinvoimaindeksiä arvioidaan **kolmen pääteeman** kautta:

- Inhimillinen pääoma: väestö, osaaminen, haavoittuvuus
- Tuottavuuden ja talouden tekijät: työllisyys, työvoima, ansiotaso, yritykset ja kuntatalous
- Vihreä rakennemuutos: kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen, investoinnit, vastuullinen resurssien käyttö ja kuluttaminen

Pudasjärvellä on edelleen runsaasti kasvua tavoittelevia ja tätä kautta investointeja tavoittelevia yrityksiä, mutta he kohtaavat yhä useammin haasteita heidän hankkeiden rahoituskelpoisuudessaan alueellisten tekijöiden kautta. Matala elinvoimaindeksi toimii tässä vahvana vaikuttimena. On syytä tunnustaa maaseutumaisilla alueilla toimivien yritysten kohtaamat haasteet ja löytää alueiden välistä tasa-arvoa lisääviä ratkaisuja.

Yhtenä päähaasteena on rahoitusmarkkinoiden tiukentuneet ehdot maaseutumaisten alueiden yritysten rahoitustarpeisiin. Tiukentuneet rahoituskriteerit ovat johtaneet siihen, että maaseutumaisten alueiden yrityshankkeet eivät ole houkuttelevia rahoituskohteita. Yrityskiinteistöjen vakuusarvot ovat pudonneet minimaaliseksi olemassa olevan kiinteistömassan, sekä myös uudisrakentamisen osalta. Tiukennetut ehdot ohjaavat sijoittumaan kasvukeskuksiin ja tämä johtaa väistämättä maaseutualueiden epätasa-arvoistamiseen.

Pudasjärvellä positiivista kasvua siivittää matkailun ympärivuotisuuden kehittyminen yhdessä laajan palveluverkoston kanssa. Matkailu vaatii laajaa sekä osaavaa yritysverkostoa monilta eri toimialoilta mm. rakennus-, kuljetus- ravintola-, majoitus- ohjelma- ja hyvinvointialoilta. Nämä yritykset ovat potentiaalisimpia kasvujia, jotka luovat uusia työpaikkoja Pudasjärvelle. Syöte-Pudasjärven matkailualue on vetovoimainen investointikohde, joka tuo myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Vihreän rakennemuutoksen vahvana signaalina on pohjoisten maaseutualueiden kiinnostavuuden lisääntyminen niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Ilmaston muuttuessa alueemme elinvoimaisuutta tarkastellaan nyt uudella mielenkiinnolla. Mm. maatilojen biovoiman myötä tilojen kannattavuus paranee ja paikallistalouteen jää hiljalleen paremmin tuloutettavaa. Vihreään rakennemuutokseen liittyy myös matkailun aloittama vastuullisuustyö, joka kannustaa yrityksiä laajasti kestävään palvelukulttuuriin sekä paikallisten elintarvikkeiden käytön lisäämiseen. Matkailijat valitsevat loma-kohteekseen mielellään viileämpiä ja vastuullisia pohjoisen alueita. Pudasjärvi on Suomen hirsipääkaupunki, puurakentaminen auttaa Suomen tavoitteita hiilineutraaliuden edistämiseksi. Seuraavaa rakentamisen buumia odotetaan alkavaksi vuoden 2025 aikana.

Pudasjärvi on vahva maaseutukaupunki, jossa luotetaan tulevaisuuteen ja tehdään töitä yhteistyössä elinvoimaisuuden nostamiseksi. Positiivisena muutoksena ovat myös kaupungin lähipalveluna tuotettavat työvoima- ja elinkeinopalvelut.

Lähde: Pudasjärven Kehitys Oy

1.3.5 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN

Asemakaavoja on kaupungin alueella Kurenalla ja Syötteellä. Syötteellä asemakaava-alueita on useita ja ne ovat tarkoitettu pääasiallisesti lomarakentamiseen. Iijoen, Livojoen ja Puhosjärven ranta-alueille laaditut rantaosayleiskaavat ohjaavat rakentamista ja maankäyttöä voimakkaasti jokivarssissa. Yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavoitushankkeet lisäävät rantarakentamismahdollisuuksia.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Vuonna 2025 maankäytön suunnittelun painopisteenä on Syötteen yleiskaava 2035 valmistuminen sekä alueen asemakaavojen osittainen ajantasaistaminen sen mukaiseksi. Voimakasta panosta käytetään myös tuulivoimaosayleiskaavojen käsittelyyn. Tuulivoimapuistoja koskevien kaavoitusaloitteiden käsittely ja päätettyjen hankkeiden kaavoittaminen on kiivasta. Kaupungin alueella on käynnissä useita tuulivoimahankkeita, joita kehitetään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavan sekä Pudasjärven tuulivoimaohjelman puitteissa.

Asumistottumuksia ja monipaikkaisen asumisen tarpeita on kuvattu edellisvuonna valmistuneessa Pudasjärven asumisen politiikassa. Pysyvän asumisen edellytyksiä myös loma-asuntoalueilla tutkitaan uudelleenarvioimalla yleis- ja asemakaavoja niiden muutosten yhteydessä.

Asuntotonttien tarjonta Kurenalla on parantunut merkittävästi Nivankankaan asuntoalueen ensimmäisen rakennusvaiheen valmistuttua 2024. Nivankangas muodostaa kylämäisen ja väljän asuinalueen luonnonläheiseen ympäristöön, kuitenkin lähelle keskustaa ja palveluita. Rivitalotontteja on Kurenalla tarjolla muutamia. Tonteille ei ole viime aikoina ollut kysyntää.

Syötteen Luokkavaaran alueella kaupungin vapaa-ajan asuntojen tonttitarjonta on hyvällä tasolla edellisvuosien rakentamisinvestointien myötä. Alueella on myös yksittäisiä pysyvään asumiseen kaavoitettuja tontteja.

Pientalorakentaminen on pääosin lomarakentamista. Uusia asuinpientaloja rakennettiin edellisvuonna kaupungin alueelle muutamia. Myös vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on ollut toistaiseksi edellisvuosiin verrattuna vähäistä, johtuen yleisestä talouden tilanteesta kuluttajamarkkinoilla.

1.3.6 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisen ohjauksivastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla. Käytännössä elinkeinojen kehittämisestä vastaa kaupungin kokonaan omistama ja pääosin rahoittama kehitysyritys Pudasjärven Kehitys Oy. Kehitysyritykset ovat voittoa tavoittelemattomia yhtiöitä, jotka lisäävät alueensa yritysten kasvua ja kilpailukykyä ja siten vahvistavat alueen elinvoimaa.

Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin välille on laadittu yhteistyösopimus, johon sisältyy yritysneuvonta, elinkeino-ohjelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa, muut yrityspalvelut sekä tontti- ja imagomarkkinointi. Yritysneuvontaa annetaan sekä yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille, että elinkaarensa eri vaiheissa oleville pk-yrityksille.

Pudasjärven kehitys Oy:llä on keskeinen rooli elinkeino-ohjelman valmistelussa ja toteuttamisessa yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Monien elinkeino-ohjelman toimenpidelinjausten vastuullisena toteuttajana on Pudasjärven Kehitys Oy. Yhtiö toteuttaa kaupungin alueella monipuolisia yritysneuvonta- ja muita yrityspalveluja elinkeino-ohjelman ja yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vuoden 2023 lopussa päivitetty elinkeino-ohjelma jatkaa kuntastrategiassa olevien painopisteiden

kehittämistä: **Pudasjärven strategiset menestystekijät elinkeinojen osalta ovat jalostunut puuteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu ja näiden kautta monipuolistuva elinkeinorakenne.**

Yrityksiltä tulleiden toiveiden perusteella digitalisaation hyödyntämistä jatketaan yritystoiminnassa, erityisesti kaupan ja markkinoinnin tehostajana. Kansainvälistä liiketoimintaa vahvistetaan alueen vahvojen vientialojen kuten puuteollisuuden ja matkailun kautta.

Yhteistyösopimuksen lisäksi Pudasjärven Kehitys Oy toteuttaa matkailun aluemarkkinointipalvelua Oulun Matkailu Oy:n kanssa. Lisäksi yhtiö vastaa Pudasjärven kaupungin yrityspalvelusetelin markkinoinnista ja käytännön toteutuksesta.

Pudasjärven kaupunki, Pudasjärven Kehitys Oy ja Syötteen Matkailuyhdistys ry ovat organisoineet matkailun aluemarkkinoinnin siten, että Pudasjärven Kehitys Oy vastaa palveluiden hankkimisesta yksityisen palvelutuottajan kautta sekä hankkii kv-matkailumarkkinointipalveluita Oulun Matkailu Oy:n kautta.

Oulun Matkailu Oy on vuonna 2010 perustettu yhtiö, joka johtaa ja toteuttaa Oulun seudun matkailun yhteismarkkinointia. Yhtiön perustajina ja omistajina ovat Oulun kaupunki, lähikunnat ja matkailukeskukset sekä seudun matkailuyritykset.

Oulun Matkailu Oy:n toimialana on matkailumarkkinointi. Yhteismarkkinoinnin tärkein tehtävä on markkinoida matkailualueita ja samalla houkuttaa uusia asiakkaita matkailualueelle kärkituotteiden avulla. Yhteismarkkinoinnilla markkinoidaan koko matkailualueita Visit Oulu sekä Pohjolan rengastie brändien alla. Syötteen matkailualue on tärkeä osa Pohjolan rengastietä.

Yrityspalveluseteli on Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin järjestämä tuki ensisijaisesti aloittaville yrityksille. Seteli on myös tarkoitettu pudasjärveläisille pk-yrityksille, jotka haluavat kasvaa tai kansainvälistyä uudistamalla ja kehittämällä digitaalisia ratkaisuja. Kriteerit seteleiden hakijoille on pidetty lähtökohtaisesti avoimina ja kaikki yritysmuodot (ei yhdistykset) riippumatta yrityksen elinkaaren vaiheesta voivat hakea seteleitä.

Tyypillisesti markkinoinnin käynnistämiseksi tukea tarvitsevat aloittavat yritykset, mutta markkinoinnin kehittämisessä kohteena voi olla jo jonkin aikaa toiminut yritys. Yrityspalveluseteli on tarkoitettu sellaisten myynti- ja markkinointipalveluiden ostamiseen, jotka auttavat yritystä kasvamaan. Kehitettäviä osa-alueita voivat olla esimerkiksi yritysilmmeen uudistus, brändin luominen, digitaalisen markkinoinnin strategia, palvelumuotoilu, verkkosivujen suunnittelu / uudistus tai asiakasdata-analyysi.

1.3.7 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Kunnan taloussuunnittelun säädöspohja, yhteys kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja taloustietojen raportointiin on esitelty kattavasti Kuntaliiton 2022 antamassa suosituksessa kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman laatimisesta, joka löytyy osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2165-kunnan-ja-kuntayhtymän-talousarvio-ja-suunnitelma>

Talousarvion laatimisessa on huomioitu erityisesti seuraavat Pudasjärven kaupungin voimassa olevat säännöt ja ohjeet:

- Vuoden 2025 talousarvion laadintaohje (KH 12.11.2024)
- Pudasjärven kuntastrategia 2022–2030 (VALT 17.06.2021)
- Hallintosääntö (VALT 21.4.2022)
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (VALT 10.2.2014)
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje (KH 9.5.2023)
- Pudasjärven kaupungin konserniohje (VALT 7.9.2017)

- Pudasjärven tuulivoimaohjelma (VALT 22.5.2023)
- Poistosuunnitelma (VALT 24.1.2013, KH 15.10.2013)
- Valmius- ja varautumissuunnitelman yleinen osa (KH 23.5.2023)
- Pudasjärven kaupungin projektiohje (KH 22.3.2016)
- Pudasjärven kaupungin hankintaohje (KH 23.6.2021)
- Vuoden 2024 talousarvio muutoksineen

1.3.8 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

Tilinpäätöksen v. 2023 yli/alijäämäksi muodostui – 3 662 000 €, minkä seurauksena kaupungin taaseeseen kertynyt ylijäämä (n. +2,7 M €) muuttui vajaan **miljoonan euron suuruiseksi kertyneeksi alijäämäksi**.

Kaupungin lainakanta ja vuokravastuut olivat vuoden lopussa n. 93 M € (12 418 € / asukas) ja koko konsernin n. 128 M € (17 045 € / asukas). **Pudasjärven kaupunkikonsernin velat ja vuokravastuut asukasta kohden ovat valtakunnallisesti tarkastellen suuret.**

Pudasjärven kaupungin v. 2024 veroprosentit ovat seuraavat:

- tuloveroprosentti 9,0
- kiinteistöveroprosentit:
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
 - vakituinen asunto 0,41
 - muu asuinrakennus 1,10
 - yleishyödyllinen yhteisö 0,40
 - rakentamaton rakennuspaikka 3,50
 - voimalaitosrakennukset 3,10
 - maapohja 1,30

Edellisenä vuonna tuloveroprosentti oli 8,36. Kiinteistöveroprosentteihin ei tehty vuodelle 2024 muita kuin lakisääteisiä muutoksia.

Vuoden 2024 talousarviossa on todettu, että tuloveronkorotuksia on jatkettava v. 2025 paitsi nykyisestä menorakenteesta (sopeuttamistarpeesta) johtuen erityisesti myös lisääntyvistä menoista johtuen.

V. 2024 talousarviossa verotulojen ja kertaluonteisten myyntivoittojen tarpeesta on todettu: suunnitelmavuodelle 2025 sisältyy tässä vaiheessa suunnitelma tuloveroprosentin huomattavasta korottamisesta 9,0 prosentista 9,7 prosenttiin ja tarve myydä arviolta jopa puolet kaupungin kaikesta metsäomaisuudesta tulevan kolmen vuoden aikana.

Pudasjärvi oli yksi Suomen 88:sta (lähde: Verohallinto 23.11.2023) vuodelle 2024 tuloveroprosenttia nostaneista kunnista (aidot veronkorotukset, joissa ei ole mukana pelkkiä pyörityskorotuksia soteuudistuksesta johtuneesta veroprosentin sadasosatarckkuuden muuttamisesta lähimpään kymmenykseen). Toisin sanoen suurin osa kunnista ei nostanut tuloveroprosenttia vuodelle 2024.

Vuoden 2024 talousarviossa suunniteltu talouden tasapainottaminen suunnitelmakaudella eli talousarviovuonna 2024 ja suunnitelmavuosina 2025-2026 ei ole onnistunut suunnitellusti. Osavuositarkastuksen 9/2024 (KH 29.10.2024, käsittelyssä valtuustossa marraskuussa) mukaan:

Kaupunginhallitus on 15.10.2024 päättänyt esittää valtuustolle talousarviomuutoksia, joilla v. 2024 muutetun talousarvion yli/alijäämäksi muodostuu -1 604 270 € (alkuperäisen talousarvion ali/ylijäämän ollessa - 365 770 €).

Ennustettu alijäämää kääntää taseen edellisten tilikausien yli/alijäämän voimakkaasti negatiiviseksi. Kaupungin riski joutua erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien kuntien arviointimenetelyyn jo lähivuosina on todellinen ilman riittävän nopeita ja vaikuttavia talouden korjaamistoimenpiteitä. Tähän vaikuttaa erityisesti huomattava laina- ja vuokravastuukanta yhdistettynä lainanhoitokyvyn heikkenemiseen niin, ettei lainakantaa pystytä pienentämään.

Toisaalta talouden sopeuttamisen onnistumisesta on jo merkkejä: Henkilöstökustannuksiin vaikuttaa merkittävästi se, että kaupungin henkilöstön määrä on laskenut syyskuun lopun tilanteessa n. 20 henkilöllä ja henkilötyövuosien määrä n. 30 henkilöllä vuoden takaiseen verrattuna.

Henkilöstövähennykset ovat välttämättömiä henkilöstön määrän sopeuttamiseksi vastaamaan alentunutta asukaslukua ja kaupungin talouden kantokykyä. Tämä tehdään jatkossakin ensisijaisesti luonnollista poistumaa hyödyntäen. Koska henkilöstö on olemassa palveluntuotantoa varten, vaikuttaa henkilöstön määrän vähentyminen väistämättä tapan tuottaa palveluita.

Samaan aikaan kaupungilla etsitään ratkaisuja pito- ja vetovoimalle tärkeiden elinvoimapanostusten rahoittamiseen myös talouden sopeuttamisen aikana.

Mahdollisuuksia korottaa veroprosenttia rajoittavat:

- arviointimenettelykriteerin mahdollinen laukeaminen* (tämän hetkisen arvion mukaan Pudasjärven kaupungin/kaupunkikonsernin v. 2024 tilinpäätös uhkaa laukaista kolme neljästä arviointimenettelykriteeristä ainoan ei laukeavan liittyessä juuri tuloveroprosenttiin)

- vaikutukset kunnan pito- ja vetovoimaan; vertailua naapurikuntiin:

- Pudasjärvi nyt 9,0; esitys vuodelle 2025 9,5
- Ii 8,9; esitys vuodelle 2025 8,9
- Oulu 7,9; esitys vuodelle 2025 7,9
- Posio 9,1; vuodelle 2025 9,1
- Puolanka 8,9
- Ranua 7,1; esitys vuodelle 2025 8,1
- Suomussalmi 8,9; esitys vuodelle 2025 8,9
- Taivalkoski 7,9
- Utajärvi 8,4

(* Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.)

Arviointimenettelykriteerin hallinta asettaa korotuksen katoksi vuodelle 2025 käytännössä tason 9,5, jotta kriteerin laukeaminen ei jää riippumaan muiden kuntien verokorotuspäätöksistä.

Tuloveroprosentin huomattavan korottamisen lisäksi valtuusto on 18.11.2024 päättänyt korottaa yleistä (rakennukset) kiinteistöveroprosenttia, vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttia ja muiden asuinrakennusten (käytännössä vapaa-ajan rakennusten) kiinteistöveroprosenttia.

Kyseisten kiinteistöveroprosenttien vertailu naapurikuntiin, v. 2024 prosentit:

- Pudasjärvi yleinen (rakennukset) 1,00; vakituinen asunto 0,41; muu asuinrakennus 1,1
- li 1,3; 0,65; 1,20
- Oulu 1,15; 0,50; 0,93
- Posio 1,30; 0,60; 1,10
- Puolanka 0,93; 0,55; 1,10
- Ranua 1,10; 0,50; 1,15
- Suomussalmi 1,05; 0,55; 1,10
- Taivalkoski 1,03; 0,45; 1,03
- Utajärvi 1,10; 0,45; 1,25

Päätetyillä korotuksilla saatavat verokertymät:

Tuloveroprosentin korottamisen 0,5 %-yksiköllä 9,0>9,5 arvioidaan korottavan verokertymää v. 2025 n. 550 t €.

Yleisen kiinteistöveroprosentin (rakennukset) korottamisen 0,1 %-yksiköllä (0,41>0,51 %) ja arvioidaan korottavan verokertymää v. 2025 n. 70 t €.

Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentin korottamisen 0,1 %-yksiköllä (0,41>0,51 %) ja arvioidaan korottavan verokertymää v. 2025 n. 150 t €.

Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin korottamisen 0,1 %-yksiköllä (1,1->1,2 %) ja arvioidaan korottavan verokertymää v. 2025 n. 80 t €.

Päätettyjen kiinteistöveroprosenttien korottamisten arvioidaan korottavan verokertymää v. 2025 yht. 300 t €.

TALOUDEN SOPEUTTAMISTARVE

Virkavalmistelussa oli arvioitu kaupungin toimintakatteen sopeuttamistarpeeksi 2 M €, mistä n. 1,5 M € on tarvetta leikata nykyistä menojen ja tulojen epäsuhtaa ja 0,5 M € v. 2025 alussa voimaan astuvan työllisyysuudistuksen kaupungille aiheuttamaan nettomenolisäykseen varautumista.

Kaupungilla on syksyn 2024 ajan työskennellyt talouden sopeuttamisen poliittinen ohjausryhmä tavoitteena valmistella noin 2 miljoonan euron sopeutustoimet, jotta kaupungin taloutta saadaan tervehdytettyä ja pienennettyä kaupungin riskiä joutua erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointimenettelyyn (kriisikunnaksi) lähivuosina.

Talouden sopeuttamisen poliittisen ohjausryhmän työskentelyn päätyttyä viranhaltijoiden esittämistä 2 miljoonan euron säästöistä jäätin laskutavasta riippuen n. 0,5-0,7 M €. Virkavalmistelussa on arvioitu, että puuttuvista sopeuttamistoimista seuraa paitsi tarve jatkaa sopeuttamista, myös talouden korjaantumisen pitkittymisestä aiheutuvia lisäkustannuksia ja heikentynyt riski sietää yllättäviä lisämenoja kaupungille.

Veronkorotukset ja poikkeuksellinen kaupungin omaisuuden myynnin jatkaminen (metsätilojen myynti v. 2025-2026) on arvioitu virkavalmistelussa tässä tilanteessa välttämättömiksi ottaen huomioon käyttötalouden sopeuttamisen onnistumiseen liittyvät epävarmuustekijät ja käyttötalouden sopeuttamistoimenpiteiden voimaan astumisen viive.

Esitetyt veronkorotukset ovat kunnan pito- ja vetovoiman kannalta haastavia erityisesti kaupungin tuloverotuksen ollessa esitetyn muutoksen jälkeen alueellisesti selvästi kireintä. Edellyttäen, että palveluiden määrää, laajuutta ja toimipisteitä voidaan vähentää ja käyttötalous korjaantuu, veroprosentteja on tarkoituksenmukaista pyrkiä korjaamaan myös alaspäin lähivuosina veto- ja pitovoiman parantamiseksi (siltä osin kuin veroprosentit siihen vaikuttavat).

Valtuuston on tarkoitus päättää sopeuttamisohjelmasta talousarviokäsittelyn yhteydessä. **Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025-2028 sisältyy talousarvion kappaleeseen 1.6 Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet.**

1.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kaupunginhallitus 9.5.2023 § 188 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 23.5.2023 § 209 Pudasjärven valmius- ja varautumissuunnitelman yleisen osan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan: Merkittävimmät riskit kuvataan talousarviossa ja niistä raportoidaan osana talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja. // Konserniyhtiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, raportoivat riskikartoituksen tulokset vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä sekä aina uusien merkittävien riskien ilmaantuessa tai olemassa olevien riskien muuttuessa.

Talousarvioon on sisällytetty seuraavassa esitettyjen riskien arviointi, joka on tehty niin ikään jäljempänä esitetyllä tarkoituksenmukaiseksi arvioiduilla tulosalue-, tulosityksikkö- tai yhtiötasolla. Arvioinnilla on täytetty sekä riskienhallinnan ja valmiussuunnittelun/varautumisen että sisäisen valvonnan järjestämisen velvoitteita.

1. Sähkönjakelun laaja häiriö
2. Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)
3. Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö
4. Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)
5. Vesistö- tai jääpatotulva
6. Tulipalo kriittisessä kohteessa
7. Laaja-alainen epidemia tai pandemia
8. Suuri metsäpalo
9. Polttoaineiden saannin vakava häiriö
10. Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö
11. Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)
12. Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit
13. Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit
14. Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit
15. Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit
16. Henkilöstöön liittyvät riskit
17. Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit
18. Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit
19. Rahatoimeen liittyvät riskit (vain hallintotoiminta arvioi)

Luettelo. Riskienhallinnassa arvioitavat riskit. Lisäksi yksiköt ovat voineet tarvittaessa luoda omia riskejä.

Hallintotoiminta:

Hallintotoimi

Kokonaistalous ja toiminta

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Työllisyyspalvelut

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta:

Varhaiskasvatus

Koulutuspalvelut

Vapaa-aikapalvelut

Tekninen- ja ympäristötoiminta:

Ympäristö- ja yhdyskuntatekniikka

Kaavoitus ja maankäyttö

Rakennusvalvonta

Tilapalvelut

Syötteen vesihuoltolaitos

Kunnan yhteistoiminta:

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Tytäryhteisöt:

Pudasjärven Vuokratalot Oy

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas

Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo

Kairan Kuitu Oy

Pudasjärven Lämpö Oy

Pudasjärven Kehitys Oy

Luettelo. Riskienhallinnan suorittavat tulosalueet, tulosityksiköt ja yhtiöt.

1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

YLEISTÄ KONSERNIN HUOMIOIMISESTA TALOUSARVIOSSA

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Kuntalain 110 § mukaan: Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konserniyhteisöllä (konserniyhtiöllä) tarkoitetaan yleensä tytäryhteisöjä (tytäryhtiöitä) eli niitä, joissa kaupungilla on määräysvalta yli 50 % omistusosuuden perusteella. Kuntakonserniin kuuluu myös kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, joiden omistusosuus on alle 50 %. Pudasjärven kaupungin kuntakonserni on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Kunnan talousarviossa esitetään kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia, vastuita ja velkoja, kuten:

- erilaiset konsernijärjestelyt ja konsernirakenteen muutokset
- määräämisvallan hankkiminen konsernin ulkopuolisessa yhtiössä
- merkittävät muutokset mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa
- merkittävät tytäryhteisön investoinnit tai lainat
- tytäryhteisöille annettavat takaukset tai mahdolliset realisoituvat takausvastuut
- merkittävät leasing- tms. vastuut, jotka liittyvät esimerkiksi investointeihin
- muista merkittävistä sitoumuksista konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä tavalla
- tytäryhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Erityisesti em. seikkojen taloudelliset vaikutukset tulisi tuoda talousarviossa ja -suunnitelmassa esiin. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole laatia konsernin talousarviota. Sen sijaan kunnan talousarvion liitteenä voi olla keskeisimpien tytäryhteisöjen talousarviot.

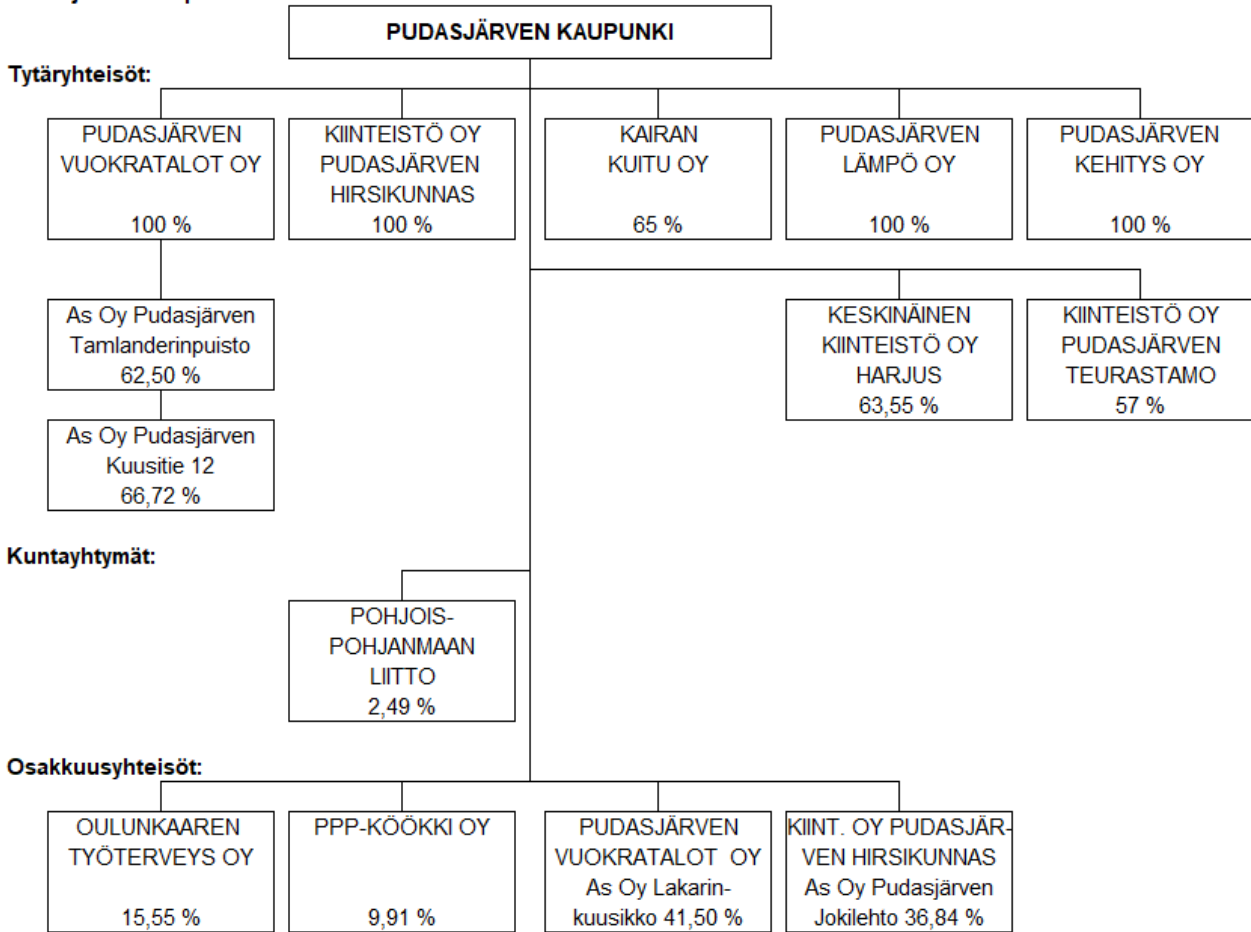
Valtuusto asettaa tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohdtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä. Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä tukipalveluja. Lisäksi konsernijohdolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.

Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan ja kuntayhtymän voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohdon on suositeltavaa neuvotella tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä tai kuten konserniohjeessa on mahdollisesti sovittu. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista ja tytäryhteisöjen taloussuunnitelmat perustuvat valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää kuitenkin yhteisön hallitus.

KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE

Pudasjärven kaupunkikonserni

Kuva: Kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt 1.1.2025. Edellisvuodesta ovat poistuneet Pudasjärven Kyläverkot Oy, joka on yhdistynyt Kairan Kuitu Oy:hyn sekä As Oy Pudasjärven Syöte. Oulunkaaren Työterveys Oy:n omistusosuus on pienentynyt merkittävästi.

KONSERNITAVOITTEET

Konsernijohdolle asetetut tavoitteet

Konsernijohdon raportoitava valtuustolle krt/v

Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista

Konsernin vuosikate %:a poistoista

Konsernin omavaraisuusaste, %

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %

Konsernin lainakanta, €/asukas

Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Konsernin lainanhoitokate

Kunnan edustajille asetetut tavoitteet

Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v

	TA 2025	TS 2026-27
	2	2
	54	56
	76	78
	34	36
	78	76
	-	-
	-	-
	1,0	1,2
	kh kokouk- sissa	kh kokouk- sissa

Taulukko: Konsernijohdolle ja kunnan edustajille yhteisöissä asetettavat tavoitteet. Myös tytäryhteisöjen tulee huomioida tavoitteet.

Valtuuston tytäryhteisöille vuodelle 2025 asettamat muut tavoitteet:

1. Kairan Kuitu Oy:n, Pudasjärven Kyläverkot Oy:n ja Pudasjärven Lämpö Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, että yhtiöt pystyvät rahoittamaan tulevat investoinnit ilman kaupungin lainatakauksia. Asiassa on otettu huomioon yhtiöiden toimialat.
2. Kairan Kuitu Oy:n, Pudasjärven Kyläverkot Oy:n ja Pudasjärven Lämpö Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, että talousarviot ovat suunnitelmakauden 2025-2027 kaikkina vuosina ylijäämäisiä. Asiassa on otettu huomioon yhtiöiden toimialat.
3. Pudasjärven Vuokratalot Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, ettei yhtiön omavaisuusaste suunnitelmakaudella 2025-2027 laske edellisestä vuodesta.

1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET

V. 2023 tilinpäätöksen tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -3 662 256 euroa. Alijäämä siirrettiin yli/alijäämättilille, jonka edellisten tilikausien yli/alijäämäksi muodostui - 950 050 euroa.

Kaupungilla on kuitenkin 31.12.2023 tilanteessa taseessa poistoeroa 951 102,91 €, mikä kattaa alijäämän niukasti. Pudasjärven kaupungilla ei siis ole kuntalain tarkoittamaa katettavaa alijäämää 31.12.2023 tilanteessa, mutta sitä tulee olemaan 31.12.2024 tilanteessa. Näin ollen talousarvioon on tarkoituksenmukaista sisällyttää suunnitelma alijäämän kattamisesta.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Suunnitelman alijäämän kattamisesta muodostaa kaupungin Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025-2028 joka on osa talousarviota. Ohjelma koostuu keinoista (toimenpiteistä) sekä laskelmista, jotka osoittavat alijäämän kattamisen.

TALOUDEN SOPEUTTAMISOHJELMA V. 2025-2028

1. Johdanto ja perustelut sopeuttamisohjelmalle

Perustelut sopeuttamisohjelmalle muodostaa kaupungin taloustilanne. Talouden sopeuttamistarve on kuvattu talousarvion v. 2025 kappaleessa Taloudelliset lähtökohdat.

Tämän sopeuttamisohjelman mukaiset toimenpiteet on sisällytetty alla olevaan kunnan talouden suunnittelukehikkotaulukkoon, jossa kuvataan kaupungin ulkoista tuloslaskelmaa sekä taseen edellisten tilikausien yli/alijäämää vuosina 2022-2028. Suunnitelman mukaan edellisten tilikausien ali/ylijäämä kääntää positiiviseksi vuonna 2027 edellyttäen, että sopeuttamisohjelma toteutuu ja että talous ja toiminta kehittyvät suunnitellusti.

KUNNAN TALOUDEN
SUUNNITTELUKE-
HIKKO

Pudasjärvi

194

	TP 2022	TP 2023	TA2024+muut.	2025	2026	2027	2028
TULOS- LAS- KELMA	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Ulkoinen							
Asukas- luku	7 603	7 479	7 386	7 299	7 214	7 135	7 057
31.12.							
Veropro- sentti	21,00	8,36	9,00	9,50	9,50	9,50	9,50
vero-% yksikön tuotto	965	1 171	1 144	1 184	1 261	1 267	1 295
→ muu- toksen vaikutus			750	550	0	0	0

Toimintatuotot	10 221	8 481	9 195	8 302	8 463	8 041	8 111
Toimintakulut	73 100	38 428	36 746	37 211	37 499	37 839	38 634
valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-62 879	-29 947	-27 551	-28 909	-29 036	-29 798	-30 523
Kunnallisverot	20 255	9 794	10 299	11 247	11 984	12 038	12 300
Yhteisöverot	4 323	2 631	2 207	2 207	2 100	2 200	2 600
Kiinteistöverot	2 672	2 767	2 972	3 565	3 650	3 750	3 800
Verotulot	27 249	15 192	15 478	17 019	17 734	17 988	18 700
Valtionosuudet, ml hark.var.	39 996	15 241	15 414	16 564	16 615	16 791	17 000
Korkotuotot	26	32	26	21	20	20	20
Korkokulut	200	591	924	850	850	850	773
Muut rahoitus- tuotot	756	1 124	881	888	880	880	880
Muut rahoitus- kulut	639	494	453	499	450	450	450
VUOSI- KATE	4 308	557	2 871	4 234	4 913	4 581	4 854
€/asukas	567	74	389	580	681	642	688
Poistot ja arvonalent.	4 768	4 853	4 979	4 589	4 102	4 088	4 000
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-460	-4 296	-2 108	-355	811	493	854
Poistoeron lisäys(-) tai väh.(+)	-103	-103	103	103	103	103	103
Varausten lisäys(-) tai väh.(+)	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys(-) tai väh.(+)	-285	-531	400	620	700	700	400
Tilikauden yli-/alijäämä	-72	-3 662	-1 604	368	1 614	1 296	1 357

TA- SEESTA							
Kertynyt yli-/ali- jäämä €/asukas	2 712	-950	-2 554	-2 186	-572	724	2 082
	357	-127	-346	-299	-79	102	295

2. Käyttötalouden sopeuttaminen

Toimenpiteen nro	Toimenpiteen kuvaus	Vaikutus toi- mintakattee- seen v. 2025	Vaikutus toi- mintakattee- seen v. 2026	Vaikutus toi- mintakattee- seen v. 2027	Vaikutus toi- mintakattee- seen v. 2028
1	Maaseutuhallinnon (maaseutuelinkeinoviranomaisen) palveluiden järjestäjä pyritään vaihtamaan v. 2026 alusta.	0	-10000	-10000	-10000
2	Asiointiliikenne lakkautetaan 31.12.2025.	0	-60000	-60000	-60000
3	Vauvarahaa pienennetään siten, että vuosittainen määräraha on 15 000 € 1.1.2025 alkaen. (V. 2023 vauvarahaan käytettiin n. 24 000 t € ja v. 2022 n. 19 000 €.)	-10000	-10000	-10000	-10000
4	Maaseutuelinkeinojen kehittämistukia pienennetään 50 000 €:oon vuodessa 1.1.2025 alkaen. (V. 2024 määräraha oli 80 000 €). Tuki	-30000	-30000	-30000	-30000

	kohdenne- taan ensisijai- sesti tuettuun maksulliseen lomitukseen ja eläinlääkä- rikäynteihin.				
5	Yrityspalvelu- setelit lakkau- tetaan 31.12.2025.	0	-15000	-15000	-15000
6	Matkailumark- kinnoinnin ra- hoitusta pie- nennetään 10 000 € vuo- dessa 1.1.2025 al- kaen. (V. 2024 rahoitus oli 60 000 €.)	-10000	-10000	-10000	-10000
7	Kiintiöpako- laisten vas- taanottami- nen lopete- taan 1.1.2025 alkaen. (Mm. lakimuutok- sista johtuen kustannukset jäävät enene- vässä määrin kuntien mak- settaviksi.) Vaikutukset henkilöstöön käsitellään yhteistoimin- tamenette- lyssä.	-90000	-180000	-180000	-180000
8	Yhteisöllisiä avustuksia pienennetään 10 000 € vuo- dessa 1.1.2025 al- kaen. (V. 2024 avustuk- set olivat 80 000 €.)	-10000	-10000	-10000	-10000
9	Rajalta rajalle -hiihdon koor- dinoitivas-	-23000	-23000	-23000	-23000

	tuusta luovutaan 1.1.2025 alkaen.				
10	Pohjois-Pohjanmaan kylät ry:n jäsenyydestä luovutaan 1.1.2025 alkaen.	-200	-200	-200	-200
11	Yhteistoimintamenetelyssä selvitetään mahdollisuudet vähentää kustannuksia hallintotoiminnassa 85 000 € vuodessa järjestämällä toimintaa uudelleen ja/tai palveluita supistamalla tai lakkauttamalla 1.1.2026 alkaen.	0	-85000	-85000	-85000
12	Yleisen edunvalvojan uusia asiakasmaksuja otetaan käyttöön 1.7.2025 alkaen.	-1910	-3820	-3820	-3820
13	Puistolan varhaiskasvatusyksikkö suljetaan v. 2025 loppuun mennessä.	0	-7000	-15000	-15000
14	Yhteistoimintamenetelyssä ja mahdollisesti tarvittavissa kuulemisissa selvitetään mahdollisuudet vähentää perusopetuksen kustannuksia. Säätötavoite v.	-33333	-100000	-100000	-350000

	2025 on vähintään 33 333 €, v. 2026-2027 vähintään 100 000 € ja v. 2028 alkaen vähintään 350 000 € (v. 2024 tasta). Tarkastelussa ovat ainakin toiminnan uudelleenjärjestely ja kouluverkko.				
15	Vapautuvia tehtäviä jätetään täyttämättä kansalaisopistossa, varhaiskasvatuksessa ja kirjastossa. Kansalaisopiston kurssitarjontaa supistetaan syksystä 2025 alkaen. Kirjaston aukioloaikoja voidaan joutua supistamaan.	-48000	-145000	-145000	-145000
16	Yhteistoimintamenetelyssä selvitetään mahdollisuudet vähentää kustannuksia hyvinvointi- ja sivistystoiminnassa muualla kuin perusopetuksessa järjestämällä toimintaa uudelleen ja palveluita supistamalla tai lakkauttamalla. Säästötavoite	-62500	-140000	-140000	-140000

	v. 2025 on 62 500 € ja v. 2026 alkaen v. 140 000 € (v. 2024 ta- sosta). Tar- kastelussa ovat ainakin mahdollinen kirjastoauto- toiminnan lak- kauttaminen ja Puikkarin aukioloaiko- jen supistami- nen ke- systä/syk- systä 2025 al- kaen.				
17	Kaupungin järjestämästä yksityisteiden kunnossapi- dosta siirry- tään 1.10.2026 al- kaen tiekun- nille makset- taviin avus- tuksiin. Avus- tuksiin vara- taan 300 000 € vuodessa, mikä on n. 200 000 € vä- hemmän kuin vuoden 2025 arvioitu kau- pungin järjes- tämän yksi- tyisteiden kunnossapi- don kustan- nus. Avustus- ten myöntä- minen sido- taan käytettä- vissä olevaan määrärahaan.	0	-60000	-200000	-200000
18	Varmistetaan riittävät re- surssit uusiu- tuvan energi- antuotannon investointien	54167	65000	65000	65000

	mahdollistamiseksi kaupungin alueelle perustamalla uusi vihreän siirtymän asiantuntijan tehtävä (nimike avoimena) (mm. hankkeiden esiselvitykset, kaavoitus, sidosryhmätapaamiset, sopimusasiat; kaupungin Tuulivoimaohjelma 2030 huomioiden).				
19	Liikuntapaikkoja vähennetään ja/tai urheilukentän aukioloaikoja ja/tai kenttäpalveluita vähennetään v. 2025 aikana siten, että saavutetaan 42 300 € säästöt. (Pulkkämäkiä ei suljeta.)	-42300	-42300	-42300	-42300
20	Kuntayhteistyönä tuotettavien rakennusvalvonnan palveluiden maksuja tarkistetaan vastaamaan todellisia kustannuksia.	-2500	-5000	-5000	-5000
	YHT.	-309576	-871320	-1019320	-1269320
	SÄÄSTÖJEN VOIMAAN ASTUMINEN %	24 %	44 %	12 %	20 %
VIRKAVALMISTELUSSA LASKETUSTA YHT. 2 M € SOPEUTTAMISTARPEESTA PUUTTUMAAN JÄÄVÄT TOIMENPITEET					-730680

Mahdolliset vaikutukset henkilöstön asemaan arvioidaan valmistelun yhteydessä yhteistoimintamennettelyssä.

3. Omaisuuden myynti

Nro	Omaisuserä	v.2025	v.2026	v.2027	v.2028
1	Metsätilojen myynti. Suunnitellut myynnit tarkoittavat, että v. 2026 loppuun mennessä olisi myyty arviolta noin puolet kaupungin v. 2023 lopun tilanteen metsätiloista. Myyntejä voidaan korvata v. 2025-2026 myös poikkeuksellisen suurilla hakkuilla, joita joudutaisiin kohdistamaan laajasti myös nuoriin metsiin ainakin mikäli tilojen myynneistä luovutaan kokonaan.	515000	515000	0	0
2	Jyrkkäkosken hevostalli- ja oppilaitosalue myydään (mahd. alaskirjaustarve, positiivinen käyttötalousvaikutus)	X	X		
3	Muu asuinhuoneistojen, rakennusten, kiinteistöjen, osakkeiden tai osuuksien myynti (mahd. alaskirjaustarve, positiivinen käyttötalousvaikutus)	X	X	X	X
4	Kehittämisrahaston käyttöä lisätään 700 000 €:oon vuodessa elinvoimatoimenpiteitä varten (käyttö verrattavissa omaisuuden myyntiin; tavanomainen käyttötaso viime vuosina 400 000 €).	X	X	X	

4. Veronkorotukset

Nro	Verolaji	v. 2025	v. 2026	v. 2027	v. 2028
1	Tuloveroprosentin korottaminen	X	-	-	-
2	Kiinteistövero- prosenttien (osan) korottaminen	X	-	-	-

Veronkorotusten roolia sopeuttamisessa on kuvattu talousarvion v. 2025 kappaleessa Taloudelliset lähtökohdat.

1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET

Tämä osa sisältää myös aiemmin (vuoden 2023 loppuun asti) erilliseen vuosittaiseen talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen kuuluneet asiat.

TALOUSARVION RAKENNE

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutusvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan tavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

KÄYTTÖTALOUSOSA		
<i>Toimielin</i>	<i>Toiminta-alue määräraha sitova</i>	<i>Tulosalue</i>
Kaupunginhallitus Tarkastuslautakunta Keskusvaalilautakunta Viranomaislautakunta	Hallintotoiminta	* Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen
	Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	* Varhaiskasvatuspalvelut * Koulutuspalvelut * Vapaa-aikapalvelut
	Tekninen ja ympäristötoiminta	* Tekniset palvelut * Rakennusvalvonta
	Kaupungin yhteistoiminta	* Maaseututoimi * Kuntaosuudet
Oulunkaaren ympäristölautakunta		* Oulunkaaren ympäristöpalvelut
INVESTOINTIOSA		
<i>Toimielimet</i>	<i>Toiminta-alueet</i>	<i>Hankkeet (määräraha sitova)</i>
<i>kuten yllä</i>	<i>kuten yllä</i>	<i>kokonaissumma sitova</i>

Kuva: Pudasjärven kaupungin talousarvio- ja suunnitelmarakenne.

TALOUSARVION SITOVUUS

Valtuusto hyväksyy talousarviossa **toimielimelle ja toimialueelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot**, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaikki esitetyt tavoitteet ovat lähtökohtaisesti valtuustoon nähden sitovia. Mikäli kokonaisuutena arvioiden vähäisille tai sisäisille asioille on haluttu asettaa toiminnallisia ei valtuuston nähden sitovia tavoitteita, on tavoitteessa merkintä ”ei sitova”.

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia **tarkoittaen nettositovuutta sekä sisäisessä että ulkoisessa toimintakatteessa toiminta-alueilla**, jotka ovat seuraavat:

- Hallintotoiminta, vastuuviranhaltija hallintojohtaja (tilivelvollisia lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstöpäällikkö)
- Sivistys- ja hyvinvointitoiminta, vastuuviranhaltija opetus- ja sivistysjohtaja (tilivelvollinen lisäksi hyvinvointipäällikkö)
- Tekninen toiminta, vastuuviranhaltija tekninen johtaja (tilivelvollisia lisäksi johtava rakennustarkastaja ja Syötteen vesilaitoksen johtaja)
- Kaupungin yhteistoiminta jakautuen seuraaviin, vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja (tilivelvollisia lisäksi hallintojohtaja ja ympäristöjohtaja)
 - Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltijat ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)
 - Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
 - Kuntayhteistyö: OSAO (alijäämän kattaminen), Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto ja KT Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)

Talousarvion toimintakatteen sitovuuden toteutumisesta vastaavat tilivelvolliset, mikä tarkoittaa vastuuta noudattaa talousarviota myös käyttösuunnitelman laatimisessa että sen toteutumisen seurannassa.

Tarkemmin määrärahojen käytöstä päätetään käyttösuunnitelmassa. Hallintosäännön mukaan: Toiminta-aluejohtajat päättävät toiminta-alueen talousarvion täytäntöönpanosta kaupunginhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti ja laativat käyttösuunnitelman.

Myös käyttösuunnitelmien tulee noudattaa kuntastrategiaa, talousarviota ja muita valtuuston ja kaupunginhallituksen linjauksia.

TILIVELVOLLISET

Tilivelvollisuuden määritelmä on johdettavissa kuntalain 125 §:stä, jonka mukaan: Tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Yleensä johtavana viranhaltijana pidetään toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä ainakin hänen toimiessaan suoraan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä.

Tilivelvollisuutta tai johtavia viranhaltijoita ei ole määritetty kaupungin hallintosäännössä yksiselitteisesti. Johtavien viranhaltijoiden määrittely on suoritettu tässä talousarviossa edellä mainitun kuntalain säännöksen ja edellä olevan johtavan viranhaltijan määrittelyn mukaisesti. Tilivelvollisissa on tämän johdosta jonkin verran muutoksia aiempaan.

INVESTOINTIOSAN SITOVUUS

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova. Kaupunginhallitus päättää sitovuudesta hankkeittain.

TALOUSSUUNNITELMAN SITOVUUS

Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja vianhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Taloussuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

TALOUSARVION TOTEUTUMAN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Toimielimet/toiminta-alueet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminta-alueiden on raportoitava kaupunginhallitukselle ja valtuustolle määräajoin toiminta- ja tulostavoitteiden toteutumisesta seuraavalla aikataululla:

- tammi-maaliskuun toteutumasta 30.4. mennessä
- tammi-kesäkuun toteutumasta 15.8. mennessä
- tammi-syyskuun toteutumasta 31.10. mennessä
- koko vuoden toteutuma-arvio (ennuste) 15.8. mennessä

Raportoinnissa pääpaino tulee olla mahdollisissa **taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämistä koskevien syiden** kuvaamisessa. Lisäksi tulee esittää suunnitelma korjauksista toimenpiteistä tai suunnitelma talousarviomuutoksen hakemisesta.

TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kunnassa valtuusto. Talousarviomuutosten esittämisvelvollisuus koskee sekä toimintakatetta että tavoitteita. Talousarviomuutokset tulee esittää talousarviovuoden aikana siinä vaiheessa, kun näyttää todennäköiseltä, että valtuuston hyväksymä sitova toimintakate tai investointien kokonaissumma todennäköisesti ylittyy tai, ettei tavoitetta saavuteta. **Valtuuston on hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset erityisesti, jos määrärahoja ei säästy tavoitteen saavuttamattomuutta vastaavasti.**

HANKINTARAJAT

Euromääräiset hankintarajat (päätösvalta ja laskujen hyväksyminen) tehtävittäin v. 2025 ovat seuraavat:

	Palvelut	Kalusto, laite yms.
Kaupunginjohtaja	60 000	10 000
Hallintojohtaja	60 000	10 000
Opetus- ja sivistysjohtaja	60 000	10 000
Hyvinvointipäällikkö	10 000	6 000
Henkilöstöpäällikkö	10 000	6 000
Resurssipäällikkö	10 000	10 000
Tekninen johtaja	60 000	60 000
	paitsi rakennusurakat 150 000	
Ympäristöjohtaja	10 000	6 000
Rehtori	10 000	6 000
Johtava rakennustarkastaja	10 000	6 000
Syötteen vesilaitoksen johtaja	20 000	10 000
Tulosalueen/-yksikön vastaava	3 500	3 500

TÄYDENTÄVÄT KAUPUNGIN TALOUDENHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kaupungin taloudenhoidossa tulee noudattaa erityisesti Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta (KH 9.5.2023 § 188).

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

Huom! Tämän dokumentin kaikissa laskelmissa vertailuvuoden TA2024 luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset. Lukuihin ei sisälly 18.11.2024 valtuuston päättämät vuoden 2024 talousarviomuutokset. Siten myös Muutos% -sarake kertoo vuoden 2025 talousarvion muutoksen vuoden 2024 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

2.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	10 505 497	11 765 455	10 968 512	-6,77 %	11 179 414	10 792 970
Myyntituotot	2 565 999	2 503 361	2 123 208	-15,19 %	2 166 050	2 194 380
Maksutuotot	1 045 181	962 726	875 680	-9,04 %	892 318	903 900
Tuet ja avustukset	921 990	1 083 169	530 521	-51,02 %	540 599	547 600
Muut toimintatuotot	5 972 327	7 216 199	7 439 103	3,09 %	7 580 447	7 147 090
TOIMINTAKULUT	-40 452 785	-38 124 967	-39 877 315	4,60 %	-40 215 437	-40 590 870
Henkilöstökulut	-16 244 560	-14 354 017	-14 600 249	1,72 %	-14 810 654	-15 003 300
Palvelujen ostot	-13 092 080	-11 846 228	-13 000 319	9,74 %	-13 199 160	-13 222 980
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 985 170	-2 759 755	-2 964 695	7,43 %	-3 021 024	-3 060 500
Avustukset	-1 527 528	-1 356 336	-2 207 426	62,75 %	-2 234 367	-2 263 500
Muut toimintakulut	-6 603 446	-7 808 631	-7 104 626	-9,02 %	-6 950 233	-7 040 590
TOIMINTAKATE	-29 947 288	-26 359 512	-28 908 803	9,67 %	-29 036 023	-29 797 900

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	2 024 354	2 504 410	2 665 710	6,44 %	2 716 360	2 751 670
Myyntituotot	69 718	53 635	39 700	-25,98 %	40 455	40 980
Sisäiset myyntituotot	69 718	53 635	39 700	-25,98 %		
Muut toimintatuotot	1 954 636	2 450 775	2 626 010	7,15 %	2 675 905	2 710 690
Sisäiset vuokrat	1 954 636	2 450 775	2 626 010	7,15 %		
TOIMINTAKULUT	-2 024 354	-2 504 410	-2 665 710	6,44 %	-2 716 360	-2 751 670
Palvelujen ostot	-69 718	-53 635	-39 700	-25,98 %	-40 455	-40 980
Sisäiset palvelut	-45 600	-26 600	-14 500	-45,49 %		
Sisäiset kuljetuspalvelut	-24 118	-27 035	-25 200	-6,79 %		
Muut toimintakulut	-1 954 636	-2 450 775	-2 626 010	7,15 %	-2 675 905	-2 710 690
Sisäiset vuokrat	-1 954 636	-2 450 775	-2 626 010	7,15 %		
TOIMINTAKATE	0				0	

2.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	10 505 497	11 765 455	10 968 512	-6,77 %	11 179 414	10 792 970
TOIMINTAKULUT	-40 452 785	-38 124 967	-39 877 315	4,60 %	-40 215 437	-40 590 870
TOIMINTAKATE	-29 947 288	-26 359 512	-28 908 803	9,67 %	-29 036 023	-29 797 900
HALLINTOTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 619 981	1 283 638	725 110	-43,51 %	738 887	748 615
TOIMINTAKULUT	-6 730 754	-6 539 212	-7 294 519	11,55 %	-7 353 020	-7 441 096
TOIMINTAKATE	-5 110 773	-5 255 574	-6 569 409	25,00 %	-6 614 133	-6 692 481
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 027 590	1 257 968	1 301 144	3,43 %	1 325 865	1 343 055
TOIMINTAKULUT	-2 283 449	-2 091 396	-2 090 129	-0,06 %	-2 123 025	-2 150 487
TOIMINTAKATE	-1 255 859	-833 428	-788 985	-5,33 %	-797 160	-807 432
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 063 783	1 190 050	705 300	-40,73 %	718 701	728 168
TOIMINTAKULUT	-19 982 899	-18 381 425	-19 185 589	4,37 %	-19 333 177	-19 584 587
TOIMINTAKATE	-18 919 116	-17 191 375	-18 480 289	7,50 %	-18 614 476	-18 856 419
TEKNINEN TOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	6 794 142	8 033 799	8 236 958	2,53 %	8 395 961	7 973 132
TOIMINTAKULUT	-11 455 683	-11 112 934	-11 307 079	1,75 %	-11 406 215	-11 414 700
TOIMINTAKATE	-4 661 541	-3 079 135	-3 070 121	-0,29 %	-3 010 254	-3 441 568

2.3 HALLINTOTOIMINTA

Hallintotoiminta jakaantuu neljään tulosyksikköön: Hallintotoimi, Kokonaistalous ja toiminta, Henkilöstö- ja tukipalvelut sekä Työllisyyspalvelut. Toiminta-aluetta johtaa hallintojohtaja.

Toiminta-alueen palvelut: Hallintoimen tulosalue vastaa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan, viranomaislautakunnan, valiokuntien ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta sekä vaalien järjestämisestä. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat yhteystoimintaosuudet ja avustukset sekä elinkeinojen kehittäminen. Tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Kokonaistalous ja -toiminta -tulosalueelle kuuluvat keskustoimisto (asiahallinta- hallinto- ja talousprosessien toimeenpano ja tuki), asiakaspalvelu (ulkoinen ja sisäinen), henkilöstötoimikunta sekä ICT- ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuotannon järjestäminen. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat joukkoliikenne, yhteiskäyttöautot sekä kaupungin valtiolle tuottamat yleisen edunvalvojan palvelut Pudasjärven ja Taivalkosken alueelle. Tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Henkilöstö- ja tukipalvelut -tulosalueelle kuuluvat henkilöstöhallinto (myös työsuojelu ja työterveys- huollon järjestäminen), viestintä ja markkinointi. Tulosalueeseen kuuluu myös suuri osa kaupungin hanketoiminnasta, järjestö- ja kyläyhteistyö sekä yhteisöllisten avustustusten valmistelu. Tulosaluetta johtaa henkilöstöpäällikkö.

Työllisyyspalvelut -tulosalueelle kuuluu työllistämispalvelut ja vuodesta 2024 alkaen monikulttuuriset palvelut. Tulosaluetta johtaa työllisyyspäällikkö.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, henkilöstöpäällikkö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 619 981	1 283 638	725 110	-43,51 %	738 887	748 615
Myyntituotot	1 054 881	821 569	406 694	-50,50 %	414 422	419 915
Maksutuotot	151 051	130 000	130 000		132 470	134 200
Tuet ja avustukset	410 195	332 069	188 416	-43,26 %	191 994	194 500
Muut toimintatuotot	3 855					
TOIMINTAKULUT	-6 730 754	-6 539 212	-7 294 519	11,55 %	-7 353 020	-7 441 096
Henkilöstökulut	-2 515 566	-2 515 722	-2 099 196	-16,56 %	-2 139 080	-2 166 900
Palvelujen ostot	-2 999 070	-2 775 602	-3 018 079	8,74 %	-3 095 327	-3 127 892
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 795	-55 075	-51 395	-6,68 %	-52 372	-53 100
Avustukset	-860 696	-791 520	-1 742 420	120,14 %	-1 760 526	-1 783 500
Muut toimintakulut	-302 626	-401 293	-383 429	-4,45 %	-305 715	-309 704
TOIMINTAKATE	-5 110 773	-5 255 574	-6 569 409	25,00 %	-6 614 133	-6 692 481

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	48 248	48 635	25 200	-48,19 %	25 680	26 015
Myyntituotot	48 248	48 635	25 200	-48,19 %	25 680	26 015
Sisäiset myyntituotot	48 248	48 635	25 200	-48,19 %		
Muut toimintatuotot	0					
Sisäiset vuokrat	0					
TOIMINTAKULUT	-196 574	-319 799	-294 018	-8,06 %	-299 603	-303 496
Palvelujen ostot	-10 182	-5 756	-3 579	-37,82 %	-3 646	-3 692
Sisäiset palvelut	-3 250	-800		-100,00 %		
Sisäiset kuljetuspalvelut	-6 933	-4 956	-3 579	-27,78 %		
Muut toimintakulut	-186 392	-314 043	-290 439	-7,52 %	-295 957	-299 804
Sisäiset vuokrat	-186 392	-314 043	-290 439	-7,52 %		
TOIMINTAKATE	-148 326	-271 164	-268 818	-0,87 %	-273 923	-277 481

Hallintotoimi

Hallintotoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1002 Valiokunnat, 1010 Kaupunginhallitus, 1012 Kunnallisvaalit, 1013 Valtiolliset vaalit, 1014 EU-vaalit, 1016 Viranomaislautakunta, 1018 Vanhus- ja vammaisneuvosto, 1019 Aluevaalit, 1027 Yhteistoimintaosuudet, 1028 Elinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	161 226	168 784	205 444	21,72 %	209 346	212 100
Myyntituotot	159 981	157 784	196 944	24,82 %	200 686	203 300
Tuet ja avustukset	395	11 000	8 500	-22,73 %	8 660	8 800
Muut toimintatuotot	850					
TOIMINTAKULUT	-1 882 922	-1 886 983	-1 754 138	-7,04 %	-1 842 460	-1 858 796
Henkilöstökulut	-998 248	-985 229	-895 230	-9,13 %	-912 240	-924 100
Palvelujen ostot	-790 482	-791 814	-779 678	-1,53 %	-864 485	-868 096
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 631	-5 100	-13 520	165,10 %	-13 777	-14 000
Avustukset	-65 397	-71 520	-42 420	-40,69 %	-28 226	-28 600
Muut toimintakulut	-21 164	-33 320	-23 290	-30,10 %	-23 733	-24 000
TOIMINTAKATE	-1 721 696	-1 718 199	-1 548 694	-9,87 %	-1 633 114	-1 646 696

Toiminnalliset tavoitteet

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Talouden tasapainottaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Talousarvion määrärahojen noudattaminen. Sopeuttamisohjelman v. 2025-2028 noudattaminen.	
Mittarit: Kaupunki tekee ylijäämäisen tuloksen viestien talouden sopeuttamisen onnistumisesta. (0=ei toteudu,1=toteutuu): Tavoite 1,0 Sopeuttamisohjelma v. 2025-2028 sopeutuksen euromääräinen toteutuminen talousarviovuonna (0=ei toteudu,1=toteutuu): Tavoite 1,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Valtuustoseminaarit pidetään edelleen yksinomaan Teamsilla kustannusten alentamiseksi.
- Talousarviovuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit. Uusi valtuustokausi alkaa 1.6.2025.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin (tässä toiminnassa erityisesti virtapankit ICT-laitteita varten). Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Hybridisodankäynti, poikkeusolot, laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää tietoliikenneyhteyksiä.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin ilman tietoliikenneverkko-yhteyksiä. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen ja kriittisten asiakirjojen saatavuuden varmistaminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Muuttunut lainsäädäntö (mm. EU-tietosuojasetus ja tiedonhallintalaki) on aiheuttanut sen, että henkilötietojen käsittely ei ole kaikilta osin lain mukaista erityisesti vanhan lainsäädännön aikana muodostuneen aineiston osalta.		
Seuraukset	Tietosuojaloukkaukset organisaation sisällä.		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Sään ääri-ilmiö		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä välineitä, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla toiminta voidaan järjestää tilanteesta riippuen ilman sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoille. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski

Tulva			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo		
Seuraukset	Paperissa muodossa säilytettävää tai arkistoitavaa materiaalia voi tuhoutua.		
Toimenpiteet	Palosuojattu kassakaappi eräille asiakirjoille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Metsäpalo		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Virustaudit		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen jonkin verran, koska osa toiminnasta edellyttää ihmisten tapamista henkilökohtaisesti.		
Toimenpiteet	Siirtyminen vain etätyöskentelyyn ja -kokouksiin. Suojavarusteiden ja mahdollisten erityiskäytänteiden noudattaminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Vakava väkivallan teko			
Syyt	Väkivalta		
Seuraukset	Väkivallan fyysiset ja psyykkiset seuraukset		
Toimenpiteet	Tarkoituksenmukaiset tilojen lukitusjärjestelyt, tarkoituksenmukaiset turvavälinejärjestelyt		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja valvonnan puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta, vakavien väärinkäytösten ilmoituskanava. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi ja hallintoprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja ohjeistuksen puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski	
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit	
Syyt	Inhimillinen erehdys, huolimattomuus, osaamattomuus
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille

Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: OmaisuuDET hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Valvonnan puute, osaamattomuus		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Hankintaohje. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilön etenkin äkillinen irtisanoutuminen tai pitkä poissaolo, väärinkäytökset.		
Seuraukset	Tuottavuuden väheneminen, taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta.		
Toimenpiteet	Kuhunkin työtehtävään (mukaan lukien käyttöoikeudet tarvittaviin järjestelmiin) on riittävä osaaminen vähintään kahdella henkilöllä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä syitä.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Heikko kassa- ja taloustilanne		
Seuraukset	Kaupungin talouden tasapainottaminen ei onnistu, jolloin lainan määrää pysyy ennallaan tai lisääntyy. Konsernin lainat ja vuokravastuut / asukas -tunnusluku ylittää arviointimenettelyn raja-arvon, jolloin riski joutua erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn, lisääntyy. Arviointimenettelyn seurauksena kunta voi joutua tekemään kuntaliitoksen. (Todennäköisyyden arvioinnissa vaihtoehto Mahdollinen olisi paras arvio, jos kyseinen vaihtoehto olisi valittavissa.)		
Toimenpiteet	Lainanottotarpeen vähentäminen myös omaisuutta myymällä ja sijoitussalkuista nostamalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Kokonaistalous ja toiminta

Kokonaistalous ja toimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1200 Keskustoimisto, 1205 Asiakaspalvelutiimi, 1208 Henkilöstöpalvelut, 1209 Talouspalvelut, 1212 ICT-palvelut, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1231 Edunvalvonta, 1234 Joukkoliikenne, 1244 Yhteiskäyttöauto VZP-802, 1245 Yhteiskäyttöauto VZP-804, 1246 Yhteiskäyttöauto CMY-303

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	375 110	252 895	252 900	0,00 %	257 706	261 115
Myyntituotot	159 664	120 985	120 350	-0,52 %	122 638	124 315
Maksutuotot	151 051	130 000	130 000		132 470	134 200
Tuet ja avustukset	61 390	1 910	2 550	33,51 %	2 598	2 600
Muut toimintatuotot	3 005					
TOIMINTAKULUT	-2 157 742	-2 192 862	-2 097 395	-4,35 %	-2 001 521	-2 027 463
Henkilöstökulut	-540 137	-490 259	-448 090	-8,60 %	-456 604	-462 500
Palvelujen ostot	-1 475 233	-1 402 277	-1 359 431	-3,06 %	-1 334 536	-1 351 847
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 396	-15 325	-14 925	-2,61 %	-15 209	-15 400
Muut toimintakulut	-123 977	-285 001	-274 949	-3,53 %	-195 173	-197 716
TOIMINTAKATE	-1 782 632	-1 939 967	-1 844 495	-4,92 %	-1 743 815	-1 766 348

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Hallintosääntöuudistuksen valmistuminen	Aloittamatta
Toimenpide: Uusi hallintosääntö valmisteltuna valtuuston päätettäväksi 31.5.2025 mennessä.	
Mittarit: Uusi hallintosääntö valmisteltuna valtuuston päätettäväksi 31.5.2025 mennessä.: Lähtö 0,5, Tavoite 1,0	

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Henkilöstötoimikunta: Aktiivisen välittämisen toimintamalli päivitetty	Aloittamatta
Toimenpide: Työnantaja edistää 55 vuotta täyttäneiden työssä jaksamista ja pidentää työuria. Työturvallisuusvelvoitteita on täsmennetty. Keskeiset muutokset koskevat kolmea pykälää: Työnantajan yleistä huolehtimisvelvoitetta (8 §). Työnantajan velvollisuutta selvittää ja arvioida työn vaarat (10 §). Työnantajan velvollisuutta antaa työntekijälle opetusta ja ohjausta (14 §). Nämä tulee näkyä työnantajan ohjeistuksissa ja käytännössä.	
Mittarit: Aktiivisen välittämisen toimintamalli päivitetty: Tavoite 1,0	
Henkilöstötoimikunta: Organisaatorakenteen muutoksen toteutumisen arviointi	Aloittamatta
Toimenpide: Henkilöstötoimikunta arvioi suunniteltua organisaatorakenteen muutosta ja toteutusta (perusteet, suunnitelma ja tavoitteet, muutosviestintä). Henkilöstöllä on aito vaikuttamisen mahdollisuus konkreettisiin muutoksiin työyhteisössä. Esihenkilöitä tuetaan muutostilanteessa ja muutoksen jälkeen. Huolehditaan henkilöstön työmotivaatiosta muutoksen aikana ja sen jälkeen. Lakisääteiset toimenpiteet, työnantajan yhteistoimintavelvoitteen täyttäminen.	
Mittarit: Henkilöstön kuulemistilaisuudet järjestetty: Tavoite 1,0 Organisaatorakenteen muutos suunniteltu ja käyty läpi henkilöstötoimikunnassa: Tavoite 1,0 Muutoksen seuranta kerran kvarttaalissa henkilöstötoimikunnassa: Tavoite 1,0 Pulssikysely muutostilanteeseen, tulokset kerran kvarttaalissa käyty läpi henkilöstötoimikunnassa: Tavoite 1,0 Yhteistoimintavelvoitteen täytyminen: Tavoite 1,0 Esihenkilöille on järjestetty tuki muutostilanteessa: Tavoite 1,0 Henkilöstökulujen kehitys, osavuosikatsaus: Tavoite 1,0 Henkilöstötyövuosien kehitys, osavuosikatsaus: Tavoite 1,0 Henkilöstön vaihtuvuus, osavuosikatsaus: Tavoite 12,0	
Henkilöstötoimikunta: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys	Aloittamatta
Toimenpide: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys alkuvuodesta 2025.	
Mittarit: Uusi mittari	
Henkilöstötoimikunta: Työhyvinvoinnin kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma käynnissä - Auntie-palvelu tukena mielenhyvinvoinnin edistämässä. Osaamisen kehittämiseksi verkkokoulutusjärjestelmä (Eduhouse) työntekijöillä aktiivisessa käytössä. Työsuhdepolkupyöräedun käytön seuranta. Henkilöstön työhyvinvointikyselyn (2024) tulokset käyty läpi koko organisaatiossa ja kehittämistoimenpiteet asetettu. Pulssikysely (Keva) on otettu käyttöön muutostilanteeseen, talouden sopeuttaminen ja rakenteelliset muutokset palvelutuotannossa.	
Mittarit: Sairauspoissaolot (kpv): Tavoite 4 500,0 Työsuhdepolkupyöräedun käyttöaste (hlö): Tavoite 70,0 e-passin käyttöaste (krt): Tavoite 1 800,0 Työhyvinvointikyselyn tulosten pohjalta kehittämistoimenpiteet asetettu ja seuranta: Tavoite 1,0 Pulssikysely (Keva) käytössä ja seuranta sekä toimenpiteet tulosten mukaan: Tavoite 1,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Uuden hallintosäännön valmistelua jatketaan tavoitteena saada uusi hallintosääntö voimaan tämän valtuustokauden päättymiseen mennessä.
- Henkilöstötoimikunnan vastuuviranhaltija muuttuu hallintojohtajasta henkilöstöpäälliköksi 1.1.2025 alkaen (myös laskujen hyväksyminen). Muutos on arvioitu tarkoituksenmukaiseksi ottaen huomioon hallintojohtajan ja henkilöstöpäällikön tehtävien jakautuminen sekä henkilöstötoimikuntaan liittyvien valmisteluvastuiden tosiasiallinen kohdentuminen jo nykyisin. Muutos huomioidaan myös hallintosäännön valmistelussa.
- Tiedonhallinta-, hallinto- ja talousprosessien kehittämistä jatketaan (Prosessiohjeen päivittäminen ja käytön jalkauttaminen).
- Tietojärjestelmäarkkitehtuurityötä jatketaan tietoturvan parantamiseksi, prosessien sujuvoittamiseksi ja tiedonhallintalain vaatimusten täyttämisen varmistamiseksi.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin (tässä toiminnassa erityisesti virtapankit ICT-laitteita varten).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon laaja häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden jakelun laaja häiriö			

Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Muuttunut lainsäädäntö (mm. EU-tietosuoja-asetus ja tiedonhallintalaki) on aiheuttanut sen, että henkilötietojen käsittely ei ole kaikilta osin lain mukaista erityisesti vanhan lainsäädännön aikana muodostuneen aineiston osalta.		
Seuraukset	Tietosuojaloukkaukset		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Sään ääri-ilmiö		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä välineitä, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla toiminta voidaan järjestää tilanteesta riippuen ilman sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoille. Henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		

Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
----------	---------------	----------------	-----------------

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Tulva			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo		
Seuraukset	Paperissa muodossa säilytettävää tai arkistoitavaa materiaalia voi tuhoutua.		
Toimenpiteet	Palosuojattu kassakaappi erälle asiakirjoille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Suuri metsäpalo		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Virukset		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen jonkin verran, koska osa toiminnasta edellyttää ihmisten tapamista henkilökohtaisesti. Yksilötasolla seuraukset voivat taudinaiheuttajasta riippuen olla jopa hengenvaaralliset (koskee sekä henkilöstöä että asiakkaita).		

Toimenpiteet	Siirtyminen vain etätyöskentelyyn ja -kokouksiin. Suojavarusteiden ja mahdollisten erityiskäytänteiden noudattaminen.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Vakava väkivallan teko			
Syyt	Väkivalta		
Seuraukset	Väkivallan fyysiset ja psyykkiset seuraukset		
Toimenpiteet	Tarkoituksenmukaiset tilojen lukitusjärjestelyt, tarkoituksenmukaiset turvavälinejärjestelyt		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja valvonnan puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa, taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta, vakavien väärinkäytösten ilmoituskanava. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi ja hallintoprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja ohjeistuksen puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa, taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Inhimillinen erehdys, huolimattomuus, osaamattomuus		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, huono hallintotapa, lainvastainen toiminta		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Valvonnan puute, osaamattomuus		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, huono hallintotapa, lainvastainen toiminta		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Hankintaohje. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilön etenkin äkillinen irtisanoutuminen tai pitkä poissaolo, väärinkäytökset.		
Seuraukset	Tuottavuuden väheneminen, taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta.		
Toimenpiteet	Kuhunkin työtehtävään (mukaan lukien käyttöoikeudet tarvittaviin järjestelmiin) on riittävä osaaminen vähintään kahdella henkilöllä. Ns. väärinkäytöksille vaarallisten tehtävähdistelmien välttäminen työtehtävien jaolla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski	
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit	
Syyt	Ulkopuolisen palveluntuottajan taloudelliset ja toiminnalliset ongelmat, väärinkäytökset

Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta, toiminnan uudelle toimittajalle tai kaupungin omaksi toiminnaksi siirtämisestä aiheutuvat toiminnalliset haasteet ja kustannukset		
Toimenpiteet	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuotannon sekä ICT-palvelutuotannon hankkiminen suurehkoilta toimintansa vakiinnuttaneilta toimijoilta. Ns. väärinkäytöksille vaarallisten tehtävähdistelmien välttäminen työtehtävien jaolla. Sopimuskumppanien taloustietojen ja viranomaisrekisteritietojen muutosten seuraaminen automaatiikalla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Henkilöstö- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1228 Henkilöstö- ja tukipalvelut, 11020 Osallisuushankkeet, 1248 Kyläturvallisuuden valmisteluraha

Vuoden 2024 talousarvio ja vuoden 2023 toteuma sisältävät lisäksi kustannuspaikan 1229 Rajalta rajalle -hihto

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	818 841	250 000	18 630	-92,55 %	18 984	19 200
Myyntituotot	707 103	250 000		-100,00 %		
Tuet ja avustukset	111 739		18 630		18 984	19 200
TOIMINTAKULUT	-1 318 669	-689 469	-514 117	-25,43 %	-523 864	-530 739
Henkilöstökulut	-420 107	-208 679	-263 007	26,03 %	-268 005	-271 500
Palvelujen ostot	-649 661	-365 918	-151 640	-58,56 %	-154 499	-156 529
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 311	-16 300	-10 000	-38,65 %	-10 190	-10 300
Avustukset	-120 176	-80 000	-70 000	-12,50 %	-71 330	-72 300
Muut toimintakulut	-111 414	-18 572	-19 470	4,84 %	-19 840	-20 110
TOIMINTAKATE	-499 828	-439 469	-495 487	12,75 %	-504 880	-511 539

Yhteisöllisiin avustuksiin varataan määrärahoihin 70 000 euroa, josta osallistavaan budjettiin varataan 10 000 euroa. Määrärahaa vähennetään vuonna 2025 yhteensä 10 000 euroa.

Pudasjärven kaupungin ja Pudasjärven Urheilijat ry:n väliselle yhteistyösopimukselle liittyen markkinointi- ja näkyvyysyhteistyöhön varataan määrärahoihin 11 500 euroa.

Rajalta Rajalle -hiihdon koordinoitavuudesta on luovuttu (KH 15.10.2024 § 306). Hiihto on ollut kaupungille tappiollista toimintaa, n. 23 000 euroa vuonna 2024, vaikka hiihdosta on saatu matkailutuloja matkailuyrittäjille ja kaupungille sekä laajasti kansainvälistä näkyvyyttä.

Henkilöstö- ja tukipalveluissa kustannussäästö on vuonna 2025 yhteensä 33 000 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Pitovoiman lisääminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin	Aloittamatta

<p>Toimenpide: Päätöksentekoviestinnän jatkokehittäminen. 2024 aloitettu esityslistoista tiivistelmien teko ennen kokouksia on todettu toimivaksi ja herättää ihmisten mielenkiintoa päätöksentekoon. Kunta- ja aluevaalien tuominen lähelle kuntalaisia viestinnän keinoin. Uusien kuntalaisten infotilaisuuksien järjestäminen ja kehittäminen. Tapahtumakalenterien (pudasjarvi.fi, syöte.fi ja kaleva.fi) ja infonäyttöjen hyödyntämisen kehittäminen. Osallistavan budjetoinnin jatkokehittäminen ja kuntalaisten aktivoiminen. Yhteisöllisyysuutisten julkaisu ja hyödyntäminen.</p>	
<p>Mittarit: Ramppa kalakattaa osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen liittyvät julkaisut: Tavoite 4,0 Päätöksentekoviestintää kehitetty: Tavoite 1,0 Uusien kuntalaisten tilaisuudet (krt): Tavoite 2,0 Osallistavan budjetoinnin äänestäjämäärät: Lähtö 329,0, Tavoite 400,0 Kunta- ja aluevaalien viestinnällinen kehittäminen, äänestysprosentin nousu: Tavoite 3,0 Kaupungin tukemat ja järjestämät paikalliset tapahtumat: Tavoite 6,0</p>	
<h2>2. Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"</h2>	
<p>Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen eri keinoin</p>	<p>Aloittamatta</p>
<p>Toimenpide: Kylien neuvosto - uusi toimintamalli. Kylien neuvosto on kylien välinen sekä kylien ja kaupungin välinen neuvoa antava yhteistyö- ja kehittämiselin. Älykkäät kylät ja kyläturvallisuus. Koulutushankkeen (kyläturvallisuus) suunnittelu ja haku (EA-koulutus, yms.) vuoden 2025 aikana. Yhdistysten vahvuudet ja erikoisosaamisen kartoittaminen normaaliolojen poikkeustilanteessa, jota voidaan hyödyntää. Kyläkuvan vahvistaminen ja kylien markkinoinnin päivittäminen Järjen äärellä-sivustolle. Kuntakuvan syventäminen.</p>	
<p>Mittarit: Kylien neuvosto kokoontunut: Tavoite 2,0 Kyläturvallisuushanke käynnissä: Tavoite 1,0 Kylien markkinointi päivitetty Järjen äärellä-sivustolla: Tavoite 1,0</p>	
<h2>3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"</h2>	
<p>Kaupungin organisaation tukeminen osallisuuden ja yhteisöllisyyden sekä viestinnän keinoista</p>	<p>Aloittamatta</p>
<p>Toimenpide: Kaupungin eri yksiköiden toiminnan sisälle viedään koulutuksella osaamista yhteisöllisyyden ja osallisuuden tärkeydestä valmisteluvaiheessa. Opetetaan keinoja ja avustetaan työyksiköitä keinojen käytössä. Sisäiset viestijät -Jokainen viestii periaatteen yhdessä ymmärtäminen ja juurruttaminen kaupungin työyksiköihin. Esimiesten ja kaupungin työntekijöiden viestintäosaamisen kehittäminen ja vastuuttaminen. Intranet, Pelkan, uudistukset käyttäjäystävälliseksi - kysely henkilöstölle.</p>	
<p>Mittarit: Osallisuuden ja yhteisöllisyyden eri keinot - koulutus kaupungin työyksiköissä: Tavoite 10,0 Sisäisten viestijöiden tapaamiset (krt), viestinnän aktiivisuuden nosto: Tavoite 4,0 Käyttäjäkysely tehty ja muutokset Pelkaan sen pohjalta: Tavoite 1,0</p>	
<h2>5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – "Elämme luonnosta"</h2>	
<p>Elin- ja vetovoiman tukeminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin, kaupungin imagon parantaminen</p>	<p>Aloittamatta</p>

<p>Toimenpide: Asumisen, elämisen ja yrittämisen mahdollisuuksien esiin tuominen valtakunnallisella kampanjalla. Rakennetaan myönteistä mielikuvaa Pudasjärvestä yleisellä tasolla. Hyödynnetään Nivankankaan ja Luokkavaaran sekä yritystontteja kärkenä.</p> <p>Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumien valmistelu yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa. TE-palvelut 2024 -uudistuksesta viestiminen asukkaille ja viestinnän osalta siirtyminen uudistuksen mukaiseen palvelutuotantoon (sisältää tekniset ratkaisut). Jatkossa kaupunki itse viestii TE-palveluista osana normaalia asukasviestintää - viestinnän tehokas tavoitettavuus kohderyhmälle. Yritysten kanssa tehtävä yhteistyö viestinnällisesti. Työmarkkinatorin aluesivujen täydentäminen ja hyödyntäminen elinvoimaan liittyvien mahdollisuuksien esiintuomisessa.</p> <p>Kaupungin näkyvyyden ja tunnettuuden parantaminen eri kanavissa (some, media) - digitaalisen median tavoitettavuus ja seuraajat Markkinointi- ja näkyvyysyhteistyö sellaisten tapahtumien kanssa, jotka tuovat valtakunnallista näkyvyyttä ja luovat positiivista mielikuvaa Pudasjärvestä. Käytössä mediaseuranta. Modernin hirsirakentamisen esiin tuominen Hirsipääkaupunki brändin kautta ja mahdolliset vierailut Pudasjärvellä. Kaupungin internetsivujen päivittäminen, uudempi sivustoversio.</p> <p>Mittarit: Messut ja tapahtumat näkyvyyden lisääminen paikkakunnan ulkopuolella, osallistuminen (krt): Tavoite 4,0</p> <p>TE-uudistus, viestintä osana kaupungin palvelutuotantoa: Tavoite 1,0</p> <p>Onnistunut valtakunnallinen kampanja- imagon parantaminen, CTR %: Tavoite 3,5</p> <p>www.Pudasjärvi-sivusto, katselijamäärät vuodessa: Lähtö 290 000,0, Tavoite 320 000,0</p> <p>Facebook-kattavuus (Hit-määrä julkaisu): Lähtö 13 000,0, Tavoite 15 000,0</p> <p>Mediaseuranta (meltwater-raportti), maininnat: Lähtö 8 200,0, Tavoite 9 000,0</p>

Toiminnan keskeiset muutokset

Rajalta Rajalle -hiihdon koordinoitavuudesta luovutaan 1.1.2025 alkaen.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähköjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähköjakelun laajahäiriö			
Syyt	Sähköjakelun katkeaminen		
Seuraukset	Tietoliikenneyhteydet eivät toimi, jolloin ei pystytä viestintää hoitamaan kuntalaisiin päin tietoliikenneyhteyksien kautta.		
Toimenpiteet	Vaihtoehtoisesti on keksittävä perinteiset keinot eli lähetit, ilmoitustaulujen käyttö kylillä, yhteistyö kyläpäälliköiden kautta puhelimitse tai muilla viestimillä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: OmaisuuDET hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Työntekijät eivät noudata hankintoihin ja tositteiden hyväksymiseen liittyviä kirjanpidollisia sekä organisaation sisäisiä ohjeistuksia		
Seuraukset	Tilintarkastajan huomautukset		
Toimenpiteet	Noudatetaan hankintoihin liittyviä ohjeistuksia, talousarvion toimeenpanoon liittyviä ohjeistuksia sekä hyvää kirjanpidon ja taloudenhoidon tapaa.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilöt lähtevät		
Seuraukset	Työnkuormittuminen, osaamisen paikkaaminen ei tapahdu hetkessä		
Toimenpiteet	Osaamista jaetaan useammalle työntekijälle, vuorovaikutus ja kommunikaatio jolloin useampi tietää työn alla olevista tehtävistä ja miten tehtävät tehdään.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluihin kuuluu kustannuspaikat 1220 Kaupungin oma työllistäminen, 1247 Monikulttuuriset palvelut, 1250 Työllisyyden edistäminen sekä seuraavat hankkeet: 11038 Work & Stay -hanke, 11039 Flat rate WS

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	264 804	611 959	248 136	-59,45 %	252 851	256 200
Myyntituotot	28 133	292 800	89 400	-69,47 %	91 099	92 300
Tuet ja avustukset	236 671	319 159	158 736	-50,26 %	161 752	163 900
TOIMINTAKULUT	-1 371 421	-1 769 898	-2 928 868	65,48 %	-2 985 175	-3 024 098
Henkilöstökulut	-557 075	-831 555	-492 868	-40,73 %	-502 232	-508 800
Palvelujen ostot	-83 695	-215 593	-727 330	237,36 %	-741 807	-751 420
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 457	-18 350	-12 950	-29,43 %	-13 196	-13 400
Avustukset	-675 124	-640 000	-1 630 000	154,69 %	-1 660 970	-1 682 600
Muut toimintakulut	-46 072	-64 400	-65 720	2,05 %	-66 969	-67 878
TOIMINTAKATE	-1 106 617	-1 157 939	-2 680 732	131,51 %	-2 732 324	-2 767 898
Poistot ja arvonalentumiset	-3 483	-3 483	-3 483		-3 483	-3 193
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 483	-3 483	-3 483		-3 483	-3 193

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Matalan kynnyksen monipalvelupiste Pirtin Kohtaamo-toiminnan kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Nuorten monialaiset palvelut. Monikanavaiset palvelut	
Mittarit: Kohtaamon asiakasmäärä: Lähtö 150,0, Tavoite 160,0	
TE-lähipalvelujen tuottaminen henkilö-, työnantaja- ja yritysasiakkailla	Aloittamatta
Toimenpide: Työllisyyspalvelujen tuottaminen	
Mittarit: aktivointiaste: Lähtö 29,0, Tavoite 30,0	
Work and Stay – Kokonainen elämä Koillismaalla -hankkeen asiakaslähtöinen kehittämistoiminta	Aloittamatta
Toimenpide: TP1 Työelämätulkkimallin kehittäminen TP2 Työllisyyspalveluiden kehittäminen	
Mittarit: Hankkeen asiakasmäärä hankkeen ajalta: Tavoite 150,0 Yritysasiakkaiden määrä hankkeen ajalta: Tavoite 12,0	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.	
Maahanmuuttajien kotoutuminen kuntaan	Aloittamatta
Toimenpide: Kotoutumisohjelman mukaisten palvelujen tuottaminen. Monikulttuuristen palvelujen kehittäminen	
Mittarit: Vieraskielisten osuus väestöstä: Lähtö 1,9, Tavoite 1,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

TYÖLLISYYDENHOITO SIIRTYY VALTIOLTA KAUPUNGIN TEHTÄVÄKSI 1.1.2025

TE-palvelujen järjestäminen siirtyy kunnille 1.1.2025. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, vaikuttavuutta, monipuolisuutta ja palveluiden yhdenvertaista saatavuutta sekä elinkeino- ja työllisyyspalveluiden integraatiota.

Pudasjärven kaupunki on tehnyt (VALT 18.09.2023 § 57) 10 muun kunnan kanssa Yhteistoimintasopimuksen Oulun seudun työllisyysalueesta, jossa Oulu toimii vastuukuntana.

Sopimuksella sopijapuolet sitoutuvat toteuttamaan yhdessä Oulun työllisyysalueena julkisia työvoimapalveluita ja niihin liittyviä tehtäviä 1.1.2025 alkaen järjestämislain (Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä) mukaisesti.

Työllisyysalueen yhteisenä tahtotilana on

- kuntaekosysteemiä hyödyntäen muotoilla asiakkaiden palveluprosesseja palvelukokonaisuuden aidon vaikuttavuuden mahdollistamiseksi;
- pienentää työttömyysturvasta aiheutuvia kustannuksia ennakoivilla toimilla;
- edistää työllisyyttä ja vaikuttaa työttömyyden ennaltaehkäisyyn;
- lähentää työllisyyspalveluita sekä kuntien elinkeino-, yritys- ja osaamispalveluita työmarkkinoiden kohtaantoon vaikuttamiseksi;
- ennakoida osaamistarpeita alueen elinkeinoelämän kehityksen mukaan ja kehittää tehokkaita toimintamalleja työnantajien työvoimatarpeiden täyttämiseksi;
- saada alueen työvoima nykyistä laajemmin töihin tehostamalla työnvälitystä ja tukemalla yrityksiä osatyökykyisten ja vieraskielisten työllistämiseksi; sekä
- rakentaa pidempään työttömänä olleille tarkoituksenmukainen polku kohti työtä tai oikean etuuden piiriin, mikäli asiakas ei ole työkykyinen.

Työllisyysalueen kunnat järjestävät järjestämislain mukaiset työvoimapalvelut ja niihin liittyvät tehtävät kuntalain 8 §:n tarkoittamana yhteistoimintana vastuukuntamallilla. Kuntien vastuut ja velvollisuudet on kuvattu järjestämislainsäädännössä ja yhteistoimintasopimuksessa.

Tehtävien hoitamiseksi osapuolten välille on perustettu yhteiseksi toimielimeksi työllisyysjaosto.

Työllisyysjaoston tehtävät

1. Toimii työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettujen julkisten työvoimapalveluiden järjestäjänä ja käyttää näiden palvelujen hoitamiseen liittyvää päätösvaltaa työllisyysalueella,
2. Vastaa työllisyysalueen toiminnasta, taloudesta ja kehittämisestä,
3. Päättää työllisyysalueen strategisista tavoitteista ja järjestämissuunnitelmasta,
4. Ohjaa toimintaa tavoitteiden ja järjestämissuunnitelman mukaisesti
5. Valvoo että toimintaa johdetaan tarkoituksenmukaisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti,
6. Huolehtii yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä muiden kuntien, viranomaisten, koulutuksenjärjestäjien sekä yhteisöjen kanssa ja
7. Seuraa toiminnan tuloksellisuutta

Työllisyysjaostossa on kolmetoista Oulun kaupunginhallituksen päättämää jäsentä. Oulun kaupunki valitsee kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Muut sopimuskunnat esittävät kukin yhden jäsenen ja heille henkilökohtaisen varajäsenen nimeämistä Oulun kaupunginhallituksen päättäväksi. Oulun kaupunki valitsee nimeämistään jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Työllisyysjaoston jäsenyys on virkavalmistelussa arvioitu yhdeksi merkittävimmistä kaupungin luottamustoimisto ottaen huomioon työllisyydenhoidon vaikutus kaupungin talouteen. Tiedonkulun kannalta voisi olla perusteltua, että työllisyysjaoston jäsen olisi myös kaupunginhallituksen jäsen (huomiointi mahdollisuuksien mukaan paikkoja jaettaessa kuntavaalien jälkeen).

Operatiivisesta johtamisesta vastaa **työllisyysalueen johtoryhmä**, jonka jäsenenä toimii työllisyyspäällikkö ja varajäsenenä hallintojohtaja.

Uudistus antaa kunnalle aidon mahdollisuuden vaikuttaa työllisyydenhoidon onnistumiseen. Uudistusta haastaa kuitenkin lakimuutokset, joilla työttömyyden kustannukset siirretään entistä voimakkaammin valtiolta kunnalle. Pitkittyneestä työttömyydestä johtuvan työmarkkinatuen kuntaosuuden eli nk. Kelan sakkomaksun ennakoidaan jopa kaksinkertaistuvan 0,5 miljoonasta eurosta lähes miljoonaan euroon vuodessa.

KAUPUNGIN TYÖLLISYYSPALVELUT PIRTISTÄ

Työllisyyspalveluiden asiakkaiden lähiasiakaspalvelua tulevat antamaan **omavalmentajat**, jotka ovat siirtymävaiheen 1.1.-30.4.2024 ajan Oulun kaupungin palveluksessa, ja Pudasjärven kaupungin palveluksessa 1.5.2025 alkaen. Omavalmentajat toimivat **työllisyyspäällikön** alaisuudessa.

Harvemmin tarvittavia palveluita on saatavissa Oulun kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön tuottamina.

Monet palvelut ovat saatavilla sähköisesti ajasta ja paikasta riippumatta.

TYÖLLISYYSPALVELUIDEN JA KEHITYSYHTIÖN YHTEISTYÖN MERKITYS KOROSTUU

Jotta työllisyysalueuudistus voi onnistua niin, että yhä useammat työnhakijat työllistyvät avoimille työmarkkinoille ja jotta työnantajat saavat työllisyyspalveluista tarvitsemansa työvoiman ja oheispalvelut, on saumaton yhteistyö kunnan työllisyyspalveluiden ja kaupungin kehitysyhtiön välillä välttämätöntä.

PUDIksen REKRYBONUSSELLA BOOSTIA TYÖLLISTYMISEEN JA TYÖPAIKKOJEN LUOMISEEN

Pudasjärvellä otetaan käyttöön uudenlainen yrityksille suunnattu Pudiksen Rekrybonus (työllistämisen kaupunkilisa). Työnantajan kannattaa selvittää soveltuisiko Rekrybonus ehdot täyttävän työnhakijan palkkaamiseen paremmin kuin esimerkiksi lakisääteinen palkkatuki. Tuesta merkittävä osa maksetaan työnantajalle kertaeränä heti henkilö palkattaessa! Rekrybonukseen varataan vuodelle 2025 määrärahaa 300 000 €, mikä katetaan kokonaisuudessaan kehittämisrahastosta.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Kuljetus- ja matkustustehtävien hoito vaikeutuu.		
Toimenpiteet	Tiedonkulku yksikössä ja toimialalla		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä seurauksia		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Laaja-alainen epidemia tai pandemia esim. virustaudit		
Seuraukset	Toiminanna vaikeutuminen mm. henkilöstön sairauspoissaolojen vuoksi.		
Toimenpiteet	Perehdytys etätyötapoihin terveysturvallisuus huomioiden, toimintaohjeisiin erityistilanteissa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	Väkivallan teko		
Seuraukset	Fyysiset ja psyykkiset seuraukset henkilöstössä tai asiakkaissa		
Toimenpiteet	Perehdytys turvallisuusohjeisiin, pelastussuunnitelmaan, tiedonkulun varmistaminen yksikössä ja toimialalla		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Kaupungin työttömyysturvakustannusten kasvu			
Syyt	Kaupungin työttömyysturvakustannukset kasvavat ennakoitua suuremmaksi. Työllistymistä edistäviin palveluihin pääsyyn kaupunki ei voi yksin vaikuttaa.		
Seuraukset	Kaupungin työttömyysturvakustannusten kasvu vaikuttaa negatiivisesti kaupungin kokonaistalouteen.		

Toimenpiteet	Työllisyyden verkostotyön tehostaminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja prosessinhallinnan puute		
Seuraukset	Tulojen kirjautuminen hidastuu tai puuttuu kokonaan		
Toimenpiteet	Henkilöstön perehdytys ja toimintatapojen läpikäynti myös toimijoiden kesken.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	osaamisen puute tai väärinkäytökset		
Seuraukset	taloudelliset riskit		
Toimenpiteet	Perehdytys toimintaohjeisiin		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avoimna oleviin tehtäviin ei ole riittävästi hakijoita		
Seuraukset	Tehtävää ei saada täytettyä, toiminnan vaikeutuminen, lakisääteistä tehtävää ei saada hoidettua		
Toimenpiteet	Rekrytointiprosessin ja tehtävien kehittämisen, tehtävien hallinta useamman työntekijän kesken - sijaisuustoimintojen varmistaminen		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ulkopuolisten palveluntuottajien tuottamisen palvelujen haasteet, puutteet ja väärinkäytökset		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta, toiminnan uudelle toimittajalle tai kaupungin omaksi toiminnaksi siirtämisestä aiheutuvat toiminnalliset haasteet ja kustannukset		
Toimenpiteet	Sopimusten seuranta ja valvonta		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

2.4 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA

Kunnan yhteistoiminta-alue jakaantuu kolmeen tulosityksikköön: Kuntayhteistyö, Maaseututoimi, ja Oulunkaaren ympäristöpalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Kuntayhteistyön tulosalueelle sisältyvät Pohjois-Pohjanmaan liiton, Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyöntantajien yhteistoimintamaksuudet.

Maaseutuhallinnon tulosalueelle kuuluvat maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, jotka tuottaa yhteistoimintasopimuksen nojalla Oulun kaupunki sekä kaupungin myöntämät maaseutuelinkeinon kehittämistuet, jotka eivät varsinaisesti liity kuntien yhteistoimintaan.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristöterveydenhuollon, ympäristön-suojelun ja eläinlääkintähuollon palvelut Pudasjärven, Iin, Utajärven ja Vaalan kuntiin itsenäisenä tulosityksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, ympäristöjohtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 027 590	1 257 968	1 301 144	3,43 %	1 325 865	1 343 055
Myyntituotot	673 299	860 442	905 164	5,20 %	922 361	934 355
Maksutuotot	351 244	397 526	395 980	-0,39 %	403 504	408 700
Tuet ja avustukset	2 764					
Muut toimintatuotot	283					
TOIMINTAKULUT	-2 283 449	-2 091 396	-2 090 129	-0,06 %	-2 123 025	-2 150 487
Henkilöstökulut	-1 249 287	-1 303 959	-1 321 903	1,38 %	-1 347 019	-1 364 400
Palvelujen ostot	-770 008	-472 305	-464 860	-1,58 %	-466 877	-472 952
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 082	-62 180	-60 950	-1,98 %	-62 108	-62 900
Avustukset	-115 575	-80 000	-50 000	-37,50 %	-50 950	-51 600
Muut toimintakulut	-97 497	-172 952	-192 416	11,25 %	-196 072	-198 635
TOIMINTAKATE	-1 255 859	-833 428	-788 985	-5,33 %	-797 160	-807 432

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	8 476		8 000		8 151	8 255
Myyntituotot	8 476		8 000		8 151	8 255
Sisäiset myyntituotot	8 476		8 000			
TOIMINTAKULUT	-41 787	-76 663	-77 876	1,58 %	-79 355	-80 387
Palvelujen ostot	-4 274	-3 511	-2 860	-18,54 %	-2 914	-2 952
Sisäiset kuljetuspalvelut	-4 274	-3 511	-2 860	-18,54 %		
Muut toimintakulut	-37 513	-73 152	-75 016	2,55 %	-76 441	-77 435
Sisäiset vuokrat	-37 513	-73 152	-75 016	2,55 %		
TOIMINTAKATE	-33 311	-76 663	-69 876	-8,85 %	-71 204	-72 132

Kuntayhteistyö

Kuntayhteistyöhön kuuluvat kustannuspaikat: 1011 Kuntayhteistyö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTAKULUT	-634 737	-279 300	-280 400	0,39 %	-285 982	-289 700
Palvelujen ostot	-634 737	-279 300	-280 400	0,39 %	-285 982	-289 700
TOIMINTAKATE	-634 737	-279 300	-280 400	0,39 %	-285 982	-289 700

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan keskeiset muutokset

Riskit

Maaseututoimi (Oulun kaupunki)

Maaseututoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1120 Maataloushallinto, 1121 Maaseutu-elinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTAKULUT	-161 369	-126 000	-112 000	-11,11 %	-106 950	-108 300
Palvelujen ostot	-46 794	-46 000	-62 000	34,78 %	-56 000	-56 700
Avustukset	-114 575	-80 000	-50 000	-37,50 %	-50 950	-51 600
TOIMINTAKATE	-161 369	-126 000	-112 000	-11,11 %	-106 950	-108 300

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan keskeiset muutokset

Kaupungin omiin maaseutu-elinkeinojen kehittämistukiin varataan 50 000 € (v. 2024 80 000 €) perusteena kaupungin talouden tasapainottaminen.

Riskit

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4300 Eläinlääkintä. Aiemmin on ollut eläinlääkinnällä myös toinen kustannuspaikka 4306, joka on ollut Vaalan ja Utajärven eläinlääkinnän kustannuspaikka ja 4300 on ollut aiemmin Pudasjärven ja lin eläinlääkinnän kustannuspaikka. Eläinlääkärien päivystysalue muuttuu 1.1.2025 alkaen siten, että Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella on yksi päivystysalue. Tämän muutoksen vuoksi eläinlääkinnän kustannuksia ja tuottoja ei ole enää tarpeen jakaa kahdelle kustannuspaikalle.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristönsuojelun, ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut lin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin. Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa lisäksi ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Puolangan kunnalle erillisen sopimuksen nojalla.

Pudasjärven kaupunki hallinnoi ympäristöpalveluja ja sen koko henkilöstöä. Oulunkaaren ympäristöpalvelut sijoittuvat Pudasjärven kaupungin hallinnossa itsenäisenä tulosyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta, jossa on kaksi jäsentä jokaisesta sopijakunnasta. Lautakunta huolehtii tehtäväalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 027 590	1 257 968	1 301 144	3,43 %	1 325 865	1 343 055
Myyntituotot	673 299	860 442	905 164	5,20 %	922 361	934 355
Maksutuotot	351 244	397 526	395 980	-0,39 %	403 504	408 700
Tuet ja avustukset	2 764					
Muut toimintatuotot	283					
TOIMINTAKULUT	-1 487 343	-1 686 096	-1 697 729	0,69 %	-1 730 093	-1 752 487
Henkilöstökulut	-1 249 287	-1 303 959	-1 321 903	1,38 %	-1 347 019	-1 364 400
Palvelujen ostot	-88 477	-147 005	-122 460	-16,70 %	-124 895	-126 552
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51 082	-62 180	-60 950	-1,98 %	-62 108	-62 900
Avustukset	-1 000					
Muut toimintakulut	-97 497	-172 952	-192 416	11,25 %	-196 072	-198 635
TOIMINTAKATE	-459 753	-428 128	-396 585	-7,37 %	-404 229	-409 432

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	Aloittamatta
Toimenpide: Tiedusteluihin ja yhteydenottoihin ympäristön-, terveydensuojelun ja eläinlääkintäviranomaiselle vastataan 14 pv kuluessa. Hakemukset, ilmoitukset ym. käsitellään lakisääteisessä määräajassa.	
Mittarit: Vastaamattomat yhteydenotot	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	

Ympäristöpalvelujen suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen varmistetaan.	Aloittamatta
Toimenpide: Varmistetaan suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen ympäristöpalveluissa.	
Mittarit: Ympäristösuojelun suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Tavoite 90,0 Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Tavoite 90,0 Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Tavoite 90,0	
Ympäristöpalvelut tuottavat kattavat eläinlääkäripalvelut alueellaan.	Aloittamatta
Toimenpide: Turvataan riittävän kattavat eläinlääkäripalvelut koko toiminta-alueella.	
Mittarit: Eläinlääkärikäyntien määrä: Tavoite 5 000,0	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisöme hyvinvointia	
Riittäväällä henkilöstöressurssilla mahdollistetaan lakisääteinen viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.	Aloittamatta
Toimenpide: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kaikissa viroissa tulee olla viranhaltija ja työsuhteissa työntekijä.	
Mittarit: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen henkilötyövuosimäärä (htv): Tavoite 20,7	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Eläinlääkäripäivystys hoidetaan 1.1.2025 alkaen koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella.
- Ympäristösuojelun maksutuottojen osalta tavoitellaan noin 4 500 euron tuoton nousua vuoden 2024 talousarvioon verrattuna ympäristösuojelulain mukaisten suunniteltujen tarkastusten tavoitemäärän nostamisella noin 40 suunnitelmallisesta tarkastuksesta 50 tarkastukseen.
- Ympäristöterveydenhuollon maksutuottojen osalta tavoitellaan maksutuottojen määrää, joka vastaa 90 %:n toteumaa suunnitelmallisten tarkastusten tavoitemäärästä.
- Eläinlääkinnässä tavoitteena on saada noin 6 000 euroa enemmän klinikka- ja laitemaksuja kuin vuoden 2024 toteumaan verrattuna maksutaksan tarkistuksella laitemaksujen osalta.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähköjakelun laaja häiriö

Riski	
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Sähköjakelun laaja häiriö	
Syyt	Sähköjakelun laaja häiriö

Seuraukset	Työtehtävien vaikeutuminen sekä ympäristöterveydenhuollon ja eläinsuojeluongelmien lisääntyminen kuormittavat henkilöstöä		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja tehtävien priorisointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Talousveden saastuminen		
Seuraukset	Talousveden erityistilanteen hoitaminen ja johtaminen vaatii talousveden valvojan resursseja ja osaamista.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja talousveden valvojan varahenkilö, Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja talousveden valvojan tehtävien jakaminen kahdelle henkilölle.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Polttoaineiden saannin vakava häiriö onnettomuuden tai jonkin muun syyn seurauksena.		
Seuraukset	Eläinlääkinnän praktiikkatehtävät ja ympäristöpalvelujen valvontatehtävien hoitaminen vaikeutuu.		
Toimenpiteet	Etätyöt ja eläinlääkinnässä töiden rajoittaminen välttämättömään hätätyöhön		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Päivittäistavarahuollon vakava häiriö onnettomuuden tai muun syyn vuoksi.		
Seuraukset	Ympäristöterveydenhuollon akuuttien tehtävien lisääntyminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikennejärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Tekninen häiriö tietoliikenteessä kyber- tai hybridihyökkäyksen vuoksi		
Seuraukset	Työn teon vaikeutuminen tai jopa keskeytyminen keskeisten järjestelmien ollessa poissa käytöstä.		
Toimenpiteet	Henkilökohtaisen tietoturvan ylläpito, jottei hyökkääjä pääse käsiksi organisaation järjestelmiin heikon tietoturvan vuoksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Tietovuoto		
Seuraukset	Salassa pidettävien tietojen joutuminen väärin käsiin		
Toimenpiteet	Henkilökohtaisen tietoturvan ylläpito, jottei hyökkääjä pääse käsiksi organisaation järjestelmiin heikon tietoturvan vuoksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Sään ääri-ilmiöt		
Seuraukset	Terveysturvallisuuden ongelmien lisääntyminen ja kyseisten tehtävien työnkuorman nopea kasvu		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Vesistö- tai jääpatotulva			
Syyt	Nopea ja aikainen kevät aiheuttaa tulvan leviämisen asuin- ja tuotantotilojen alueelle.		
Seuraukset	Ympäristösuojelun tai ympäristöterveydenhuollon tai eläinlääkinnän työtehtävien ruuhkaantuminen riippuen siitä, millaiselle alueelle tulva leviää.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		

Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
----------	---------------	----------------	-----------------

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo terveydensuojelu- tai ympäristösuojeluvalvontakohteessa		
Seuraukset	Ympäristösuojelun tai ympäristöterveydenhuollon työtehtävien ruuhkaantuminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Suuri metsäpalo			
Syyt	Palon aiheuttamat ympäristösuojelulliset vahingot ja savun aiheuttamat terveydensuojelulliset ongelmat		
Seuraukset	Ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon akuuttien tehtävien lisääntyminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Laaja-alainen epidemia tai pandemia		
Seuraukset	Laaja-alainen epidemian tai pandemian rajoittamisen toimenpiteet vaikuttavat töiden tekemiseen		
Toimenpiteet	Etätyöt ja tarkastusten tekeminen asiakirjatarkastuksina. Henkilöiden suojautuminen asiakaskontakteissa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski	
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)	
Syyt	Väkivallan teko tai sen uhka

Seuraukset	Henkiset kärsimykset		
Toimenpiteet	Apu työterveyshuollosta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Sisäinen valvonta			
Syyt	Henkilöstöresurssi ei riitä, koska avoimia virkoja ei saada täytettyä tai suunnitellun valvonnan ulkopuolisen valvonnan määrä kasvaa nopeasti ja aiheuttaa sen, että suunnitelmallista valvontaa ei saada suunnitelman mukaan tehtyä.		
Seuraukset	Valvontatavoitteet eivät täyty ja osa lakisääteisistä tehtävistä voi jäädä hoitamatta.		
Toimenpiteet	Oikea-aikainen rekrytointiprosessi, Valvontasuunnitelman toteutuksen seuranta ajankohtaiskeskusteluissa ja tarvittaessa tehtävien priorisointi tai siirtäminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Menojen hallinta			
Syyt	Menojen kasvu, jos lakisääteisten palvelujen hoitamisessa joudutaan turvautumaan laajasti ostopalveluun		
Seuraukset	Talousarvion ylittyminen		
Toimenpiteet	Riskien hallinta suunnitelmallisella toiminnalla		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Tulojen hallinta			
Syyt	Suoritemaksutulojen jäädessä budjetoitua alhaisemmiksi.		
Seuraukset	Talousarvio ylittyy		
Toimenpiteet	Osavuositarkistukset, säästötoimenpiteet tai lisämäärärahan hakeminen, mikäli ylittymisriski havaitaan ajoissa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Omaisuuden hallinta			
Syyt	Käytettävien laitteiden yllättävä rikkoontuminen		
Seuraukset	Yllättävät ja kalliit hankinnat		
Toimenpiteet	Laitteistojen suunnitelmallinen uusinta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Työtapaturma tai liikenneonnettomuus		
Seuraukset	Pitkä poissaolo ja työtehtävien ruuhkaantuminen, mikäli sijaista ei rekrytoida		
Toimenpiteet	Sijaisten rekrytointi sellaisiin lakisääteisiin tehtäviin, joiden hoitaminen ei sisäisin järjestyin onnistu.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Löytöeläinkoti ei pysty hoitamaan veloitteitaan ylitsepääsemättömän esteen vuoksi tai löytöeläinkodin kanssa ei ole sopimus voimassa.		
Seuraukset	Kiireelliset löytöeläinten sijoituspaikat on hoidettava tapauskohtaisesti, joka kuormittaa henkilöstöä.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen sopimusten hallinta		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

2.5 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta jakaantuu kolmeen tulosalueeseen: Varhaiskasvatus, Koulutus- ja vapaa-aikapalvelut. Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa johtaa opetus- ja sivistysjohtaja.

Toiminta-alueen palvelut: Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tehtävänä on kuntalaisten tarvitsemien koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikinainen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen.

Varhaiskasvatus eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus ja liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut sekä etsivän nuorisotyön palvelut.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: opetus- ja sivistysjohtaja, hyvinvointipäällikkö, rehtori

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 063 783	1 190 050	705 300	-40,73 %	718 701	728 168
Myyntituotot	251 101	146 950	153 550	4,49 %	156 468	158 510
Maksutuotot	328 912	250 000	204 000	-18,40 %	207 876	210 600
Tuet ja avustukset	466 351	751 100	323 750	-56,90 %	329 901	334 200
Muut toimintatuotot	17 419	42 000	24 000	-42,86 %	24 456	24 858
TOIMINTAKULUT	-19 982 899	-18 381 425	-19 185 589	4,37 %	-19 333 177	-19 584 587
Henkilöstökulut	-11 428 847	-9 483 674	-10 123 704	6,75 %	-10 249 054	-10 382 400
Palvelujen ostot	-4 326 808	-4 160 541	-4 323 856	3,93 %	-4 400 455	-4 457 583
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-567 339	-623 400	-616 450	-1,11 %	-628 163	-636 400
Avustukset	-270 282	-312 000	-242 000	-22,44 %	-246 598	-249 800
Muut toimintakulut	-3 389 624	-3 801 810	-3 879 579	2,05 %	-3 808 908	-3 858 404
TOIMINTAKATE	-18 919 116	-17 191 375	-18 480 289	7,50 %	-18 614 476	-18 856 419

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	13 034	12 000	14 500	20,83 %	14 776	14 968
Myyntituotot	5 759	5 000	6 500	30,00 %	6 624	6 710
Sisäiset myyntituotot	5 759	5 000	6 500	30,00 %		
Muut toimintatuotot	7 275	7 000	8 000	14,29 %	8 152	8 258
Sisäiset vuokrat	7 275	7 000	8 000	14,29 %		
TOIMINTAKULUT	-1 621 947	-1 963 468	-2 177 274	10,89 %	-2 218 645	-2 247 487
Palvelujen ostot	-19 611	-16 852	-25 556	51,65 %	-26 044	-26 383
Sisäiset palvelut	-11 836	-5 300	-13 500	154,72 %		
Sisäiset kuljetuspalvelut	-7 775	-11 552	-12 056	4,36 %		
Muut toimintakulut	-1 602 337	-1 946 616	-2 151 718	10,54 %	-2 192 601	-2 221 104
Sisäiset vuokrat	-1 602 337	-1 946 616	-2 151 718	10,54 %		
TOIMINTAKATE	-1 608 913	-1 951 468	-2 162 774	10,83 %	-2 203 869	-2 232 519

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3620 Perhepäivähoito, 3630 Lasten kotihoidon tuki, 3650 Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun, Puistolän ja Kipinän päiväkotit, 3670 Varhaiskasvatuksen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	444 850	325 000	146 000	-55,08 %	148 774	150 700
Myyntituotot	935					
Maksutuotot	199 159	126 000	90 000	-28,57 %	91 710	92 900
Tuet ja avustukset	244 756	199 000	56 000	-71,86 %	57 064	57 800
Muut toimintatuotot	0					
TOIMINTAKULUT	-3 496 266	-3 135 062	-3 511 965	12,02 %	-3 579 110	-3 625 642
Henkilöstökulut	-2 356 162	-1 931 951	-2 389 721	23,69 %	-2 435 126	-2 466 800
Palvelujen ostot	-517 598	-455 362	-464 330	1,97 %	-473 570	-479 752
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 602	-83 160	-77 760	-6,49 %	-79 237	-80 300
Avustukset	-268 552	-310 000	-240 000	-22,58 %	-244 560	-247 700
Muut toimintakulut	-303 352	-354 589	-340 154	-4,07 %	-346 617	-351 090
TOIMINTAKATE	-3 051 416	-2 810 062	-3 365 965	19,78 %	-3 430 336	-3 474 942
Poistot ja arvonalentumiset	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205

Suoritetaulukko	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Hoitopäivien lkm, perhepäivähoito	7 013	5 000	5 000	5 000		0	0,00%
Hoitopäivien lkm, päiväkotihoido	23 840	26 200	26 000	26 000		- 200	-0,76%
Toimintakate €/ lapsi, perhepäivähoito	13 200	17 627	16 470			- 1 157	-6,56%
Toimintakate €/ lapsi, päiväkotihoido	7 628	10 027	9 546			- 481	-4,79%
Hoitopaikkojen lkm, perhepäivähoito	50	36	36	36		0	0,00%
Hoitopaikkojen lkm, vuorohoido	66	66	66	66		0	0,00%
Hoitopaikkojen lkm, päiväkotihoido	194	194	194	194		0	0,00%
Esiopetuksen oppilasmäärä	8	8	8	8		0	0,00%

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan keskeiset muutokset

Talouden sopeuttamisohjelmasta johtuvat muutokset toimintaan on kuvattu kappaleessa Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet: Talouden sopeuttamisohjelma v. 2024-2025.

Varhaiskasvatuksen järjestämisessä huomioidaan 1.2.2024 voimaan astuneen hyvinvointi- ja sivistystoiminnan uuden järjestämistavan (palveluntuotantomallin) mukainen periaate: Varhaiskasvatus

järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa.

Varhaiskasvatuspaikkoja taajama-alueella tarjoavat kolme päiväkotia: Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun ja Puistolalan päiväkodit sekä kaksi perhepäivähoitajan ryhmää. Syyskaudella 2024 Kurenalan päiväkotien täyttöprosentti on noussut 85 %:iin. Yksiköiden määrää tarkastellaan suhteessa varhaiskasvatuspaikkatarpeisiin ja Puistolalan päiväkotia on auki vain osan vuodesta, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Vuorohoitoa tarjotaan edelleen vain molempien huoltajien yhtä aikaisten työvuorojen aikana.

Varhaiskasvatus on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä hankerahaa, jota voidaan kohdentaa palkkausmenoihin. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on edelleen heikentynyt, joten varhaiskasvatuksen lastenhoitajia toimii joissakin ryhmissä varhaiskasvatuksen opettajien tehtävässä määräraikaisesti.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkön jakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnan ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnon havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski	
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö	
Syyt	Moninaiset
Seuraukset	Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriapalveluiden järjestäminen

Toimenpiteet	ei erityisiä hallintatoimenpiteitä-		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset).			
Syyt	Moninaiset (ulkopuolinen uhka)		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- tai jääpatotulvat			
Syyt	Moninaiset		

Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen tai rajautuminen.		
Toimenpiteet	Hygienia toimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		

Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit.			
Syyt	Vastuurajojen hämäryys.		
Seuraukset	Vakavat.		
Toimenpiteet	Hallintosäännön ja delegointipäätösten selkeyttäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vaikuttamiseen liittyvät riskit.			
Syyt	On tehty hankintapäätöksiä palveluista, joiden sisältöä ja kustannuksia ei tiedetä.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset.		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun vaikuttava tekijä.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ateria- ja kuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palvelutuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3000 Koulutoimisto/hallinto, 3203 Hirvaskosken koulu, 3204 Kipinän koulu, 3206 Lamarin koulu, 3211 Sarakylän koulu, 3212 Syötteen koulu, 3215 Yhteiset, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien täydentävä opetus, 3219 Hirsikampus, 3300 Lukio, 3310 Lukion projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	303 732	320 000	225 000	-29,69 %	229 275	232 300
Myyntituotot	135 483	6 200	6 200		6 318	6 400
Maksutuotot	55 245	43 800	43 800		44 632	45 200
Tuet ja avustukset	109 476	268 000	173 000	-35,45 %	176 287	178 600
Muut toimintatuotot	3 528	2 000	2 000		2 038	2 100
TOIMINTAKULUT	-13 659 767	-12 228 049	-12 584 175	2,91 %	-12 674 502	-12 839 468
Henkilöstökulut	-7 807 925	-6 392 416	-6 506 927	1,79 %	-6 630 559	-6 717 000
Palvelujen ostot	-3 558 954	-3 411 169	-3 556 290	4,25 %	-3 619 471	-3 666 471
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-386 099	-405 340	-405 340		-413 041	-418 400
Muut toimintakulut	-1 906 788	-2 019 124	-2 115 618	4,78 %	-2 011 431	-2 037 597
TOIMINTAKATE	-13 356 035	-11 908 049	-12 359 175	3,79 %	-12 445 227	-12 607 168
Poistot ja arvonalentumiset	-234 735	-250 233	-195 410	-21,91 %	-195 410	-195 410
Suunnitelman mukaiset poistot	-234 735	-250 233	-195 410	-21,91 %	-195 410	-195 410

Suoritetaulukko	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Opetustuntien lkm, esi- ja perusopetus	78 292	75 053	72 350	69 408	68 000	- 2 703	-3,60%
Opetustuntien määrä, lukio	9 750	9 360	9 250	9 250	9 000	- 110	-1,17%
Päättötodistuksen saaneiden lkm, perusopetus	94	105	76	92	88	- 29	-27,61%
Päättötodistuksen saaneiden lkm, lukio	33	37	42	48	40	5	13,51%
Toimintakate €/ oppilas, esi- ja perusopetus	14 995	11 887	12 488	13 026	12 800	601	5,05%
Toimintakate €/ oppilas, lukio	9 626	10 190	8 297	9 182	9 300	- 1 893	-18,57%
Oppilaiden lkm 20.9, esiopetus	69	69	56	55		- 13	-18,84%
Oppilaiden lkm 20.9, perusopetus	813	803	761	739		- 42	-5,23%
Oppilaiden lkm 20.9, lukio	122	123	130	120		7	5,69%
Kuljetuksessa olevat lkm, esi- ja perusopetus ja lukio	484	447	440	440		- 7	-1,56%

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan keskeiset muutokset

- Talouden sopeuttamisohjelmasta johtuvat muutokset toimintaan on kuvattu kappaleessa Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet: Talouden sopeuttamisohjelma v. 2024-2025.
- Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.
- Pudasjärven peruskoulu toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, kun vapaata kapasiteettia on muissa tiloissa. Merkittävistä muutoksista järjestämistavassa, määrärahoista sekä investoinneista päättää valtuusto ensisijaisesti vuosittain hyväksyessään talousarvion.
- Lukuvuonna 2025 - 2026 perusopetuksen ryhmät sijoitetaan keskustan alueella siten, että oppilasryhmien keskimääräinen koko on 20 oppilasta. Opetusryhmien muodostamisessa tulee huomioida pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat, joiden oppilasryhmän koko voi olla korkeintaan 20. Erityisopetukseen tulevat lakimuutokset 1.8.2025 määrittelevät, että yhdessä opetusryhmässä voi olla korkeintaan viisi erityisen tuen oppilasta. Tämä lisää perusopetusryhmien määrää.
- Tuntijakomuutokset aiheuttavat lisätunteja alkuopetuksen lisäksi vuosiluokille 3-6. Vuosiluokille 0-2 lisätään kaksi viikkotuntia (matematiikka ja äidinkieli). Vuosiluokille 3-6 lisätään yksi äidinkielen tunti. Lakiesityksen mukaan tunnit pitää lisätä nykyisten tuntien päälle, mikä tarkoittaa oppilaille piteneviä koulupäiviä ja sitä myöten lisääntyneitä kuljetuskustannuksia.
- Lukio toiminta järjestetään hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna. Lukio sijaitsee Hirsikampuksella.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnon ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnon havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikennejärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski	
Tieto- ja viestiliikennejärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset).	
Syyt	Ulkopuolinen uhka
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.

Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuuksien ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- ja jääpatotulva			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuuksien ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski	
Tulipalo kriittisessä kohteessa.	
Syyt	Moninaiset
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen

Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	omaisuus ja henkilövahingot.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen tai rajautuminen		
Toimenpiteet	Hygieniatoimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Vastuunhämäryys		

Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Hallintosäännön ja delegointipäätösten selkeyttäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta on väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit.			
Syyt	On tehty hankintapäätöksiä palveluista, joiden sisältöä ja kustannuksia ei tiedetä.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun vaikuttavat tekijät.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit.			
Syyt	Ateria- ja oppilaskuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palveluntuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjasto, 3420 Kulttuuritoimi, 3430 Museo, 3455 Liikuntatoimi, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio, 3485 Nuorisotoimi, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3500 Sivistyspalvelujen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	315 201	545 050	334 300	-38,67 %	340 652	345 168
Myyntituotot	114 683	140 750	147 350	4,69 %	150 150	152 110
Maksutuotot	74 508	80 200	70 200	-12,47 %	71 534	72 500
Tuet ja avustukset	112 119	284 100	94 750	-66,65 %	96 550	97 800
Muut toimintatuotot	13 891	40 000	22 000	-45,00 %	22 418	22 758
TOIMINTAKULUT	-2 826 867	-3 018 313	-3 089 449	2,36 %	-3 079 564	-3 119 477
Henkilöstökulut	-1 264 760	-1 159 306	-1 227 056	5,84 %	-1 183 370	-1 198 600
Palvelujen ostot	-250 255	-294 010	-303 236	3,14 %	-307 414	-311 360
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-130 638	-134 900	-133 350	-1,15 %	-135 884	-137 700
Avustukset	-1 730	-2 000	-2 000		-2 038	-2 100
Muut toimintakulut	-1 179 483	-1 428 097	-1 423 807	-0,30 %	-1 450 859	-1 469 717
TOIMINTAKATE	-2 511 666	-2 473 263	-2 755 149	11,40 %	-2 738 912	-2 774 309
Poistot ja arvonalentumiset	-282 489	-285 179	-258 098	-9,50 %	-238 905	-238 900
Suunnitelman mukaiset poistot	-282 489	-285 179	-258 098	-9,50 %	-238 905	-238 900

Liikuntapalvelut	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Uimakoulut	0	4	4	4	4	0	0,00%
Ohjatut liikuntaryhmät	11	14	14	14	14	0	0,00%
Toimintakate €/ asukas, uimahalli	53,48	23,24	74,26			51,02	219,53%
Toimintakate €/ asukas, muut liikuntapalvelut	18,97	20,26	24,72			4,46	22,01%
Kävijä/ osallistujamäärät, uimahalli	23 749	18 000	25 000	25 000	25 000	7 000	38,88%
Kävijä/ osallistujamäärät, kuntosali (kertakäynti)	5 839	8 000	9 500	9 500	9 500	1 500	18,75%
Kävijä/ osallistujamäärä, kuntosali	350	370	370	370	370	0	0,00%
Kävijä/ osallistujamäärä, hyvinvointipassi (käytöt)	7 105	5 000	6 500	6 500	6 500	1 500	30,00%

Kirjasto kulttuuri ja kansalaisopisto	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Kansalaisopiston kurssit	381	330	330	330	330	0	0,00%
Kansalaisopiston opetustunnit	7 013	7 000	7 000	7 000	70 000	0	0,00%
Toimintakate €/asukas/ kansalaisopisto	53,5	50,11	75,31			25,2	50,28%
Toimintakate €/ asukas/ kirjasto	100,8	110,47	109,48			- 0,99	-0,89%
Toimintakate €/ asukas/ kulttuuripalvelut	38,7	52,29	49,29			- 3	-5,73%
Toimintakate €/ asukas/ museo	4,7	6,26	6,43			0,17	2,71%
Kävijämäärä/ kirjasto	40 720	41 000	41 000	41 000	41 000	0	0,00%
Kävijämäärä/ taidenäyttely	3 212	3 000	3 000	3 000	3 000	0	0,00%
Kävijämäärä/ museo	879	1 200	1 200	1 200	1 200	0	0,00%
Kokonaislainaus/ asukas	15	13,5	15	15	15	1,5	11,11%

Nuorisopalvelut	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)	9	10	10	10	10	0	0,00%
Nuottavalmennukset (krt)	2	2	2	2	2	0	0,00%
Toimintakate €/ asukas/ Nuorisopalvelut	27,57	30,68	31,53			0,85	2,77%
Toimintakate €/ asukas/ Et-sivä nuorisotyö	4,4	3,3	5,98			2,68	81,21%
Osallistuja/ kävijämäärä/ Nuorisopalvelut	3 220	3 300	3 300	3 300	3 300	0	0,00%

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Pudasjärven kaupunki on mukana toteuttamassa Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuotta. Kuntalaisten osallisuutta ja kulttuurihyvinvointia sekä matkailua tukeva ohjelmisto viimeistellään vuoden 2025 aikana.	Aloittamatta
Mittarit: Kulttuuripääkaupunkivuoden avajaistapahtuma järjestään 31.12.2025: Tavoite 1,0	
Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.	
Ikääntyneiden kokonaisvaltaista hyvinvointia edistetään tukemalla fyysistä aktiivisuutta ja toimintakykyä.	Aloittamatta
Mittarit: Elintapaohjauksen laajennettu toimintamalli on käytössä: Tavoite 1,0 Ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämisen poikkisektorinen toimintamalli on käytössä: Tavoite 1,0	
Uudistettu koulunuorisotyön malli juurrutetaan nuorisotyön ja koulujen toimintaan.	Aloittamatta
Mittarit: Koulunuorisotyön uusi toimintamalli on käytössä: Tavoite 1,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

Talouden sopeuttamisohjelmasta johtuvat muutokset toimintaan on kuvattu kappaleessa Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet: Talouden sopeuttamisohjelma v. 2024-2025.

Kansalaisopisto toteuttaa suomen kielen opetusta ensisijaisesti tuntiopetuksena.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Häiriö sähköverkossa		
Seuraukset	Palvelutuotannon keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnan ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Palvelutuotannon keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnan havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat häiriöt		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Inhimilliset virheet ja osaamattomuus tiedonhallinnassa ja tietosuojassa		
Seuraukset	Tietosuojarikkomukset, taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Palvelutuotannon keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Hygienian toimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta ei toteudu totuudenmukaisesti		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset; esim. henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen.		
Seuraukset	Palveluiden taajuuteen ja laatuun vaikuttavat tekijät.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

2.6 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA

Teknisen- ja ympäristötoiminnan tehtäväalue jakaantuu kahteen tulosalueeseen: Tekniset palvelut ja Rakennusvalvonta. Teknisiin palveluihin sisältyvät seuraavat viisi tulosyksikköä: Hallinto- ja tukipalvelut, Maankäyttö ja kaavoitus, Liikenneväylät ja yleiset alueet (sis. liikuntapaikat), Syötteen vesihuoltolaitos sekä Tilapalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Toiminta-alueen tehtävänä on järjestää kuntaorganisaatiolle ja kuntalaisille toimivat elinympäristöpalvelut sekä vastata maankäytöstä kestävä kehitys huomioiden. Toiminta-alue ylläpitää ja kehittää elinympäristön viihtyvyyttä, terveellisyyttä turvallisuutta ja toimivuutta edistään hyvää rakentamistapaa ja ympäristönsuojelua.

Hallinto ja tukipalvelut vastaa toimialueen johtamisesta ja kehittämisestä.

Maankäyttö ja kaavoituspalvelu tulosyksikkö toteuttaa ja ylläpitää kaupungin yleis- ja asemakaavat ja vastaa kartastojen sekä maa- ja osoiterekisteritietojen ajantasaisuudesta. Tulosyksikkö vastaa kaupungin maankäytön toimista, kuten maanmyynnistä ja -ostamisesta, maanvuokrauksesta ja kaupungin metsäomaisuuden hoitamisesta sekä vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosyksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin tiestön ja yleiset alueet, mukaan luettuna liikuntapaikat. Tulosyksikkö valvoo kaupungin palvelusopimus-urakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Syötteen vesihuoltolaitos tulosyksikkö järjestää vesi- ja viemärihuollon Syötekylän ja Syötteen matkailualueelle. Tulosyksikkö toteuttaa ja ylläpitää verkostorakenteet sekä Syötteen jätevedenpuhdistamon ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Tilapalvelut tulosyksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin rakennukset piha-alueineen, vastaa kiinteistöissä tuotettavista kiinteistöhoito- ja siivouspalveluista sekä ylläpitää palveluntuottajayhteistyön kaupungin elinkaarimallilla toteutettujen kiinteistöjen osalta. Tulosyksikkö valvoo kaupungin palvelusopimusurakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Rakennusvalvonta on muista teknisistä palveluista erillinen tulosalue, jota johtaa teknisen johtajan alaisuudessa toimiva johtava rakennustarkastaja. Rakennusvalvonta luvittaa ja valvoo lain, kaupungin kaavojen sekä ja hyvän rakentamistavan mukaista rakentamista kaupungin alueella sekä vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: tekninen johtaja, johtava rakennustarkastaja, vesilaitoksen johtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	6 794 142	8 033 799	8 236 958	2,53 %	8 395 961	7 973 132
Myyntituotot	586 719	674 400	657 800	-2,46 %	672 798	681 600
Maksutuotot	213 974	185 200	145 700	-21,33 %	148 468	150 400
Tuet ja avustukset	42 680		18 355		18 704	18 900
Muut toimintatuotot	5 950 769	7 174 199	7 415 103	3,36 %	7 555 991	7 122 232
TOIMINTAKULUT	-11 455 683	-11 112 934	-11 307 079	1,75 %	-11 406 215	-11 414 700
Henkilöstökulut	-1 050 861	-1 050 662	-1 055 447	0,46 %	-1 075 500	-1 089 600
Palvelujen ostot	-4 996 194	-4 437 780	-5 193 524	17,03 %	-5 236 501	-5 164 553
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 313 954	-2 019 100	-2 235 900	10,74 %	-2 278 382	-2 308 100
Avustukset	-280 975	-172 816	-173 006	0,11 %	-176 293	-178 600
Muut toimintakulut	-2 813 699	-3 432 576	-2 649 202	-22,82 %	-2 639 538	-2 673 847
TOIMINTAKATE	-4 661 541	-3 079 135	-3 070 121	-0,29 %	-3 010 254	-3 441 568

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	1 954 596	2 443 775	2 618 010	7,13 %	2 667 753	2 702 432
Myyntituotot	7 236					
Sisäiset myyntituotot	7 236					
Muut toimintatuotot	1 947 361	2 443 775	2 618 010	7,13 %	2 667 753	2 702 432
Sisäiset vuokrat	1 947 361	2 443 775	2 618 010	7,13 %		
TOIMINTAKULUT	-164 046	-144 480	-116 542	-19,34 %	-118 757	-120 300
Palvelujen ostot	-35 652	-27 516	-7 705	-72,00 %	-7 851	-7 953
Sisäiset palvelut	-30 514	-20 500	-1 000	-95,12 %		
Sisäiset kuljetuspalvelut	-5 137	-7 016	-6 705	-4,43 %		
Muut toimintakulut	-128 394	-116 964	-108 837	-6,95 %	-110 906	-112 347
Sisäiset vuokrat	-128 394	-116 964	-108 837	-6,95 %		
TOIMINTAKATE	1 790 551	2 299 295	2 501 468	8,79 %	2 548 996	2 582 132

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto ja tukipalvelut vastaa toimialueen johtamisesta ja kehittämisestä.

Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4100 Hallinto- ja tukipalvelut, 11400 Flat Rate teknisen toimen hankkeet.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	22 543					
Myyntituotot	1 540					
Tuet ja avustukset	21 004					
TOIMINTAKULUT	-247 163	-201 314	-228 854	13,68 %	-173 262	-175 621
Henkilöstökulut	-143 761	-126 065	-133 592	5,97 %	-136 130	-138 000
Palvelujen ostot	-66 036	-45 479	-67 178	47,71 %	-68 514	-69 429
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 462	-4 950	-5 250	6,06 %	-5 350	-5 400
Muut toimintakulut	-32 905	-24 820	-22 834	-8,00 %	36 732	37 208
TOIMINTAKATE	-224 620	-201 314	-228 854	13,68 %	-173 262	-175 621

Toiminnalliset tavoitteet

Riskit

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski	
Jääviiden aiheuttama työtehtävien kumuloituminen yksittäisille henkilöille	
Syyt	Johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden jääviydet kumuloivat haastavien asioiden valmistelua yksittäisille virkahenkilöille
Seuraukset	Työ- ja henkisen kuorman kasvaminen ja kasvava riski työssä uupumiseen
Toimenpiteet	Tehtävien jakaminen, lisäresursointi, muun työkuorman vähentäminen, erilliskorvaus suoritettavasta lisätyöstä

Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
----------	----------	----------------	--------------------

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Pienen organisaation haavoittuvuus			
Syyt	Ennakoimattomat poissaolot		
Seuraukset	Ostopalveluiden määrä kasvaa. Asiakaspalvelu viivästyy tai estyy. Toiminnan tehokkuus kärsii. Tavoitteita ei saavuteta		
Toimenpiteet	Ajanmukaiset prosessit. Ristiin perehdytys. Ostopalveluiden käyttö.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Hyödyntämätön ulkoinen rahoitus ja kehityshankkeet			
Syyt	Resurssipula ja omarahoituksen puute estää vihreä siirtymän hankkeiden rahoitusten hakemista.		
Seuraukset	Merkittävien hankerahoitusten menettäminen, kehityksen hidastuminen ja investointien estyminen		
Toimenpiteet	Lisäresurssin rekrytointi, Yhteistyöhankkeet muiden kuntien kanssa		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut

Maankäyttö ja kaavoituspalvelu tulosityksikkö toteuttaa ja ylläpitää kaupungin yleis- ja asemakaavat ja vastaa kartastojen sekä maa- ja osoiterekisteritietojen ajantasaisuudesta. Tulosityksikkö vastaa kaupungin maankäytön toimista, kuten maanmyynnistä ja -ostamisesta, maanvuokrauksesta ja kaupungin metsäomaisuuden hoitamisesta sekä vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Maan käyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoitus- ja mittaustoiminta, 4123 Maa- ja metsätilat, 11402 Pudasjärven tuulivoima 2023, 11404 Turvealueiden jatkokäyttö 2024

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	352 814	1 032 000	876 855	-15,03 %	893 515	373 100
Myyntituotot	46 411	90 000	90 000		91 710	92 900
Maksutuotot	54 798	25 000	20 500	-18,00 %	20 890	21 200
Tuet ja avustukset			18 355		18 704	18 900
Muut toimintatuotot	251 604	917 000	748 000	-18,43 %	762 212	240 100
TOIMINTAKULUT	-318 768	-284 654	-241 966	-15,00 %	-246 676	-249 947
Henkilöstökulut	-56 835	-85 210	-104 110	22,18 %	-106 088	-107 500
Palvelujen ostot	-219 168	-183 140	-126 318	-31,03 %	-128 831	-130 463
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 035	-4 100	-2 100	-48,78 %	-2 140	-2 200
Muut toimintakulut	-32 730	-12 204	-9 438	-22,66 %	-9 617	-9 784
TOIMINTAKATE	34 046	747 346	634 889	-15,05 %	646 839	123 153
Poistot ja arvonalentumiset	-3 188	-10 974	-8 200	-25,28 %	-11 000	-11 880
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 188	-10 974	-8 200	-25,28 %	-11 000	-11 880

Toiminnalliset tavoitteet

2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”	
Olemme houkutteleva elinvoimaisten kylien ja monipaikkaisen asumisen kaupunki, jossa yhteydet ja palvelut toimivat.	
Syötteen yleiskaavoitus luo kehittymisen mahdollisuuksia	Aloittamatta
Toimenpide: Syötteen yleiskaava 2035 valmistuu	
Mittarit: Syötteen yleiskaava on hyväksytty valtuustossa: Tavoite 1,0	
4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi	
Tuulivoimaohjelman toteuttaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Toteutamme Pudasjärven tuulivoimaohjelmaa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- maakuntakaavan puitteissa sekä kaupungin harkintavaltaa käyttäen pienemmissä alle seudullisen merkittävyden rajan olevien puistojen osalta	
Mittarit: Pudasjärven yhtäaikaisten tuotannossa, rakenteilla tai kaavoituksessa olevien tuulivoimahankkeiden määrä rajoitetaan kahteentoista (12) tuulivoimaohjelman voimassaoloajaksi: Lähtö 7,0, Tavoite 12,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

Yhteensä metsätilojen myyntivoittoa sisältyy talousarviovuodelle 2025 ja suunnitelmavuodelle 2026 515 t € vuodessa. Arvioidaan, että tämä tarkoittaa tarvetta myydä yli puolet kaupungin metsätiloista vuoden 2024 alun tasosta.

Riskit

Operatiiviset: ICT

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Paikkatiedon hallinnan osaamisuute			
Syyt	Paikkatiedon hallintaosaamisen puutteet		
Seuraukset	Lakiuudistusten (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä) vaatimuksia ei pystytä toteuttamaan ja tiedolla johtaminen kärsii		
Toimenpiteet	Osaamisen rekrytointi, henkilöstön koulutus, ostopalveluiden lisääminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosityksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin tiestön ja yleiset alueet, mukaan luettuna liikuntapaikat. Tulosityksikkö valvoo kaupungin palvelusopimus-urakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksityistiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet, 4105 Liikuntapaikat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	48 977	56 600	52 500	-7,24 %	53 498	54 200
Myyntituotot	14 008	13 400	14 800	10,45 %	15 081	15 300
Maksutuotot	15 634	35 200	35 200		35 869	36 300
Tuet ja avustukset	16 677					
Muut toimintatuotot	2 659	8 000	2 500	-68,75 %	2 547	2 600
TOIMINTAKULUT	-2 150 474	-2 183 494	-2 313 712	5,96 %	-2 298 856	-2 188 847
Henkilöstökulut	-119 167	-142 810	-147 964	3,61 %	-150 776	-152 700
Palvelujen ostot	-1 504 500	-1 627 089	-1 747 014	7,37 %	-1 721 390	-1 603 808
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-188 119	-188 800	-198 550	5,16 %	-202 322	-205 000
Avustukset	-279 965	-172 816	-173 006	0,11 %	-176 293	-178 600
Muut toimintakulut	-58 723	-51 979	-47 178	-9,24 %	-48 075	-48 739
TOIMINTAKATE	-2 101 497	-2 126 894	-2 261 212	6,32 %	-2 245 359	-2 134 647
Poistot ja arvonalentumiset	-1 528 464	-1 535 538	-1 486 399	-3,20 %	-1 258 463	-1 247 383
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 528 464	-1 535 538	-1 486 399	-3,20 %	-1 258 463	-1 247 383

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Taajaman liikuntapaikkojen ja puistoalueiden käyttäjien asiakastytyväisyys on hyvällä tasolla	Aloittamatta
Toimenpide: Tehdään asiakaspalautekysely kuntalaisille	
Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi	
Kaupungin ylläpitämien katujen ja yksityisteiden käyttäjien asiakastytyväisyys on vastaa tavoitetta kunnossapitää liikenneväyliä liikenteen edellyttämällä tyydyttävällä tasolla	Aloittamatta
Toimenpide: Tehdään asiakaspalautekysely tienkäyttäjille ja yksityistiekuntien edustajille	
Mittarit: Asiakastytyväisyyden keskiarvo: Tavoite 3,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

Riskit

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Riski			
Öljy- ja polttoainevahingot pohjavesialueella			
Syyt	Onnettomuus pohjavesialueella		
Seuraukset	Pohjaveden pilaantumisen riski		
Toimenpiteet	Pohjavesien suojelusuunnitelmien mukaisen toiminnan valvonta. Toimintamalli öljyvahinkojen torjunnan jälkivalvontaan.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski	
Sähkönjakelun laaja häiriö	
Syyt	Laaja pitkäaikainen sähkökatko.
Seuraukset	Sähköä tarvitsevat toiminnot lakkaa. Hulevesipumppaamot pysähtyy, vesi nousee alikulkuihin ja katualueille. Kiinteistövahinkoriski on mahdollinen. Liikenneturvallisuus heikkenee.
Toimenpiteet	Varavoimakoneet ja -yhteydet, Poikkeustilanteiden valmiussuunnitelmat kiertoteistä ja opastamisesta

Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
----------	---------------	----------------	-----------------------------

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Vesijohtoverkoston ja jätevesihuollon laaja rikkoontuminen		
Seuraukset	Vaikutukset liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin vähäisiä ja paikallisia tai pienialaisia		
Toimenpiteet	Vesi sekä jätevesihuollon järjestelmien kunnossapito.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Tulva			
Syyt	Vesistö-, jääpato- tai hulevesitulva		
Seuraukset	Omaisuuksivahinkoja ja haittaa liikenteelle		
Toimenpiteet	Ajantasaiset tulvasuojelusuunnitelmat ja -rakenteet. Hulevesitulvariskin arviointi ja toimenpiteet. Hulevesipumppaamoiden ja -rakenteiden toiminnan varmistaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Kustannustason nousu			
Syyt	Palvelusopimuksien indeksit jatkavat nousuaan		
Seuraukset	Kustannukset nousee ja määrärahat ei riitä palveluiden tuottamiseen		
Toimenpiteet	Toiminnan sopeuttaminen kustannustasoon. Palvelutason alentaminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Kuntatekniikka (liikelaitokset)

Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitos tulosityksikkö järjestää vesi- ja viemärihuollon Syötekylän ja Syötteen matkailualueelle. Tulosityksikkö toteuttaa ja ylläpitää verkostorakenteet sekä Syötteen jätevedenpuhdistamon ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Kuntatekniikkaan kuuluvat kustannuspaikat: 4111 Vesi- ja viemärilaitos (Syötteen vesihuoltolaitos)

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	516 294	540 000	527 000	-2,41 %	537 013	544 000
Myyntituotot	510 874	540 000	527 000	-2,41 %	537 013	544 000
Tuet ja avustukset	5 000					
Muut toimintatuotot	420					
TOIMINTAKULUT	-382 395	-343 686	-356 980	3,87 %	-363 851	-368 532
Henkilöstökulut	-133 853	-142 254	-151 484	6,49 %	-154 363	-156 400
Palvelujen ostot	-141 332	-89 950	-96 450	7,23 %	-98 370	-99 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 460	-100 100	-98 250	-1,85 %	-100 117	-101 400
Muut toimintakulut	-18 750	-11 382	-10 796	-5,15 %	-11 002	-11 132
TOIMINTAKATE	133 899	196 314	170 020	-13,39 %	173 162	175 468
Poistot ja arvonalentumiset	-197 539	-196 655	-233 140	18,55 %	-313 140	-390 429
Suunnitelman mukaiset poistot	-197 539	-196 655	-233 140	18,55 %	-313 140	-390 429

Toiminnalliset tavoitteet

5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Mahdollistamme kestäväan moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.	
Vesihuoltolaitoksen toimintavarmuuden turvaaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen	
Mittarit: Jätevedenpuhdistamon rakentaminen on käynnistynyt: Tavoite 1,0	

KH 14.02.2023 päätetty taksarakenteen muutos saavuttaa tavoitellun tulokertymän suhteen (perusmaksu ja käyttömaksut) vuoden 2025 kuluessa.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski	
Sähkönjakelun laaja häiriö vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella	
Syyt	Sähköverkon kantaverkon häiriö
Seuraukset	Vedenjakelun ongelmat, jätevesienkäsittelyn ja johtamisen ongelmat, viemäriverkoston tulviminen, pumppaamoiden jäätyminen.

Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman ylläpitäminen, häiriöharjoitukset, varavoimalaitteiden hankinta.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Järjestelmän toimintahäiriö, rikkoontuminen tai saastuminen			
Syyt	Ennakoimaton vaurio tai sabotaasi		
Seuraukset	Vedenjakelun tai jätevesihuollon toimintakatkos		
Toimenpiteet	Ajantasainen valmiussuunnitelma		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Laite tai putkirikko, viemäriverkoston tukos		
Seuraukset	Vedenjakelun häiriö, jätevesiverkoston tulviminen maastoon		
Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman päivittäminen, häiriöharjoitukset, laitteiden säännölliset huollot ja tarkastukset, verkoston etävalvonnan päivittäinen tarkastelu		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Vesihuollon valvontajärjestelmien häiriö			
Syyt	Valvontajärjestelmien häiriö, kyberhyökkäys -ja tai hybridihyökkäys,		
Seuraukset	Vesihuoltojärjestelmien valvonnan ja ohjauksen estyminen		
Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman ylläpito, häiriöharjoitukset, manuaalisen ohjauksen harjoittelu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Asiakastietojärjestelmien häiriö			
Syyt	Järjestelmä häiriö tai rikkoontuminen		
Seuraukset	Tietojen häviäminen, laskutusjärjestelmän aiheuttama taloudellinen riski		
Toimenpiteet	Tietosuojakäytäntöjen noudattaminen, varmuuskopiot		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tilapalvelut

Tilapalvelut tulosityksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin rakennukset piha-alueineen, vastaa kiinteistöissä tuotettavista kiinteistöhoito- ja siivouspalveluista sekä ylläpitää palveluntuottajayhteistyön kaupungin elinkaarimallilla toteutettujen kiinteistöjen osalta. Tulosityksikkö valvoo kaupungin palvelusopimusurakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Tilapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	5 689 589	6 266 199	6 678 603	6,58 %	6 805 497	6 894 032
Myyntituotot	-6 498	17 000	14 000	-17,65 %	14 266	14 500
Muut toimintatuotot	5 696 087	6 249 199	6 664 603	6,65 %	6 791 231	6 879 532
TOIMINTAKULUT	-8 012 789	-7 752 236	-7 849 260	1,25 %	-8 001 182	-8 105 158
Henkilöstökulut	-387 014	-354 137	-325 145	-8,19 %	-331 323	-335 600
Palvelujen ostot	-2 951 538	-2 386 930	-3 073 650	28,77 %	-3 134 835	-3 175 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 019 989	-1 718 300	-1 928 100	12,21 %	-1 964 734	-1 990 300
Avustukset	-1 010					
Muut toimintakulut	-2 653 239	-3 292 869	-2 522 365	-23,40 %	-2 570 290	-2 603 658
TOIMINTAKATE	-2 323 200	-1 486 037	-1 170 657	-21,22 %	-1 195 685	-1 211 126
Poistot ja arvonalentumiset	-2 497 951	-2 591 501	-2 299 635	-11,26 %	-1 976 894	-1 896 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 177 154	-1 045 061	-1 056 635	1,11 %	-976 894	-896 400
Arvonalentumiset	-1 320 797	-1 546 440	-1 243 000	-19,62 %	-1 000 000	-1 000 000

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Kiinteistöjen käyttäjäasiakkaiden asiakastytyväisyys pysyy hyvällä tasolla	Aloittamatta
Toimenpide: Tehdään asiakastytyväisyyskysely kiinteistöhoito- ja puhtauspalveluiden tasosta vuosittain	
Mittarit: Asiakastytyväisyyden keskiarvo: Tavoite 3,8	

Lainsäädännön edellyttämä SOTE-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitekysymys ja toteutustapa tulee ratkaista vuoden 2025 kuluessa.

Riskit

Operatiiviset: Vastuut

Riski	
Kiinteistövakuutukset ja vahinkoriski	
Syyt	Kiinteistössä tapahtuu äkkinäinen tekninen vaurio
Seuraukset	Vakuutus ei korvaa vahinkoa

Toimenpiteet	Ajan tasalla olevat vakuutukset. Kiinteistön tilan seuranta ja ennakoiva kunnossapito.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Pitkäkestoiset sähkökatkokset			
Syyt	Sähköverkon vauriot		
Seuraukset	Tiloissa toiminta häiriintyy tai estyy valaistuksen ja ilmanvaihdon sammussa		
Toimenpiteet	Valmiussuunnitelmien ajantasaisuus. Varavoimakoneiden ja -yhteiden toiminnan varmistaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Pitkäkestoiset vedenjakelun ja jätevesihuollon häiriöt kiinteistöissä			
Syyt	Putkivuodot, -tulvat ja järjestelmähäiriöt käyttövesi- ja viemäriverkossa tai kiinteistössä		
Seuraukset	Kiinteistön käytön häiriöt tai estyminen		
Toimenpiteet	Kiinteistöjen kunnossapidon valvonta. Kiinteistöjen laitteiden- ja järjestelmien kunnossapidon valvonta. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman toteuttaminen (PTS).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Kiinteistöjen lämmityksen häiriöt			
Syyt	Polttoaineiden saannissa ongelmia (hake, lämmitysöljy, turve)		
Seuraukset	Kiinteistöt kylmenee		
Toimenpiteet	Yhteistyö ja tilannekuvan ylläpitäminen lämmitysenergiatoimittajien kanssa. Kaupungin kiinteistöihin lämmitysenergiaa toimittaa Pudasjärven Lämpö Oy ja Pudasjärven Energiaosuuskunta.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski			
Kiinteistönhoidon tarvikkeiden vakava toimitushäiriö			

Syyt	Toimittajien tarvikejakelun häiriöt, maailman markkinat yms.		
Seuraukset	Päivittäistä kiinteistönpitoa ei saada toteutettua tehokkaasti (siivous, kiinteistönhoito).		
Toimenpiteet	Yhteistyössä palveluntuottajien kanssa pidettävä kevyt valmiusvarasto tärkeimpien päivittäistuotteiden osalta. (pesuaineet, valaisimet yms.)		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Kiinteistön automaatiojärjestelmien käyttökatkot			
Syyt	Viestintä- ja verkkoliikenteen häiriöt		
Seuraukset	Kiinteistöjen ilmanvaihdon, lämmityksen ja paloturvallisuuteen liittyvien järjestelmien käyttökato, rakennuksen käyttökato		
Toimenpiteet	Kiinteistönhuollon päivystys ja valvonta		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tietomurto			
Syyt	Kiinteistön teknisiä tietoja päätyy vihamielisiin käyttötarkoituksiin		
Seuraukset	Rakennukselle, järjestelmille tai käyttäjille aiheutetaan haittaa tai vaaraa		
Toimenpiteet	Noudatetaan tietoturvaohjeita eikä jaeta aineistoa epäluotettaville tahoille		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöiden aiheuttamat vauriot kiinteistöihin			
Syyt	Rankkasateen aiheuttama hulevesitulva, myrskyvaurio, poikkeuksellinen kuumuus / pakkanen		
Seuraukset	Kiinteistöjen rakenteet ja järjestelmät rikkoontuvat ja rakennuksen käyttö häiriintyy tai estyy		
Toimenpiteet	Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin vuodenajan mukaan siten, että kiinteistöjen ja alueiden järjestelmien ja rakenteiden toimintakunto on hyvä. Kiinteistönhuollon päivystyksen valvonta.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Kiinteistöjen tulvavesivahinko			
Syyt	Vesistö- tai hulevesitulva		
Seuraukset	Kiinteistöjen rakenteiden kastuminen, vesivahinko		
Toimenpiteet	Tulva-alueiden suojarakenteiden (penkereiden) ja pumppaamoiden kunnon ylläpito ja seuranta.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kiinteistössä			
Syyt	Sähkölaitteesta, käyttäjästä, ilkivallasta, luonnon ilmiöstä tms. johtuva rakennuksen tulipalo		
Seuraukset	Mittavat rakennukseen kohdistuvat vauriot, kiinteistön käyttäjäturvallisuuden vakava vaarantuminen		
Toimenpiteet	Kiinteistöjen järjestelmien- ja laitteiden kunnossapito ja seuranta. Pelastussuunnitelmien ylläpito. Kiinteistön turvallisuuden ylläpito.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Kiinteistön joutuminen metsäpalon tielle			
Syyt	Metsäpalo etenee kiinteistölle		
Seuraukset	Kiinteistön palaminen ja tuhoutuminen. Henkilövahinkojen riski		
Toimenpiteet	Yhteistyö paloviranomaisten kanssa		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Kustannustason nousu			
Syyt	Palvelusopimuksien indeksit ja energian kustannustaso jatkavat nousuaan		
Seuraukset	Kustannukset nousee ja määrärahat ei riitä		
Toimenpiteet	Toiminnan sopeuttaminen kustannustasoon. Määrärahojen lisääminen.		

Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
----------	---------------	----------------	-----------------

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaan kuuluvat kustannuspaikat: 4200 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	163 925	139 000	102 000	-26,62 %	106 438	107 800
Myyntituotot	20 383	14 000	12 000	-14,29 %	14 728	14 900
Maksutuotot	143 542	125 000	90 000	-28,00 %	91 710	92 900
TOIMINTAKULUT	-344 095	-347 549	-316 306	-8,99 %	-322 387	-326 595
Henkilöstökulut	-210 232	-200 185	-193 151	-3,51 %	-196 820	-199 400
Palvelujen ostot	-113 621	-105 192	-82 914	-21,18 %	-84 561	-85 653
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 889	-2 850	-3 650	28,07 %	-3 719	-3 800
Muut toimintakulut	-17 352	-39 322	-36 591	-6,95 %	-37 286	-37 742
TOIMINTAKATE	-180 169	-208 549	-214 306	2,76 %	-215 949	-218 795

Rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 vähentää lupien määrää ja lupatuloja.

Toiminnalliset tavoitteet

Toimenpide: Toteutetaan kiinteistöinventointeja Pudasjärven alueella kaupungin omana työnä rakennuslupien ja kiinteistöverotietojen ajantasaisuuden varmistamiseksi
Mittarit: Kiinteistöinventoinnin maastokatselmuksat aloitettu: Tavoite 1,0
Toimenpide: Lisätään ohjausta, neuvontaa ja viestintää liittyen lupavapaiden rakennusten oikeanlaisesta rakentamisesta
Mittarit: Rakentamislain yleisötילוisuuden järjestäminen: Tavoite 1,0

Rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (Ryhtilaki) edellyttää merkittäviä muutoksia toimintatapoihin, järjestelmiin ja työtehtäviin. Rakennusjärjestys ja taksat muutetaan lainsäädännön mukaisiksi.

Lakien ja käytäntöjen muutokset edellyttävät aiempaa enemmän aktiivista tiedottamista sekä asiakasneuvontaa.

Pienten rakennusten lupavelvoitteen poistuminen vähentää rakennuslupatuloja merkittävästi ja lisää oma-aloitteisen valvonnan tarvetta.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski	
Sähkönjakelun laaja häiriö	
Syyt	Sähkökatko

Seuraukset	Rakennusvalvonnan toiminta pääosin keskeytyy kaikkien ohjelmien ollessa tietokoneella. Ei mahdollisuutta tehdä, tarkastaa tai tulostaa lupapäätöksiä ja katselmusasiakirjoja. Ei pystytä vastaamaan yhteydenottoihin.		
Toimenpiteet	Varavoimalla varmistetut kiinteistöt työntekoon		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tietojärjestelmien käytön estyminen			
Syyt	Kyberhyökkäys, sähkökatkot, jne.		
Seuraukset	Työt vaikeutuvat ja keskeytyvät. Tietoturvariski		
Toimenpiteet	Paperiarkistointiin edelleen vähintään loppukatselmuspöytäkirjat ja lupa-asiakirjat		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Voimakkaat sääolosuhteet		
Seuraukset	Voimakkaat sääolosuhteet saattavat estää henkilöstön pääsyn töihin tai altistaa onnettomuuksille. Kuumuus saattaa aiheuttaa lämpöhalvauksen oireita.		
Toimenpiteet	Kaupungin autoihin varautumisvälineitä kylmiin tai kuumiin olosuhteisiin		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Korona tai vastaava helposti tarttuva tauti		
Seuraukset	Henkilökunta sairastuu tai liikkumista rajoitetaan, samassa tilassa oloa rajoitetaan, työnteke hankaloituu		
Toimenpiteet	Etätyömahdollisuus ja etätyöhön mahdollistavat työvälineet.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivalta			
Syyt	Häiriintyneet ihmiset, vieraan vallan hyökkäys, terrorismi,		
Seuraukset	Vahingoittumisen vaara, pelkotilat, stressi ja poissaolot lisääntyä tai työhön keskittyminen vaikeutuu		
Toimenpiteet	Ennakointi, tilojen lukitseminen, keskustelumahdollisuus työterveyspsykologin kanssa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen vaikuttavat riskit.			
Syyt	Ulkopuolisten uhkailu tai yritykset vaikuttaa päätöksentekoon. Salassapitovelvollisuudet ei ole kaikkien tiedossa/hallinnassa. Ei tunnisteta kaikkia esteellisyyden muotoja.		
Seuraukset	Uhkailusta ja vaikuttamisyriyksistä henkistä painetta, stressiä ja epäilyä omaan ammattitaitoon. Salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tai esteellisyys virheistä johtuvia oikaisuvaatimuksia tai valituksia esim. HAO		
Toimenpiteet	Henkilöstölle, luottamushenkilöille ja lautakunnan jäsenille koulutusta. Henkisen paineen alla mahdollisuus keskusteluun ja esihenkilön tuki.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Lakiuudistusten vaatimuksiin vastaaminen			
Syyt	Rakentamislaki ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä muutokset toimintaan ja osaamis/koulutuskysymykset		
Seuraukset	Resurssipulaa ja ostopalveluiden määrän kasvua		
Toimenpiteet	Henkilöstön koulutus. Rakennusjärjestyksen ja taksojen muuttaminen tulevan rakentamislain mukaisiksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Tulojen ja menojen ennakoimattomuus			
Syyt	Lupatuottojen ennakoimattomuus. Lakimuutokset aiheuttamien välillisten kustannusvaikutusten ennakoimattomuus.		

Seuraukset	Suunniteltu toimintakate ei toteudu.		
Toimenpiteet	Toimintaympäristön muutosten aktiivinen seuranta ja ennakointi. Tilanteeseen ja uudistuksiin perehtyminen ensisijaisesti maksuttomissa koulutus/tiedotustilanteissa		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Työympäristön ja työvälineiden toimivuus			
Syyt	Epäsopivat työvälineet tai työympäristö		
Seuraukset	Huonot työolosuhteet tai välineet haittaavat työskentelyä ja/tai aiheuttavat terveydellisiä ongelmia.		
Toimenpiteet	Varmistetaan että tarvittavat työvälineet ja kalusteet ovat toimivat sekä työympäristö työntekoon tarkoituksenmukainen		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit			
Syyt	Työtapaturmat ja sairaudet. Henkilökemioiden toimimattomuus.		
Seuraukset	Henkilö on poissa työvahvuudesta, työt kasaantuvat eivätkä mahdollisesti etene lainkaan, ei tuuraajaa helposti saatavissa. Huono henkilökemia aiheuttaa eripuraa ja stressitilanteita sekä vähentää työmotivaatiota		
Toimenpiteet	Riittävät turvavälineet (turvajalkineet, työvaatteet, kypärä, ...). kuukausi palaverit, yhteiset tykypäivät, tavoitekeskustelut		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ulkopuoliset ohjelmistot ja palveluntuottajat			
Syyt	Lakimuutosten aiheuttamat ohjelmistotarpeet ja ohjelmistotoimittajien hitaus tai palvelun kalleus vaadittavien toimintojen saamiseksi käyttöön		
Seuraukset	Rakennusvalvonta ei pysty toimimaan ja toimittamaan lakienmukaisia päätöksiä tai tietoja järjestelmiin. Hidastaa lupapäätösten käsittelyä, hidastaa tulojen muodostumista		
Toimenpiteet	Yhteydenpito ohjelmistotoimittajiin. Kouluttautuminen ja toimintaympäristön seuranta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään

- Toimintakate, joka osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate, joka kuvaa tulo-rahoituksen riittävyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja kulujen erotuksen.

Huom! Tuloslaskelman vertailuvuoden TA2024 luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset. Lukuihin ei sisälly 18.11.2024 valtuuston päättämät talousarviomuutokset. Siten myös Muutos% -sarake kertoo vuoden 2025 talousarvion muutoksen vuoden 2024 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Ulkoinen ja sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	10 505 497	11 765 455	10 968 512	-6,77 %	11 179 414	10 792 970
Myyntituotot	2 565 999	2 503 361	2 123 208	-15,19 %	2 166 050	2 194 380
Maksutuotot	1 045 181	962 726	875 680	-9,04 %	892 318	903 900
Tuet ja avustukset	921 990	1 083 169	530 521	-51,02 %	540 599	547 600
Muut toimintatuotot	5 972 327	7 216 199	7 439 103	3,09 %	7 580 447	7 147 090
TOIMINTAKULUT	-40 452 785	-38 124 967	-39 877 315	4,60 %	-40 215 437	-40 590 870
Henkilöstökulut	-16 244 560	-14 354 017	-14 600 249	1,72 %	-14 810 654	-15 003 300
Palvelujen ostot	-13 092 080	-11 846 228	-13 000 319	9,74 %	-13 199 160	-13 222 980
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 985 170	-2 759 755	-2 964 695	7,43 %	-3 021 024	-3 060 500
Avustukset	-1 527 528	-1 356 336	-2 207 426	62,75 %	-2 234 367	-2 263 500
Muut toimintakulut	-6 603 446	-7 808 631	-7 104 626	-9,02 %	-6 950 233	-7 040 590
TOIMINTAKATE	-29 947 288	-26 359 512	-28 908 803	9,67 %	-29 036 023	-29 797 900
Verotulot	15 191 624	15 531 000	17 019 000	9,58 %	17 734 000	17 988 000
Valtionosuudet	15 240 769	15 108 247	16 564 110	9,64 %	16 615 000	16 791 000
Rahoitustuotot ja -kulut	71 805	-170 000	-440 000	158,82 %	-400 000	-400 000
Korkotuotot	32 448	25 560	21 300	-16,67 %	20 000	20 000
Muut rahoitustuotot	1 124 188	881 290	888 400	0,81 %	880 000	880 000
Korkokulut	-590 914	-624 000	-850 000	36,22 %	-850 000	-850 000
Muut rahoituskulut	-493 916	-452 850	-499 700	10,35 %	-450 000	-450 000
VUOSIKATE	556 910	4 109 735	4 234 307	3,03 %	4 912 977	4 581 100
Poistot ja arvonalentumiset	-4 853 055	-4 978 768	-4 589 570	-7,82 %	-4 102 500	-4 088 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 532 257	-3 432 328	-3 346 570	-2,50 %	-3 102 500	-3 088 800
Arvonalentumiset	-1 320 797	-1 546 440	-1 243 000	-19,62 %	-1 000 000	-1 000 000
TILIKAUDEN TULOS	-4 296 144	-869 033	-355 263	-59,12 %	810 477	492 300
Varausten ja rahastojen muutokset	633 888	503 263	723 263	43,71 %	803 263	803 260
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 263	103 260
Rahastojen muutos	530 625	400 000	620 000	55,00 %	700 000	700 000
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-3 662 256	-365 770	368 000	-200,61 %	1 613 740	1 295 560

Ulkoinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	8 481 142	9 261 045	8 302 802	-10,35 %	8 463 054	8 041 300
Myyntituotot	2 496 280	2 449 726	2 083 508	-14,95 %	2 125 595	2 153 400
Maksutuotot	1 045 181	962 726	875 680	-9,04 %	892 318	903 900
Tuet ja avustukset	921 990	1 083 169	530 521	-51,02 %	540 599	547 600
Muut toimintatuotot	4 017 691	4 765 424	4 813 093	1,00 %	4 904 542	4 436 400
TOIMINTAKULUT	-38 428 430	-35 620 557	-37 211 605	4,47 %	-37 499 077	-37 839 200
Henkilöstökulut	-16 244 560	-14 354 017	-14 600 249	1,72 %	-14 810 654	-15 003 300
Palvelujen ostot	-13 022 362	-11 792 593	-12 960 619	9,90 %	-13 158 705	-13 182 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 985 170	-2 759 755	-2 964 695	7,43 %	-3 021 024	-3 060 500
Avustukset	-1 527 528	-1 356 336	-2 207 426	62,75 %	-2 234 367	-2 263 500
Muut toimintakulut	-4 648 810	-5 357 856	-4 478 616	-16,41 %	-4 274 328	-4 329 900
TOIMINTAKATE	-29 947 288	-26 359 512	-28 908 803	9,67 %	-29 036 023	-29 797 900
Verotulot	15 191 624	15 531 000	17 019 000	9,58 %	17 734 000	17 988 000
Valtionosuudet	15 240 769	15 108 247	16 564 110	9,64 %	16 615 000	16 791 000
Rahoitustuotot ja -kulut	71 805	-170 000	-440 000	158,82 %	-400 000	-400 000
Korkotuotot	32 448	25 560	21 300	-16,67 %	20 000	20 000
Muut rahoitustuotot	1 124 188	881 290	888 400	0,81 %	880 000	880 000
Korkokulut	-590 914	-624 000	-850 000	36,22 %	-850 000	-850 000
Muut rahoituskulut	-493 916	-452 850	-499 700	10,35 %	-450 000	-450 000
VUOSIKATE	556 910	4 109 735	4 234 307	3,03 %	4 912 977	4 581 100
Poistot ja arvonalentumiset	-4 853 055	-4 978 768	-4 589 570	-7,82 %	-4 102 500	-4 088 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 532 257	-3 432 328	-3 346 570	-2,50 %	-3 102 500	-3 088 800
Arvonalentumiset	-1 320 797	-1 546 440	-1 243 000	-19,62 %	-1 000 000	-1 000 000
TILIKAUDEN TULOS	-4 296 144	-869 033	-355 263	-59,12 %	810 477	492 300
Varausten ja rahastojen muutokset	633 888	503 263	723 263	43,71 %	803 263	803 260
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 263	103 260
Rahastojen muutos	530 625	400 000	620 000	55,00 %	700 000	700 000
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-3 662 256	-365 770	368 000	-200,61 %	1 613 740	1 295 560

TULOSLASKELMAN TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	22,1	26,0	22,3	22,6	21,3
Vuosikate / Poistot, %	11,5	82,5	92,3	119,8	112,0
Vuosikate, €/asukas	74	554	580	682	644
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-950	-1 316	-2 186	-573	723
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-127	-177	-299	-79	102
Asukasmäärä vuoden lopussa	7 483	7 416	7 300	7 208	7 119

Vertailuvuoden 2024 luvut ja tunnusluvut perustuvat alkuperäiseen talousarvioon eivätkä siten kuvaa 18.11.2024 muutetun talousarvion mukaista tilannetta, jossa yli-/alijäämä on -1,604 M€. Vuoden 2024 muutetun talousarvion vaikutus on kuitenkin huomioitu talousarviovuoden 2025 ja suunnitelmavuosien 2026 - 2027 Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €) sekä Kertynyt yli-/alijäämä (€/asukas) - tunnuslukujen laskennassa.

Toimintatuotot / Toimintakulut %

100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan toimintatuotoilla.

Vuosikate / Poistot %

100 x Vuosikate / (Poistot ja arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Kertynyt yli-/alijäämä, €

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tuloshistoria.

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

(Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä)/Asukasmäärä

Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan. Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300-400 euroa/asukas.

TOIMINTATUOTOT

Ulkoinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTATUOTOT	8 481 142	9 261 045	8 302 802	-10,35 %	8 463 054	8 041 300
Myyntituotot	2 496 280	2 449 726	2 083 508	-14,95 %	2 125 595	2 153 400
Liiketoiminnan myyntituotot	553 441	641 000	627 000	-2,18 %	638 913	647 200
Täydet valtiolta saadut korvaukset	420 730	343 500	151 400	-55,92 %	154 277	156 300
Korvaukset kunnilta ja kuntayhte	971 967	1 029 026	1 117 108	8,56 %	1 140 833	1 155 700
Muut suoritteiden myyntituotot	550 143	436 200	188 000	-56,90 %	191 572	194 200
Maksutuotot	1 045 181	962 726	875 680	-9,04 %	892 318	903 900
Yleishallinnon maksut	151 051	130 000	130 000			
Sosiaalitoimen maksut	109 503	111 000	65 000	-41,44 %		
Opetus- ja kulttuuritoimen maksu	219 409	139 000	139 000			
Yhdyskuntapalvelujen maksut	478 955	498 426	455 480	-8,62 %		
Muut palvelumaksut	86 264	84 300	86 200	2,25 %		
Tuet ja avustukset	921 990	1 083 169	530 521	-51,02 %	540 599	547 600
Muut toimintatuotot	4 017 691	4 765 424	4 813 093	1,00 %	4 904 542	4 436 400
Vuokratuotot	3 970 895	4 047 924	4 279 593	5,72 %		
Muut toimintatuotot	46 795	717 500	533 500	-25,64 %		

TOIMINTAKULUT

Ulkoinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTAKULUT	-38 428 430	-35 620 557	-37 211 605	4,47 %	-37 499 077	-37 839 200
Henkilöstökulut	-16 244 560	-14 354 017	-14 600 249	1,72 %	-14 810 654	-15 003 300
Palkat ja palkkiot	-12 924 910	-11 506 936	-11 772 725	2,31 %	-11 929 406	-12 084 500
Henkilösivukulut	-3 319 650	-2 847 081	-2 827 524	-0,69 %	-2 881 247	-2 918 800
Palvelujen ostot	-13 022 362	-11 792 593	-12 960 619	9,90 %	-13 158 705	-13 182 000
Asiakaspalvelujen ostot	-685 095	-390 572	-790 929	102,51 %		
Muiden palvelujen ostot	-12 337 267	-11 402 021	-12 169 690	6,73 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 985 170	-2 759 755	-2 964 695	7,43 %	-3 021 024	-3 060 500
Ostot tilikauden aikana	-2 985 170	-2 759 755	-2 964 695	7,43 %		
Avustukset	-1 527 528	-1 356 336	-2 207 426	62,75 %	-2 234 367	-2 263 500
Avustukset kotitalouksille	-455 759	-466 520	-337 420	-27,67 %		
Avustukset yhteisöille	-1 069 760	-889 816	-1 870 006	110,16 %		
Avustukset liikelaitoksille	-2 010					
Muut toimintakulut	-4 648 810	-5 357 856	-4 478 616	-16,41 %	-4 274 328	-4 329 900
Vuokrat	-4 385 951	-4 558 856	-4 449 909	-2,39 %		
Muut toimintakulut	-262 859	-799 000	-28 707	-96,41 %		

HENKILÖSTÖKULUT

Ulkoinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Henkilöstökulut	-16 244 560	-14 354 017	-14 600 249	1,72 %	-14 810 654	-15 003 300
Palkat ja palkkiot	-12 924 910	-11 506 936	-11 772 725	2,31 %	-11 929 406	-12 084 500
Maksetut palkat ja palkkiot	-13 111 480	-11 558 936	-11 824 725	2,30 %		
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	186 570	52 000	52 000			
Henkilösivukulut	-3 319 650	-2 847 081	-2 827 524	-0,69 %	-2 881 247	-2 918 800
Eläkekulut	-2 847 112	-2 565 957	-2 503 990	-2,41 %	-2 551 566	-2 584 800
Muut henkilösivukulut	-472 538	-281 124	-323 534	15,09 %	-329 681	-334 000

Henkilöstökuluihin vaikuttavista toimenpiteistä on kerrottu henkilöstöä koskevassa osiossa (1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA).

Henkilösivukulut on budjetoitu seuraavin perustein:

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

	2025	2024
KuEL -maksut, palkkaperusteinen, %	16,69	16,72
VaEL -maksut, palkkaperusteinen, %	16,36	16,53
Työttömyysvakuutusmaksu, %	0,70	0,92
Sairausvakuutusmaksu, %	1,75	1,23
Tapaturmavakuutusmaksu, %	0,30	0,30
Tasausmaksu, €	498 029	602 515

Taulukko: Vuoden 2025 talousarviovalmistelussa käytetyt työnantajan maksut

Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä.

VaEL:n piiriin kuuluu lukion ja peruskoulun opettajia sekä muuta henkilökuntaa, joilla on oikeus saada eläke valtion varoista.

Palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2025 on budjetoitu Kevan määrittämän työnantajakohdattaisen arvion mukaisesti. Lopullinen maksu vahvistetaan joulukuussa 2024. Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun tulorekisteriin siirtyneiden ansioiden perusteella. Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta ja se peritään osana työnantajan palkkaperusteista eläkemaksua.

Tasausmaksu vuodelle 2025 on budjetoitu Kevan 30.9.2024 julkaiseman työnantajakohdattaisen arvion mukaisesti. Kuntien ja hyvinvointialueiden maksamalla tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Valtiovarainministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä.

Työnantajan sairausvakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksu vuodelle 2025 on budjetoitu Valtiovarainministeriön eduskunnalle tekemän talousarvioesityksen perusteella.

HENKILÖSTÖKULUT TOIMIALUEITTAIN

Ulkoinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI (1)						
Henkilöstökulut	-16 244 560	-14 354 017	-14 600 249	1,72 %	-14 810 654	-15 003 300
Palkat ja palkkiot	-12 924 910	-11 506 936	-11 772 725	2,31 %	-11 929 406	-12 084 500
Henkilösivukulut	-3 319 650	-2 847 081	-2 827 524	-0,69 %	-2 881 247	-2 918 800
HALLINTOTOIMINTA (1)						
Henkilöstökulut	-2 515 566	-2 515 722	-2 099 196	-16,56 %	-2 139 080	-2 166 900
Palkat ja palkkiot	-1 624 025	-1 623 593	-1 357 036	-16,42 %	-1 382 819	-1 400 900
Henkilösivukulut	-891 542	-892 129	-742 160	-16,81 %	-756 261	-766 000
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA (1)						
Henkilöstökulut	-1 249 287	-1 303 959	-1 321 903	1,38 %	-1 347 019	-1 364 400
Palkat ja palkkiot	-987 397	-1 049 115	-1 061 758	1,21 %	-1 081 932	-1 095 900
Henkilösivukulut	-261 890	-254 844	-260 145	2,08 %	-265 087	-268 500
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA (1)						
Henkilöstökulut	-11 428 847	-9 483 674	-10 123 704	6,75 %	-10 249 054	-10 382 400
Palkat ja palkkiot	-9 444 737	-7 952 578	-8 470 268	6,51 %	-8 564 203	-8 675 500
Henkilösivukulut	-1 984 109	-1 531 096	-1 653 436	7,99 %	-1 684 851	-1 706 900
TEKNINEN TOIMINTA (1)						
Henkilöstökulut	-1 050 861	-1 050 662	-1 055 447	0,46 %	-1 075 500	-1 089 600
Palkat ja palkkiot	-868 752	-881 650	-883 663	0,23 %	-900 452	-912 200
Henkilösivukulut	-182 109	-169 012	-171 784	1,64 %	-175 048	-177 400

Taulukko: Kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain

TOIMINTAKATE

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TOIMINTAKATE	-29 947 288	-26 359 512	-28 908 803	9,67 %	-29 036 023	-29 797 900

Vuoden 2025 toimintakatteen arvioidaan olevan -28,909 milj. euroa.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus. Toimintakate kertoo, paljonko toiminnan kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VEROTULOT

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Verotulot	15 191 624	15 531 000	17 019 000	9,58 %	17 734 000	17 988 000
Kunnan tulovero	9 793 706	10 360 000	11 247 000	8,56 %		
Kiinteistövero	2 767 411	2 924 000	3 565 000	21,92 %		
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 630 507	2 247 000	2 207 000	-1,78 %		

Vuoden 2025 verotulojen määräksi arvioidaan yhteensä noin 17 milj. euroa (nousua vuoden 2024 alkuperäisestä talousarviosta 9,6 %).

Talousarviovuoden 2025 sekä suunnitelmavuosien 2026-2027 verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton uusimman (9/2024) verotulojen ennustekehikon perusteella. Kiinteistöverotulojen arvioinnissa Kuntaliiton ennustekehikon arvioon on lisätty 300 t€/vuosi tuulivoimasta aiheutuvaa lisäystä.

Laskennassa on huomioitu tuloveroprosentin korotus 9,0 %:sta 9,5 %:iin, minkä vaikutus on noin 550 t€.

Kiinteistöverotuloarvio perustuu seuraaviin prosentteihin (VALT 18.11.2024):

	TA 2025	TA 2024
• yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10	1,00
• vakituinen asunto	0,51	0,41
• muu asuinrakennus	1,20	1,10
• yleishyödyllinen yhteisö	0,40	0,40
• rakentamaton rakennuspaikka	3,50	3,50
• voimalaitosrakennukset	3,10	3,10
• maapohja	1,30	1,30

Yleisen kiinteistöveroprosentin sekä vakituisen ja muun asuinrakennuksen veroprosenttien korotuksista aiheutuva vaikutus vuoden 2025 arvioituun kiinteistöverokertymään on noin 300 t€.

VALTIONOSUUEDET

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Valtionosuudet	15 240 769	15 108 247	16 564 110	9,64 %	16 615 000	16 791 000
Verotulomenetysten kompen-saatio	1 559 904	1 574 945	1 094 539	-30,50 %		
Peruspalvelujen valtionosuus	13 707 566	13 619 387	15 304 657	12,37 %		
Muut opetus- ja kulttuurito-men valt.os.	-26 701	-86 085	164 914	-291,57 %		

Valtionosuuksiksi arvioidaan talousarviovuonna yhteensä noin 16,56 milj. euroa. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 2 269 €/asukas. Asukaslukuna on käytetty arvioitua asukasmäärää, 7300, vuoden 2025 lopussa.

Talousarviovuoden 2025 valtionosuudet on arvioitu Suomen Kuntaliiton 10/2024 julkaiseman ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan. Suunnitelmavuosien 2025-2026 valtionosuudet on arvioitu Kuntaliitolta/FCG Oy:ltä saatujen tietojen mukaan.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Rahoitustuotot ja -kulut	71 805	-170 000	-440 000	158,82 %	-400 000	-400 000
Korkotuotot	32 448	25 560	21 300	-16,67 %	20 000	20 000
Muut rahoitustuotot	1 124 188	881 290	888 400	0,81 %	880 000	880 000
Korkokulut	-590 914	-624 000	-850 000	36,22 %	-850 000	-850 000
Muut rahoituskulut	-493 916	-452 850	-499 700	10,35 %	-450 000	-450 000

Talousarviovuonna 2025 rahoitustuottojen ja -kulujen kokonaistulos on arviolta -440 t€.

- Korkotuotot (mm. konserniin kuuluville yhteisöille myönnettyjen lainojen sekä puskurilainojen korkotuotot) 21 t€
- Korkokulut pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista -850 t€
- Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvä arvopapereista aiheutuva nettotulo 212 t€ (Varaudutaan arvopapereiden tuoton alenemiseen. Vrt. toteuma 476 t€ v. 2023)
- Osinko- ja osuuspääoman korkotuotot 46 t€
- Muut rahoitustuotot (mm. lainojen takausprovisiot) 142 t€
- Muut rahoituskulut -11 t€

VUOSIKATE

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
VUOSIKATE	556 910	4 109 735	4 234 307	3,03 %	4 912 977	4 581 100

Vuoden 2025 vuosikatteen arvioidaan olevan 4,234 milj. euroa.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, mahdollisiin sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että vuosikate on riittävä, mikäli se kattaa poistot. Talousarviovuonna vuosikatteen osuus poistoista on 92,3%. Vuosikate asukasta kohden laskettuna on 580 €/asukas.

POISTOT

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Poistot ja arvonalentumiset	-4 853 055	-4 978 768	-4 589 570	-7,82 %	-4 102 500	-4 088 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 532 257	-3 432 328	-3 346 570	-2,50 %	-3 102 500	-3 088 800
Poistot aineettomista oikeuksista	-20 983	-3 346	-2 789	-16,65 %		
Poistot muista pitkävaikut. menoista	-25 486	-13 905	-6 127	-55,94 %		
Poistot rakennuksista	-1 699 063	-1 599 433	-1 591 974	-0,47 %		
Poistot kiint. rakenteista ja laitteista	-1 704 755	-1 753 942	-1 708 483	-2,59 %		
Poistot koneista ja kalustosta	-81 971	-61 702	-37 197	-39,72 %		
Arvonalentumiset	-1 320 797	-1 546 440	-1 243 000	-19,62 %	-1 000 000	-1 000 000

Talousarviovuoden 2025 poistot ja arvonalentumiset ovat yhteensä 4,590 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot, yht. 3,347 milj. euroa, on laskettu kaupunginhallituksen (15.10.2013 § 366) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (liite nro 1). Laskennassa on huomioitu arvio vuoden 2024 keskeneräisten investointien (poistojen lisäys noin 109 t€/ TA 2025) sekä vuonna 2024 alaskirjattavista rakennuksista aiheutuva vaikutus (poistojen vähennys noin 52 t€/ TA 2025).

Talousarviovuodelle suunnitellut arvonalentumiset (rakennusten alaskirjaukset) ovat 1,243 milj. euroa.

SATUNNAISET ERÄT

Talousarviovuodelle 2025 ei ole tiedossa satunnaisia eriä.

TILIKAUDEN TULOS

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TILIKAUDEN TULOS	-4 296 144	-869 033	-355 263	-59,12 %	810 477	492 300

Vuoden 2025 tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan -355 t€.

VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Varausten ja rahastojen muutokset	633 888	503 263	723 263	43,71 %	803 263	803 260
Poistoeron vähennys (+)	103 263	103 263	103 263			
Rahastojen vähennys (+)	530 625	400 000	620 000	55,00 %		

Kaupungin talousarviovuoden 2025 varausten ja rahastojen muutokset ovat 723 263 euroa.

Poistoeron vähennys (103 263 €) aiheutuu uimahallin investointivarausten käyttövarauksesta.

Rahaston muutoksissa on varauduttu käyttämään kehittämisrahaston varoja 620 000 euroa seuraavasti:

Hallintotoiminta, yht. 525 t€

- Elinkeinojen kehittäminen yhteistyössä Pudasjärven Kehitys Oy:n kanssa, yht. 205 t€
 - Yhteistyösopimus 140 t€ (aikaisempi yhteistyö sekä TE-uudistuksen onnistumisen turvaaminen)
 - Hankkeiden omarahoitusosuudet 50 t€
 - Yrityspalvelusetelitoiminta 15 t€
- Työllistämisen kuntalisä 300 t€
- Koululaisten ja nuorten kesätyöllistäminen 20 t€

Tekninen toiminta, yht. 95 t€

- Mm. yksityistieavustukset

Kehittämisrahaston säännön mukaan kaupunginhallitus päättää rahaston käytöstä valtuuston talousarviossa päättämän enimmäismäärän ja ehtojen puitteissa.

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 662 256	-365 770	368 000	-200,61 %	1 613 740	1 295 560

Vuoden 2025 tilikauden yli-/alijäämäksi arvioidaan muodostuvan 368 t€.

4 INVESTOINTIOSA

Investointiohjelma on suunniteltu taloudellisesti kestäväksi arvioidun investointitason pohjalta. V. 2024 talousarviossa kestäväksi lähivuosien investointitasoksi linjattiin 2,2 M €. V. 2024 investointien taso on jäämässä suunniteltua merkittävästi alhaisemmaksi, minkä vuoksi suunnitelmakauden 2025-2027 investointitasoa on voitu hieman tarkistaa talouden tasapainottamista vaarantamatta. 2,2 M € tason ylittävät investoinnit on tarkoituksenmukaista rahoittaa sijoitussalkusta myymällä lainakannan hallitsemiseksi.

Arvioidut investointimenot yhteensä:

- Talousarviovuosi 2025 2,440 milj. €
- Suunnitelmavuosi 2026 2,540 milj. €
- Suunnitelmavuosi 2027 2,360 milj. €

Huom! Taulukossa vertailuvuoden TA2024 luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset. Luvuissa ei näy 18.11.2024 valtuuston päättämä Syötteen jätevesipuhdistamoa koskevan investoinnin (2 M€) poistuminen vuodelta 2024.

INVESTOINTIOHJELMA

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen					
Maanosto					
Menot	-9 000 €				
Tulot	12 490 €				
Netto	3 490 €				
Kuvaus	Strateginen maanosto				
Perusteluteksti	Maankäytön kehittämisohjelma 2017-2027 VALT 17.12.2018 § 47				
Osakkeiden/osuuksien osto ja myynti					
Tulot	2 155 575 €				
Netto	2 155 575 €				
Investointien hankeselvitykset					
Menot	-6 280 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Netto	-6 280 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Kuvaus	Tulevien vuosien investointiohjelman ja investointien taloudellisen ja toiminnallisen sisällön määrittämiseen. Käytetään pääasiassa suunnittelu- ja tutkimuskustannuksiin.				

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
HALLINTOTOIMINTA					
Menot	-15 280 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Tulot	2 168 065 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	2 152 785 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Koulutuspalvelut					
Lakarin koulun peruskorjaus					
Menot	-618 980 €	-70 000 €			
Netto	-618 980 €	-70 000 €			
Koulukiinteistöjen rakennetekniset korjaukset					
Menot	-39 729 €				
Netto	-39 729 €				
Peruskoulujen korjaukset					
Menot		-15 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-750 000 €
Netto		-15 000 €	-50 000 €	-50 000 €	-750 000 €
Sarakylän koulun viemärikorjaus					
Menot		-300 000 €	-40 000 €		
Netto		-300 000 €	-40 000 €		
Vapaa-aikapalvelut					
Uimahallin IV saneeraus					
Menot	-308 268 €				
Netto	-308 268 €				
Skeittiparkki ja liikennepuisto					
Menot					-250 000 €
Netto					-250 000 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
Menot	-966 977 €	-385 000 €	-90 000 €	-50 000 €	-1 000 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-966 977 €	-385 000 €	-90 000 €	-50 000 €	-1 000 000 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut					
Syötteen yleiskaavan päivitys					
Menot	-20 380 €	-30 000 €	-20 000 €		
Netto	-20 380 €	-30 000 €	-20 000 €		
Kuvaus	Syötteen yleiskaava 2035 laatiminen				
Perusteluteksti	KH 14.02.2023 § 58				
Pohjakarttojen päivitys					
Menot	-13 480 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Netto	-13 480 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Päivitetään kaupungin pohjakartta-ainestoa ajanmukaiseksi kaavoituksen ja muiden maankäytön muutosten tueksi				
Yleiskaavata- kastelut					
Menot		-50 000 €			
Netto		-50 000 €			
Kuvaus	Yleiskaavojen ja liittyvien asemakaavojen tarkastaleu vakituisen asumisen edellytyksien lisäämiseksi.				

Liikenneväylät ja yleiset alueet					
Mt 862 Iso-Syöteen kiertoliittymä					
Menot			-30 000 €	-200 000 €	-300 000 €
Netto			-30 000 €	-200 000 €	-300 000 €
Kuvaus	Liikenneympyrän rakentaminen Mt862 Syötekyläntie, Syötetien ja Välihuikosenttien risteysalueelle yhteishankkeessa PP ELY:n kanssa.				
Perusteluteksti	KH 15.10.2024				
Katuvaloverkon saneeraus					
Menot			-15 000 €	-15 000 €	-20 000 €
Netto			-15 000 €	-15 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Katuvaloverkon saneeraustoimenpiteitä				
Lentokentän toimintaympäristön parantaminen					
Menot	-103 598 €				
Tulot	154 054 €				
Netto	50 455 €				
Kuvaus	Suviseurat 2024 sopimuksen mukainen summa on KH 09.06.2020 § 178 päätöksen mukaisesti 450 000€ jonka jäljellä oleva osuus (n.68 000) käytetään 2023 kenttälueen uuden sähköliittymän (110 000) hankintaan. Sopimussumman ylittävä kustannus (42 000) kirjataan saatavana ja palautuu kaupungille 2024 seuratapahtuman jälkeen. Kenttäalueella toteutetaan myös kaupungin omia kentän valvontaan ja turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä 20 000.				
Perusteluteksti	Puitesopimus KH 09.06.2020 § 178				
Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikka					
Menot	-312 498 €	-60 000 €			
Netto	-312 498 €	-60 000 €			
Kuvaus	Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen, tiestö ja vesi- ja viemärijärjestelmät laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Rekikuja-Rekitie 2022. Lohilammenkuja-Lohilammentie 2023.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 29.03.2022 § 466				
Ollukantien ja kävelykadun rakentaminen					
Menot	-242 243 €				
Netto	-242 243 €				
Kuvaus	Hanke sisältää Ollukantien rakentamisen sekä lähialueen hulevesijärjestelyt.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 14.06.2022 § 211				
Nivankankaan kunnallistekniikka					
Menot	-473 291 €	-500 000 €			
Netto	-473 291 €	-500 000 €			
Kuvaus	Nivankankaan asemakaava-alueen tiestön ja kunnallistekniikan rakentaminen.				
Perusteluteksti	Toteutus suunnittelu KH 13.09.2022 § 284				
Katu- ja latuvaloverkon modernisointi Syötteellä					
Menot	-25 927 €				
Netto	-25 927 €				
Kuvaus	Katuvalojen ja latuvalojen uudistaminen led tekniikkaan sekä sähkö- ja katuvalokeskuksien uusiminen				
Retkeilyreittien ja urien peruskorjaus					
Menot	-24 020 €	-30 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Netto	-24 020 €	-30 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €

Kuvaus	Kaupungin vastuulla olevien retkeilyreittien ja moottorikelkkaurien urapohjien ja rakenteiden korjaaminen				
Suojalinnan liikennejärjestelyiden peruskorjaus					
Menot	-8 769 €	-10 000 €	-10 000 €		-700 000 €
Netto	-8 769 €	-10 000 €	-10 000 €		-700 000 €
Kuvaus	Suunnittelua jatketaan mutta toteutusajankohta vasta myöhemmin. Varastotie-Suojalinnantie-Urheilutie. Alueen asemakaavan päivittäminen ja teiden peruskorjaus sekä alueen kuivatus. Sisältää yleiskaavan mukaisen Suojalinnan uuden sisääntulon rakentamisen vt20. Alueella käynnissä asemakaavan muutos.				
Perusteluteksti	KH 22.02.2022 § 73				
Keskustaajaman yhteiskaapelointi					
Menot		-130 000 €			
Netto		-130 000 €			
Kuvaus	Carunan sähköverkon maakaapeloinnin yhteydessä maahan kaivettavan katuvaloverkon sekä valaisimien uusiminen. Ojakumppanuus 7,5km/n150 valaisinta. Kaapelit 22000, jalustat ja asennus 50m väl 48 000, ilmajoh-tojen purku 16 500, ojakumppanuus 88 500, tolpat ja valaisimet 150 000. arviolta YHT n. 430150				
Kalustohankinnat					
Menot	-61 485 €				
Netto	-61 485 €				
Kuvaus	Hankitaan yhdyskuntatekniikan ja tilapalveluiden käyttöön kaksi käytettyä työajoneuvoa.				
Tilapalvelut					
Kiinteistöjen valaisinmuutokset					
Menot			-15 000 €	-15 000 €	-30 000 €
Netto			-15 000 €	-15 000 €	-30 000 €
Kuvaus	Käytöstä poistuvien loisteputkivalaisimien polttimoiden tai valaisimien uusiminen kaupungin kiinteistöihin				
Kaupungin rakennusautomaation ja talotekniikan uusinta					
Menot	-6 250 €		-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Netto	-6 250 €		-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Kuvaus	Kaupungin omistaman vanhan rakennuskannan rakennusautomaatio ja talotekniikka on tulossa laajoilta osin teknisen käyttöikänsä päähän. Rakennusautomaation osalta myös valmistajan tekninen tuki käytössä olevalle automaatiojärjestelmälle on päättynyt. Investoinnissa uusitaan järjestelmät ja laitteistot usean vuoden aikana erillisen suunnitelman mukaisesti.				
HOK AV muutokset					
Menot	-31 847 €				
Tulot	20 080 €				
Netto	-11 767 €				
Kuntatekniikka					
Syötteen vesihuollon rakentaminen					
Menot			-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Netto			-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Kuvaus	Vesi- ja jätevesiverkoston rakennus ja saneeraustoimet				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
Menot	-57 132 €	-70 000 €			
Netto	-57 132 €	-70 000 €			
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu.				

	Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syötteen jätevedenpuhdistamo					
Menot	-261 258 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Netto	-261 258 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Kuvaus	Toiminnalle on saatu uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaamaan ja kuormituksen vaihteluihin.				
Syötteen vesihuollon rakentaminen					
Menot	-39 188 €				
Netto	-39 188 €				

Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
Menot	-1 681 367 €	-2 890 000 €	-2 325 000 €	-2 465 000 €	-1 335 000 €
Tulot	174 133 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-1 507 233 €	-2 890 000 €	-2 325 000 €	-2 465 000 €	-1 335 000 €

Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
Menot	-2 663 623 €	-3 300 000 €	-2 440 000 €	-2 540 000 €	-2 360 000 €
Tulot	2 342 199 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-321 425 €	-3 300 000 €	-2 440 000 €	-2 540 000 €	-2 360 000 €

Taulukko: Pudasjärven kaupunki yhteensä

5 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
RAHOITUSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoinen	€	€	€	€	€
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	556 910	4 109 735	4 234 307	4 912 977	4 581 100
Satunnaiset erät					
Myyntivoitot ja tappiot	-45 172	-279 000	-533 000	-533 000	-50 000
Muut korjauserät					
Tulo-rahoituksen korjauserät	-45 172	-279 000	-533 000	-533 000	-50 000
TOIMINNAN RAHAVIRTA	511 738	3 830 735	3 701 307	4 379 977	4 531 100
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-2 663 623	-3 300 000	-2 440 000	-2 540 000	-2 360 000
Rahoitusosuudet investointeihin	174 133		0	0	0
Pys. vastaavien vars. myyntitulo	2 168 065	1 224 000	150 000	150 000	20 000
Pys. vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	45 172	279 000	533 000	533 000	50 000
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	2 213 238	1 503 000	683 000	683 000	70 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-276 252	-1 797 000	-1 757 000	-1 857 000	-2 290 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	235 486	2 033 735	1 944 307	2 522 977	2 241 100
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 350 000	5 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 868 095	-5 089 200	-4 725 860	-4 746 000	-4 479 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 885 179	-2 000 000	500 000		
Lainakannan muutokset	367 084	-1 889 200	-2 025 860	-2 546 000	-2 279 000
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-233 426				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	133 658	-1 889 200	-2 025 860	-2 546 000	-2 279 000
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	369 144	144 535	-81 553	-23 023	-37 900

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v (1000 €)	-7 695	3 871	10 184	9 615	9 739
Investointien tulo-rahoitus, %	22,4	124,5	173,5	193,4	194,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,2	1,0	1,1	1,4	1,4

Taulukko: Kaupungin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Huom! Vertailuvuoden 2024 luvut ja tunnusluvut perustuvat alkuperäiseen talousarvioon eivätkä siten kuvaa 18.11.2024 muutetun talousarvion mukaista tilannetta. 18.11.2024 tehdyt muutokset on kuitenkin huomioitu vuosien 2025 - 2027 Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v - tunnusluvuissa. Vuosien 2025 - 2027 Laskennallinen lainahoitokate perustuu tämän hetkiseen arvioon ko. vuosien lopussa olevasta lainan määrästä.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investoinnin omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia satunnaisia tuloja tai menoja tai tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset lainat sekä lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

LAINANOTTO

Pitkäaikaisen lainan kokonaismäärä oli vuoden 2023 tilinpäätöksessä 26 380 265 €. Vuoden 2024 aikana pitkäaikaista lainaa nostetaan alkuperäisestä talousarviosta poiketen vain 3,2 M€ ja lyhennetään noin 4,829 M€. Talousarviokauden alussa (1.1.2025) pitkäaikaisen lainan määrä tulee siten olemaan noin 24,751 M€. Talousarviovuonna 2025 lainoja nostetaan 2,2 M€ ja lyhennetään noin 4,726 M€. Pitkäaikaisen lainan pääoma kauden lopussa (31.12.2025) on siten arviolta 22,225 M€.

Kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi lasketaan lisäksi tarvittaessa liikkeelle kuntatodistuksia (lyhytaikaista lainaa). Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kuntatodistuksilla otetun lainan määrä oli 8 M€. Ennuste kuntatodistusten määräksi vuoden 2024 lopussa on 6 - 7 M€. Myös vuoden 2025 lopussa kuntatodistusten määrän arvioidaan olevan 6 - 7 M€.

SIJOITUSTOIMINTA

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin sijoitustoiminnan perusteet 9.11.2016. Kaupungilla on n. 13,3 M € sijoitusomaisuus (arvo 31.10.2024) kahdessa sijoitussalkussa.

Vuodelle 2025 suunniteltuja investointeja rahoitetaan pieneltä osin realisoimalla sijoituksia siten, että salkuista nostetaan v. 2025 investointien kokonaissumman ja 2,2 M € välinen erotus.

PUSKURIRAHA

Kaupunginhallitus voi myöntää puskurirahaa valtuuston 25.9.2014 § 39 hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti ja määrärahojen puitteissa.

Puskurilainat ovat maksullisia 1.6.2023 alkaen (VALT 22.5.2023 § 28 sekä v. 2024 talousarviokirjaukset) seuraavasti: korko euribor 12 kk + marginaali 1% sekä toimitusmaksu 200 €. Em. hinnoittelu otetaan käyttöön toistaiseksi voimassa olevana 1.1.2024 perusteena talouden sopeuttamistarve.

Puskurilainojen myöntövaltuus vuodelle 2025 on yhteensä 300 000 € (v. 2024 myöntövaltuus 400 000 €) sisältäen sekä yhdistyksille että tiekunnille perusparannushankkeita varten myönnettävät puskurilainat.

6 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ

6.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS

Syötteen vesi- ja viemärlaitoksesta on muodostettu kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2016 alkaen (Valt 6.10.2016 § 39). Taseyksikön nimi on 1.1.2023 alkaen Syötteen vesihuoltolaitos (Kh 22.11.2022 § 379).

Vesihuoltolain (681/2014 § 20) mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpidolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Syötteen vesihuoltolaitoksen talousarvio sisältyy kaupungin talousarvioon. Vesihuoltolaitoksen palvelut, tavoitteet, riskit sekä käyttötalousosan tuloarviot ja määrärahat on esitetty kohdassa 2.6 Tekninen ja ympäristötoiminta / Kuntateknikka. Tuloslaskelmaosassa Syötteen vesihuoltolaitoksen talousarvio on esitetty taseyksikölle tarkoitetun tuloslaskelmakaavan mukaisesti. Samaa kaavaa käytetään tilinpäätöksessä ja osavuosisikatsauksissa.

Tuloslaskelmaosa Syötteen vesihuoltolaitos

Ulkoinen ja sisäinen	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
LIKEVAIHTO	514 866	540 000	527 000	-2,41%	537 013	544 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0	0		0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-227 756	-190 050	-194 700	2,45%	-198 487	-201 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 460	-100 100	-98 250	-1,85%	-100 117	-101 400
Palvelujen ostot	-139 296	-89 950	-96 450	7,23%	-98 370	-99 600
HENKILÖSTÖKULUT	-133 853	-142 254	-151 484	6,49%	-154 362	-156 400
Palkat ja palkkiot	-110 003	-119 371	-126 829	6,25%	-129 239	-130 900
Eläkekulut	-19 616	-19 958	-21 168	6,06%	-21 570	-21 900
Muut henkilösivukulut	-4 233	-2 925	-3 488	19,23%	-3 554	-3 600
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-187 519	-196 655	-233 140	18,55%	-313 140	-390 429
Suunnitelman mukaiset poistot	-187 519	-196 655	-233 140	18,55%	-313 140	-390 429
Arvonalentumiset	0	0	0			
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-18 641	-11 382	-10 796	-5,15%	-11 002	-11 132
LIIKKEYLIJÄÄMÄ/-ALIJÄÄMÄ	-52 903	-341	-63 120	18410,26%	-139 978	-214 961
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-11 641	-11 188	-10 988	-1,79%	-10 988	-10 988
Korvaus peruspääomasta	-10 988	-10 988	-10 988	0,00%	-10 988	-10 988
Muut rahoituskulut	-653	-200	0			
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-64 544	-11 529	-74 108	542,80%	-150 966	-225 949
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0			
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-64 544	-11 529	-74 108	542,80%	-150 966	-225 949
Poistoeron muutos	0	0	0			
Vapaaehtoiset varaukset	0	0	0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-64 544	-11 529	-74 108	542,80%	-150 966	-225 949

Tuloslaskelmaosan lisätiedot

Taseyksikön aloittavan taseen 1.1.2016 peruspääomaksi on vahvistettu 2 197 602,83 euroa ja peruspääoman koroksi 0,5 %. Täten Syötteen vesihuoltolaitoksen taseyksikön korvaus peruspääomasta on 10 988 euroa vuodessa. Valtuusto voi muuttaa peruspääoman korkoa talousarvioiden hyväksymisen yhteydessä. (Valt 6.10.2016 § 39)

Investoinnit Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitoksen investoinnit sisältyvät kaupungin investointiohjelmaan (luku 4 INVESTOINTIOSA). Vuonna 2025 investointimenojen arvioidaan olevan 2,015 M€. Sarakkeessa TA2024 näkyvä vuodelle 2024 suunniteltu Syötteen jätevesipuhdistamon investointimeno (2 M€) on poistettu alkuperäisestä talousarviosta 2024 (VALT18.11.2024).

	TP 2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Syötteen vesihuollon rakentaminen					
Menot			-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Netto			-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Kuvaus	Vesi- ja jätevesiverkoston rakennus ja saneeraustoimet				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
Menot	-57 132 €	-70 000 €			
Netto	-57 132 €	-70 000 €			
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syötteen jätevedenpuhdistamo					
Menot	-261 258 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Netto	-261 258 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Kuvaus	Toiminnalle on saatu uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormituksen vaihteluihin.				
Syötteen vesihuollon rakentaminen					
Menot	-39 188 €				
Netto	-39 188 €				

Taulukko: Syötteen vesihuoltolaitoksen investoinnit

7 TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisöistä on esitetty kaupungin talousarviossa yhtiöiden talousarvioistaan johtamat seuraavat tiedot. Osa yhteisöistä ei ole toimittanut kaikkia tietoja pyynnöistä huolimatta.

- Toiminnan kuvaus
- Tuloarviot ja määrärahat
- Toiminnalliset tavoitteet
- Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä (ml. muutokset toiminnassa talousarviovuonna)
- Riskien arviointi

[Pudasjärven Vuokratalot Oy](#)

[Kairan Kuitu Oy](#)

[Pudasjärven Kyläverkot Oy](#)

[Pudasjärven Lämpö Oy](#)

[Pudasjärven Kehitys Oy](#)

[Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas](#)

[Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo](#)

[Keskinäinen Kiinteistö Oy Harjus](#)

Luettelo. Kaupungit tytäryhteisöt

7.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on arajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 424 asuinhuoneistoa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	3 145 817	3 345 433	3 177 880	3 336 774	0
Henkilöstökulut	-669 447	-578 664	-632 832	-651 817	-671 371
Poistot ja arvonalentumiset	-605 018	-603 254	-603 254	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-1 660 133	-1 709 675	-1 547 132	-1 624 489	0
Liikevoitto (-tappio)	211 218	453 840	394 662	1 060 468	-671 371
Rahoitustuotot ja -kulut	-381 300	-187 123	-413 390	0	0
Tilinpäätössiirrot	170 084	0	150 000	0	0
Tilikauden verot	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2	266 717	131 272	1 060 468	-671 371
Tase	22 780 448	24 446 209	22 974 000	24 034 468	23 363 097
Käyttökate	816 237	1 057 094	997 916	1 060 468	-671 371
Investoinnit netto	2 515 063	2 927 165	0	0	0
Lainakanta	20 370 607	20 274 430	20 165 000	0	0

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	9	9	0	0	0

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Tulos plussalle vuonna 2025	Aloittamatta
Toimenpide: Kustannussäästöt ja as. Oy osakkeiden myynnit	
Mittarit: Tulos plussalla	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Syötteen rivitalohanke valmistui kesällä 2024, huoneistot on saatu hyvin vuokrattua. Uudisrakentamista tarvittaisiin lisää, erityisesti pienille asunnoille olisi kysyntää. Uusia rakennushankkeita ei ole suunnitteilla vuodelle 2025. Pyritään saamaan kesällä 2025 kaksi kappaletta vesikattojen uusimishanketta sekä huoneistojen remonteja jatketaan edelleen.

Kustannusten nousu ja korkojen nousu vaikuttavat omakustanneperiaatteella määrittyvissä rakennuksissa voimakkaasti. Kustannukset joudutaan laittamaan täysimääräisinä vuokriin. Vuokria ei koroteta vuodelle 2025, vaan pyritään tekemään kustannussäästöjä ja nostamaan käyttöastetta.

Korjausvelkaa varten kerätään rahaa tulevaisuudessa. Kustannusten nousu on hidastuttanut rahan keräämisen mahdollisuuksia.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähköverkon häiriöt		
Seuraukset	Yleensä ei aiheuta vakavia seurauksia. Riippuu kestosta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Putkirikko yms.		
Seuraukset	Tarvittaessa järjestettävä käyttövettä asukkaille		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Sota yms.		
Seuraukset	Ei vakavia seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen

Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö			
Syyt	Jakeluhäiriöt. Sota tai muu kriisi		
Seuraukset	Hyvin vähäiset		

Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
----------	------------	----------------	-----------------------------

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Verkon häiriöt tai tahallinen hyökkäys verkkoon		
Seuraukset	Päivittäistoimintojen hoito vaikeutuu. Kestolla suuri merkitys.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Järjestelmien kaatuminen		
Seuraukset	Vaikeuttaa päivittäistoimintoja. Kestolla suuri merkitys		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Luonnon ilmiöt		
Seuraukset	Voi tulla kiinteistövahinkoja		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- tai jääpatotulva			
Syyt	Joen tulviminen		
Seuraukset	Ei seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo kiinteistössä		
Seuraukset	Voi olla vakavia seurauksia. Riippuu palon laajuudesta. Myös taloudellisia seuraamuksia		
Toimenpiteet	Kiinteistöt vakuutettu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Sijainti		
Seuraukset	Ei seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tautien leviäminen		
Seuraukset	Paljon työpoissaoloja		
Toimenpiteet	Tiedon jakaminen organisaatiossa, jotta poissaolojen aikana toiminta pyörii.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	Asukkaat voivat olla väkivaltaisia.		
Seuraukset	Vamma, pelko yms.		
Toimenpiteet	Toiminta järjestetty niin että uhkaavat tilanteet minimoitu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Salaista tietoa vuodetaan (esim. henkilötietoja yms)		
Seuraukset	Mahdolliset oikeustoimet. Maine haitta.		
Toimenpiteet	Kaikki on allekirjoittanut salassapitosopimuksen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Akuutit korjaukset joihin ei ole varauduttu		
Seuraukset	Kassan hallinta. Tulos miinukselle.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Myyntitappiot kasvaa		
Seuraukset	Tulos ja kassan hallinta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Menot ylittää arvioidut		
Seuraukset	Kassan hallinta vaikeutuu. Tulos huononee		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Sairastumiset. Irtisanoutumiset		
Seuraukset	Toiminnan hankaloituminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Rakennushankkeisiin liittyvät riskit		
Seuraukset	Taloudelliset		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Kassavaje		
Seuraukset	Haasteet maksuissa.		
Toimenpiteet	Näihin varauduttu. Korkosuojatut lainat tuo vakautta. Lisäksi olemassa limiitti hetkellisten kassavajeiden paikkaamiseksi.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

7.2 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

TOIMINNANKUVAUS

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Yhtiön tehtävä on hallinnoida ja pitää yllä kiinteistöjä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	331 786	291 052	350 000	360 500	371 315
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-10 738	-7 900	-10 737	-11 059	-11 391
Poistot ja arvonalentumiset	-104 473	-99 494	-104 474	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-116 690	-134 552	-119 350	-122 931	-126 618
Liikevoitto (-tappio)	99 885	49 106	115 439	226 510	233 306
Rahoitustuotot ja -kulut	-56 868	-43 000	-56 874	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0			
Tilikauden verot	6 437	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	49 454	6 106	58 565	226 510	233 306
Tase	2 004 577	1 611 518	1 980 385	1 980 385	1 980 385
Käyttökate	204 358	148 600	219 913	226 510	233 306
Investoinnit netto	0	0	0	0	0
Lainakanta	1 054 421	909 553	974 000	0	0

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	1	1	0	0	0

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.3 KESKINÄINEN KIINTEISTÖ OY HARJUS

TOIMINNANKUVAUS

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on pitää omistuksessaan oleva rakennus ja maa-alue kunnossa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Keskinäinen Kiinteistö Oy Harjus	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	61 380	61 526	64 458		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		
Henkilöstökulut	-5 310	-6 000	-7 800		
Poistot ja arvonalentumiset	-8 834	-20 988	-8 900		
Liiketoiminnan muut kulut	-50 276	-55 526	-56 657		
Liikevoitto (-tappio)	-3 040	-20 988	-8 899	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	3 024	0	0		
Tilipäätössiirrot	0	0	0		
Tilikauden verot	15	0	0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	-20 988	-8 899	0	0
Tase	677 353	656 679	629 580		
Käyttökate	5 794	0	1	0	0
Investoinnit netto	11 434	0	0		
Lainakanta	2 497	0	0		

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	0	0	0		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.4 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO

TOIMINNANKUVAUS

Pienteurastustila, jossa pääasiassa teurastetaan poroja.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	TP 6/22-5/23 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	42 044	45 000	45 000		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		
Henkilöstökulut	-4 251	-4 000	-4 000		
Poistot ja arvonalentumiset	-292	-400	-400		
Liiketoiminnan muut kulut	-36 176	-35 000	-35 000		
Liikevoitto (-tappio)	1 325	5 600	5 600	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-10	0	0		
Tilipäättösiirrot	0	0	0		
Tilikauden verot	0	0	0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 315	5 600	5 600	0	0
Tase	13 986	0	0		
Käyttökate	1 617	6 000	6 000	0	0
Investoinnit netto	0				
Lainakanta	0				

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	0	0	0		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.5 KAIRAN KUITU OY

TOIMINNANKUVAUS

Kairan Kuitu Oy on pudasjärveläinen teleoperaattori, joka tarjoaa internetpalveluita toiminta-alueellaan.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kairan Kuitu Oy	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	1 299 305	1 450 000	1 470 000	1 510 000	1 510 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		
Henkilöstökulut	-143 833	-164 897	-195 300	-200 000	-200 000
Poistot ja arvonalentumiset	-239 914	-270 000	-405 030	-405 000	-405 000
Liiketoiminnan muut kulut	-850 931	-713 000	-460 000	-470 000	-470 000
Liikevoitto (-tappio)	64 627	302 103	409 670	435 000	435 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-371 620	-274 268	-406 000	-380 000	-380 000
Tilipäätössiirrot	0	0			
Tilikauden verot	9	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-306 984	27 835	3 670	55 000	55 000
Tase	8 655 524	7 300 000	12 000 000	11 600 000	11 200 000
Käyttökate	304 541	572 103	572 103	814 700	840 000
Investoinnit netto	1 040 776	-220 000	-220 000	-300 000	-300 000
Lainakanta	6 872 571	5 668 384	10 150 091	9 772 261	9 394 431
Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	3	3	3	3	3

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Valokuituyhteydet tunnistetaan entistä selvemmin tarpeelliseksi perusinfraaksi ja sitä hyödynnetään aiempaa enemmän kotitalouksien, yritysten ja julkisyhteisöiden sähköisten palveluiden käytössä.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Jokin ulkoinen tekijä vaikuttaa Carunan sähköverkkoon ja sähkön tuotantoon.		
Seuraukset	Valokuituyhteyksien käyttäminen edellyttää sähkövirtaa. Kairan Kuitu Oy:n aktiivilaitetiloissa on varmennus akustojen/varavirtakoneiden kautta.		
Toimenpiteet	Verkko on rakennettu Traficomien määräysten mukaisesti.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

7.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

TOIMINNANKUVAUS

Energian tuotanto- ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Lämpö Oy	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	3 056 707	3 300 000	3 500 000	3 675 000	3 750 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-494 920	-510 000	-520 000	-520 000	-520 000
Poistot ja arvonalentumiset	-527 630	-560 000	-560 000	-560 000	-560 000
Liiketoiminnan muut kulut	-2 187 108	-2 200 000	-2 200 000	-2 300 000	-2 400 000
Liikevoitto (-tappio)	-152 951	30 000	220 000	295 000	270 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-213 101	-254 000	-188 000	-171 000	-154 000
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Tilikauden verot	-11	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-366 063	-224 000	32 000	124 000	116 000
Tase	9 040 307	9 350 000	8 900 000	8 450 000	8 000 000
Käyttökate	374 679	590 000	780 000	855 000	830 000
Investoinnit netto	-368 863	-450 000	0	0	0
Lainakanta	6 206 809	5 579 256	0	0	0

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	7	7	0	0	0

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pariisin ilmastopimuksen ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisista polttoaineista pyritään kunnianhimoisesti irti. Toteutetun laitosinvestoinnin ansiosta olemme pystyneet kasvattamaan bioenergian osuutta keskustan laitoksella arviolta 10 %. Kaukolämmön kysyntä tulee pysymään tasaisena. Valmistuneet Investoinnit ovat ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Mikäli polttoaineiden ja sähkön markkinahintakehitys jatkuu nykyisenlaisena, ohjaavat ne kaukolämmön hinnan tarkastamiseen ylöspäin vuonna 2025 ja tulevina vuosina edelleen.

RISKIT

7.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kyläverkot Oy omistaa valokuituverkon tilaajayhteyksiä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kyläverkot Oy	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	255 532	119 000	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0			
Henkilöstökulut	-5 139	-5 100	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-70 602	-64 718	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-2 227	-3 500	0	0	0
Liikevoitto (-tappio)	177 564	45 682		0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-139 320	-93 727	0	0	0
Tilipäättösiirrot	0	0			
Tilikauden verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	38 244	-48 045	0	0	0
Tase	2 093 051	1 900 000	0	0	0
Käyttökate	248 166	110 400	0	0	0
Investoinnit netto	-70602	-70 602	0	0	0
Lainakanta	2 260 000	2 169 600	0	0	0
Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	0	0	0	0	0

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pudasjärven Kyläverkot Oy sulautuu Kairan Kuitu Oy:öön 1.12.2024 alkaen.

RISKIT

7.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kehitys Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Vuoden 2025 alusta Pudasjärven kaupunki tuottaa TE-palvelut, joista elinkeinopalveluiden toiminnoista vastaa Pudasjärven Kehitys Oy. Yhtiö toteuttaa lakisääteisistä palveluista: yrityksen perustaminen, yrityskäyntien toteuttaminen osana lähipalveluverkostoa ja yrittäjäpolven vaihdokset.

Pudasjärven Kehitys Oy tarjoaa yritysneuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä liiketoimintaansa kehittäville pk-yrityksille. Kehitysyhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Yrityskohtaisia kehittämistarpeita kartoitetaan ja autetaan asiakkaita käyttämään kasvun ja kehittämisen työkaluja. Lisäksi autetaan hakemaan mahdollisia yritystukia sekä rekrytoimaan osaavaa työvoimaa. Palvelussa edetään aina kunkin asiakkaan oman liiketoiminnan tilanteen ja kehittämistavoitteen mukaisesti.

Olemme tuottamassa TE-palveluita vuoden 2025 alusta alkaen tavoitteena tehostaa alueen työllisyyttä ja työvoiman saantia yhdessä verkoston kanssa. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa työnantajien ja -tekijöiden kohtaamista ja lisätä alueen elinvoimaa. Yhtiön vahvuudet TE-palveluissa ovat yritysten tarpeiden tunnistamisessa, tarpeisiin osataan vastata asiantuntevasti ja luottamuksella. TE-uudistuksen myötä yhteistyöverkosto rakentuu tiiviisti yritysten, kaupungin työllisyys- ja markkinointipalveluiden, oppilaitosten, Business Oulun ja Pudasjärven Kehitys Oy:n kanssa. Tulemme muodostamaan uuden tavan toimia alueen yritysten ja työvoiman yhdistäjänä.

Kehitysyhtiö on aktiivinen viestijä ja tiedonvälittäjä. Yrittäjille tarjotaan tietoa yrityskehitystä koskevista ajankohtaisista asioista, tuista ja palveluista sekä järjestetään yritystarpeiden ja -toiveiden perusteella infotilaisuuksia ja koulutusta. Tilaisuuksia järjestetään hyödyntäen tehokkaasti sidosryhmiä, yritystukiverkostoa ja alueella toimivia kehittämishankkeita. Nämä kehittämistoimet voivat kohdistua yrityksiin toimialan, yrityksen kehitysvaiheen, sijainnin ja/tai tietyn teeman perusteella. Toteutamme myös elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita huomioiden käytettävissä oleva rahoitus ja hyödynnämme tehokkaasti uuden ohjelmakauden rahoitusmahdollisuuksia.

Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät kaupungin tunnettuuden vahvistamiseen sekä yrittäjälähtöisen toimintakulttuurin esille tuomiseen ja kaupungin yrittäjäystävällisen imagon kehittämiseen. Huomioidaan kuitenkin, että markkinointiin ei ole varattu budjettia. Tuodaan esille investointeja matkailun puitesopimuksen myötä ja markkinoidaan kaupungin ja kehitysyhtiön omistamia liiketontteja sekä uusia liiketiloja kotisivujen kautta. Kehitysyhtiö toimii linkkinä kaupunkiin toimintaansa laajentaville ja sinne etabloituville uusille yrityksille. Yhtiön kotisivujen kautta tuodaan esille Pudasjärveä potentiaalisille uusille asukkailla sekä osaavan työvoiman houkuttelemiseksi alueelle. Kaupungin markkinoinnissa ja erilaisissa kampanjoissa tehdään yhteistyötä kaupungin, Pudasjärven yrittäjien, Syötteen Matkailuyhdistys ry:n ja kylien kanssa synergiaetujen varmistamiseksi. Markkinointitoimenpiteillä tavoitellaan yhdessä uusia asukkaita, lisää yrityksiä, osaavaa työvoimaa sekä matkailijoita Pudasjärvelle.

Pudasjärven Kehitys Oy:n painopisteinä ovat kuntastrategian mukaisesti jalostunut puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu. Elinkeinorakennetta monipuolistetaan yritysten kehittämisen ja alueelle etabloituvien yritysten kautta. Näiden painopisteiden alle tavoitellaan eri tahojen toteuttamia vaikuttavia kehittämistoimenpiteitä, aktivoitaan yrityksiä kehittämään omaa toimintaansa, kannustetaan tiivistämään yritys yhteistyötä sekä hoidetaan tarvittaessa edunvalvontaa. Kannustamme yrityksiä innovaatioihin järjestämällä tilaisuuksia ja autamme heitä löytämään tarvittavat verkostot ja rahoituksen.

Pudasjärven kaupungin kuntastrategia on uudistettu kesällä 2021 ja elinkeino-ohjelma päivitetty vuoden 2023 lopussa vastaamaan kuntastrategiassa nostettuja painopisteitä. Päivitykseen osallistuivat alueen yrittäjät ja sidosryhmät (järjestöt, kylät, luottamushenkilöstö, oppilaitokset mm. OSAO).

Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelma 2027 valmistui keväällä 2022 matkailun kasvun tueksi. Syötteen matkailualueella tarkoitetaan Syötteen, Pudasjärven kylien ja lähi-matkailukohteiden yhteistä matkailualueetta. Suunnitelman myötä alueen kehittämiseen on saatu yhtenäisen kokonaiskuva sekä kasvutavoite. Syötteen alueen osayleiskaava päivitystyössä on käytetty tukena Master Plania.

Syötteen matkailualueen investointien toteutus on saatu etenemään kohtalaisen hyvin huomioiden talouden yleiset haasteet ja geopoliittiset levottomuudet. Alueelle on löytynyt myös uusia kiinnostuneita yrittäjiä. Master Plan tukee lisäksi kaupungin Matkailun puitesopimusta, jota päivitetään vuosittain vastaamaan investointien kehittymistä. Toimenpiteiden kautta vahvistetaan erityisesti matkailualan kilpailukykyä ja tavoitellaan uusia investointeja alueelle. Master Planin myötä rahoittajat ja yhteistyökumppanit saavat tärkeää tietoa alueen investointitarpeista ja pystyvät tarjoamaan palveluitaan tehostetusti alueen yrityksille.

Pudasjärven Kehitys Oy on kumppanina Pohjois-Pohjanmaan, Koillismaan ja Lapin alueilla toimivissa kehittämishankkeissa sekä koko maakunnassa pk-yrityksille asiantuntijapalveluja tarjoavissa hankkeissa. Matkailun aluekehittämishankkeet keskittyvät ympärivuotisuuden lisäämiseen sekä kansainvälistymiseen. Yritysneuvontaa tarjotaan kaikille toimialoille ja ohjataan yrityksiä hyödyntämään olemassa olevia rahoituksia ja maaseutuelinkeinojen asiantuntijaverkoston palveluja. Puutuoteteollisuuden osalta kehitysyhtiö ylläpitää viestinnässä Pudasjärven hirsipääkaupunki-imagoa yhdessä kaupungin kanssa ja tuo esille puutuoteteollisuuden merkitystä Pudasjärven ilmastotekona. Muilla kuin kärkitoimialoilla toteutetaan kehittämistoimia yritys kentästä nousevan tarpeen ja yhtiön resurssien mukaan.

Kehitysyhtiö tähtää myös Pudasjärven toimintaympäristön kehittämiseen. Kehitysyhtiö osallistuu kaupungin kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden suunnitteluun ja markkinointiin edistäen samalla puurakentamista. Olemme mukana kehittämässä erilaisia prosesseja, kuten julkisia hankintoja ja markkinavuoropuhelua. Yhteistyötä näissä asioissa tehdään kaupunkiorganisaation kanssa. Pudasjärven Kehitys Oy omistaa joitakin tontteja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Yhtiö auttaa yksityisten investointien eteenpäinviemistä, public-private-yhteistyötä sekä yhteistyöverkostojen syntyä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kehitys Oy	TP 2023 €	TA 2024 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €
Liikevaihto	365 107	586 600	464 000	465 000	460 000
Liiketoiminnan muut tuot	150 953	0			
Henkilöstökulut	-272 950	-413 000	-310 000	-310 000	-320 000
Poistot ja arvonalentumiset	-2 255	-3 000	-3 000	-3 000	3 000
Liiketoiminnan muut kulut	-323 831	-219 000	-148 000	-150 000	-140 000
Liikevoitto (-tappio)	-82 976	-48 400	3 000	2 000	3 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 257	-6 000	-3 500	-2 600	-1 800
Tilipäättösiirrot	0	0			
Tilikauden verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-84 233	-54 400	-500	-600	1 200
Tase	1 197 431	1 151 200	1 115 700	1 045 100	1 046 300
Käyttökate	-80 721	-45 400	6 000	5 000	0
Investoinnit netto	0	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Lainakanta	140 000	105 000	70 000	35 000	0

Henkilöstö	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukumäärä	4	5	4	4	4

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pudasjärven kaupunki aloittaa TE-palveluiden tuottamisen vuoden 2025 alusta omana lähipalveluna osana Oulun seudun työllisyysaluetta. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa työnantajien ja -tekijöiden kohtaamista, vahvistaa yritysten tuottavuutta ja lisätä alueen elinvoimaa. Uudistuksessa edetään elinkeinolähtöisesti. Vuosi 2025 tulee menemään uuden mallin rakentamiseen yhteistyössä yrittäjien, työllisyyspalveluiden, oppilaitosten ja POHTEen kanssa. Paikalliset palvelut ja toimintamallit ovat edellytys uudistukselle, muutokselle varataan aikaa koko toimintavuosi 2025.

TE-uudistuksella halutaan toteuttaa Pudasjärvellä erottautumistekijä, joka edesauttaa yritysten ja työntekijöiden tuleamista ja sijoittumista paikkakunnalle. Uudistuksen myötä paikalliset TE-palvelut nivoutuvat yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Pudasjärven Kehitys Oy tuottaa lähipalveluista yrityksen perustamispalvelut, yrityskäynnit ja yrittäjäpolven vaihdokset.

Yksiköiden tehtävät ja roolit

Yksikkö	Kehitysytio	Työnantajapalvelu	Työhakijapalvelu
	Tunnistaa yritysten työvoimaan ja osaamiseen liittyviä tarpeita osana yritysten kehittämistä	Tuottaa rekrytointipalvelua yrityksille ja työnantajille osana liiketoiminnan kehittämispalvelua	Vastaa työnantajien tarpeisiin, tunnistaa työnhakija-asiakkaisen osaamisia ja osaamistarpeita
Tehtävä	<ul style="list-style-type: none"> Rekrytointi- ja osaamispalvelut osana elinkeinopalveluiden palvelutarjontaa Työntekijä- ja osaamistarpeiden tunnistaminen ja niistä viestiminen Tuottaa toimialatietoa Yrityksen perustamisneuvonta 	<ul style="list-style-type: none"> Tekee osaamistarvekartoituksen Räätälöi soivan palvelupaketin Tekee esittelyitä Tuottaa tietoa voimista työpaikoista / työmarkkinoista toimialakohtaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> Etsii sopivia työnhakijoita yritysten tarpeisiin Tekee työtarjouksia työnhakijoille Tuottaa tietoa työnhakijoiden osaamisesta toimialoittain
Mittaus	<ul style="list-style-type: none"> Yrityskontaktit Liidit Uudet tavoitetut yritykset Uudet perustetut yritykset 	<ul style="list-style-type: none"> Löydetyt työpaikat Tehtyjen esittelyiden määrä Tavoitetut yritykset 	<ul style="list-style-type: none"> Täytetyt työpaikat Tehdyt työtarjoukset Ehdokkaiden määrä

Uudistuksessa on kysymys alueen kilpailukyvyistä, jossa työpaikkojen määrällä, laadulla ja osaavalla työvoimalla on ratkaisevan iso merkitys. Palvelu-uudistuksen onnistuminen edellyttää onnistumisia kaikkien lähipalveluiden osalta: Yritysten ja yhteisöjen tarpeiden tunnistaminen, osaavan työvoiman saaminen, tehokas markkinointi ja viestintä, osaamisen kehittäminen ja verkoston yhteistoiminnan osaaminen korostuvat. Pudasjärvi on tulevaisuudessa entistä houkuttelevampi paikka tulla töihin ja perustaa yritys.

Pudasjärven Kehitys Oy on toiminut alueen elinkeinon kehittäjänä lähes seitsemän vuotta. Tänä aikana alueen yritysten määrä on lisääntynyt, samoin kannattavuus on vahvistunut. Yhtiön vahvuudet TE-palvelu-uudistuksessa ovat yrityskentän tuntemisessa. Alueen yritysten tarpeet tunnetaan ja tarpeisiin osataan vastata asiantuntevasti ja luottamuksella. Lisäksi yritysten on helppo ottaa yhteyttä tuttuihin toimijoihin. Alueen yrityksiin on luotu luottamukselliset suhteet toteutettujen yrityspalveluiden myötä.

Kehitysytio tarjoaa asiakkailleen maksuttomia kehittämispalveluja alueen yritysten ja Pudasjärven

kaupungin vetovoiman tukemiseksi. Vuonna 2025 henkilöresurssina kehitysyhtiössä ovat toimitusjohtaja, yritysneuvoja, matkailun yrityskehittäjä ja projektipäällikkö (ReiNo). Uusia kehittämishankkeita voidaan toteuttaa elinkeinojen painopisteiden ja käytettävissä olevan rahoituksen mukaisesti.

Yhtiön päätehtävä on yritysneuvonta ja yhtiö pyrkii varmistamaan laadukkaan yritysneuvontapalvelun saatavuuden paikkakunnalla. Kehitysyhtiö tukee ja kannustaa asiakkaitaan liiketoiminnan kehittämiseen ja ohjaa aktiivisesti erityisesti erilaisten yritystukien hakemiseen ja hyödyntämiseen. Yritysten omilla kehittämishankkeilla on suurin vaikuttavuus Pudasjärven yritysten kilpailukykyyn ja elinkeinojen kehittymiseen. Uusi EU -ohjelmakausi mahdollistaa toimintaympäristöä vahvistavien kehittämishankkeiden valmistelun ja toteutuksen, mikäli hankkeiden omarahoitusosuus on varattuna hyvissä ajoin. Valmistelemme omia ja kumppanuusverkoston yhteisiä yritysälhtöisiä ja elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita. Käytettävissä oleva omarahoitusosuus vuodelle 2025 ja 2026 on yhteensä 15 000 €. Hankkeiden myötä vahvistamme alueen yritysten kilpailukykyä.

Kehitysyhtiön palvelutoimintaa kehitetään asiakaskentästä lähtevien tarpeiden pohjalta ja yhtiön resurssien puitteissa. Yrityspalveluissa hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja, hankkeita ja hankitaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijapalveluja. Toteutamme matkailun aluemarkkinointia yhdessä Syötteen Matkailuyhdistys ry:n, Oulun Matkailu Oy:n, yritysten ja kaupungin kanssa kotimaan että kansainvälisille asiakkaille.

Pudasjärven kärkitoimialoina ja painopistealueina ovat jalostunut puutuoteteollisuus, uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu. Vuonna 2025 toimintaa ohjaavat päivitetty kuntastrategia ja elinkeino-ohjelma. Aiemmin aloitetut kehittämishankkeet viedään läpi suunnitelmien mukaisesti. Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelman mukaisia kehittämistoimia viedään käytäntöön ja autetaan yrityksiä valmistelemaan investointeja. Yhtiö toteuttaa osansa TE-palveluista. Määrärahojen mukaan vuonna 2025 jatketaan Pudasjärven yrityspalvelusetelien tarjoamista paikkakunnan yrityksille.

Yhtiö suunnittelee uusia kehittämistoimia kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman linjausten mukaisesti yritysten tarpeet ja lähtökohdat sekä kehitysyhtiön resurssit huomioiden. Kehitysyhtiö on vahvasti mukana matkailun ympärivuotisuutta lisäävässä yhteistyöhankkeessa. Yhteistyötä tehdään laajan ja monipuolisen yritystukiverkoston, hankekumppanien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Eri tahojen toteuttamien kehittämishankkeiden kautta on mahdollista tarjota monipuolisia asiantuntijapalveluja paikkakunnan yrityksille. Kehitysyhtiö viestii yrityksille näistä mahdollisuuksista ja toimii tarvittaessa hanketoimijoiden kumppanina erilaisten toimenpiteiden toteutuksessa Pudasjärvellä.

Kaupunkimarkkinointiin panostaminen on rajallista kaupungin toteuttaman säästökuurin aikana. Osallistumme yhteisiin tilaisuuksiin kuten Oulun Rakentajamessuille budjetin puitteissa. Osallistumme myös matkailun aluemarkkinointiin yhteistyössä Syötteen matkailuyhdistys ry:n, Oulun Matkailu Oy:n ja Pudasjärven yrittäjien kanssa esimerkiksi Matka2025-messuilla. Markkinointiyhteistyötä jatketaan aluekehittämishankkeiden mahdollistamien kampanjoiden avulla. Toimintaympäristön kehittämisessä sekä tontti- ja liiketilojen markkinoinnissa lisätään yhteistyötä kaupungin teknisen toimen kanssa.

Julkisia hankintoja ja markkinavuoropuhelua edistetään kaupungin kanssa ja lisätään markkinavuoropuhelua Pudasjärven kaupungin ja yritysten välillä. Toimenpiteinä ovat yrityksille järjestettävät tilaisuudet.

RISKIT

8 LIITTEET

LIITE NRO 1

PUDASJARVEN KAUPUNKI KAYTTOOMAISUUDEN SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET Valtuusto 24.1.2013 § 10, kaupunginhallitus 15.10.2013 § 366					
	Yleisohje suositus ohjeellinen	Voimassa olevat poistoajat	Poistoajat 1.1.2013 alkaen	Poisto- menetelmä	Perustelu
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot					
Tutkimus ja kehittämismenot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Muut	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet				ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat					
Hallinto- ja laitusrakennukset	20-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Taloussrakennukset	10-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta		20 vuotta	tasapoisto	
Vesilaitoksen rakennukset	20-30 vuotta	25 vuotta	25 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymältä siirtyneet rakennukset		40 vuotta	40 vuotta samat kuin kaup.omis- tamat rak.	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Kaukolämpöverkko	10-15 %	15 %	15 %	menoj.	
Sähköjohdot, ulkoval.laitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Puhelinverkko, kesk.asema, alakeskus	10-12 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut putki- ja kaapeliverkostot	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Sähkö, vesi- yms. Laitosten koneet ja laitteet	15-25 %	25 %	25 %	menoj.	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Muut kiinteät koneet ja laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Koneet ja kalust					
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	alarajan mukaan
Sairaala-, terv.huolto yms.laitteet	5-15 vuotta	10 vuotta	7 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-laitteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat				ei poittoa	
Arvo- ja taide-esineet				ei poittoa	
Keskeneräiset hankinnat					
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				ei poittoa	
Osakkeet ja osuudet				ei poittoa	